

Val beguncev iz Bosne ne usiha

V črnomaljskem zbirnem centru jih je bilo v ponedeljek že 1.096, od tega skoraj polovica otrok — Bojazen pred izbruhom epidemije

ČRNOMELJ — V črnomaljskem zbirnem centru za begunce, ki so ga uredili v nekdanji vojašnici, je bilo pred tednom dni 914 beguncev iz Bosne in Hercegovine. Vendar jih lahko sprejmejo največ tisoč. Že to število pa predstavlja tako za vojašnico kot za Črnomelj veliko ekološko obremenitev. Znano je namreč, da se črnomaljska kanalizacija zliva v Lahinjo, in ko bo poleti gladina reke močno upadla, bo zaradi povečanega odtoka odplak struga postala kanal, znova pa lahko pride do pomora rib.

Prav zaradi tega občinski izvršni svet odločno nasprotuje, da bi sprejeli več kot tisoč beguncev, četudi na republiški upravi za zaščito in reševanje vztrajajo pri zgornji meji 1.600 beguncev. Res, da so za primer večjega vala beguncev ob črnomaljski vojašnici postavili tudi šest velikih vojaških šotorov in precej manjših taborniških, a v njih ne bi bilo moč bivati dlje časa.

Čprav ima skupina 50 do 60 ljudi svojega vodjo, ki skrbi za red in čistočo, pa je zadovoljivo higieno težko vzdrževati. Približno sto ljudem pripada ena stranišča, približno petstotim pa en 100-litrski bojler za vodo. V sobah, v katerih spi tudi do 45 ljudi, razen zaslinih postelj ni nikakršnega pohištva, tako da imajo begunci vsi prtljago kar po tleh. Prav zaradi vsega tega se boje, da bi izbruhnila epidemija.

Kot so povedali v Centru za socialno delo, je hrana zadovoljiva, primanjkuje pa dodatne hrane za otroke, kot sta sadje in mleko. Čeprav so se poleg omenjenega centra v delo z begunci vključile številne organizacije, od Rdečega križa, Karitasa, centra za zaščito in reševanje, zdravstvenega doma, novomeškega Zavoda za socialno medicino in higieno in še koga, v okviru javnih del pa so vključili tudi 12 ljudi, ki so bili prijavljeni na zavodu za zaposlovanje, jim še vedno

primanjkuje ljudi, ki bi se humanitarno ukvarjali z otroki.

Sicer pa so tudi zdravniki črnomaljskega zdravstvenega doma v pripravljenosti vsak dan od 7. do 21. ure, v tem času pa so dežurne tudi medicinske sestre v vojašnici. Redna ambulanta začne v zbirnem centru delati ob 15. uri, nove begunce pa podnevi pregledajo ob prihodu v center, ne glede na uro. Kot je

PREGLED BEGUNCEV — Prav vsak begunec, ki pride v črnomaljski zbirni center, je najprej zdravstveno pregledan. Dr. Igor Bostič (na levi), ki sodeluje v tem centru, odkar so začeli prihajati vanj begunci iz BiH, je povedal, da zdravniki sicer radi pomagajo, čeprav jim je to poleg njihovega rednega dela v veliko breme. (Foto: M. B.-J.)

MED ZMAGOVALCI IZ ZNANJA MATERINŠČINE TUDI MLADI DOLENJCI

VRHNIKA — V petek, 8. maja, je bila tu slovesnost, na kateri so razglasili rezultate letošnjega, že 15., jubilejnega republiškega tekmovanja v znanju materinščine oz. za zlato Cankarjevo priznanje in podelili ta priznanja. Izvrstno so se odrezali tekmovalci iz nekaterih osnovnih in srednjih šol z območja novomeške organizacijske enote Zavoda Republike Slovenije za šolstvo in šport, tako da imata zmagovalce tudi Dolenjska in Posavje. Med tekmovalci za I. stopnjo je zmagala Natalija Povodnik, učenka OŠ Sevnica, druga pa je bila Urška Klokočar, učenka iste šole. Obema je bila mentorica Vida Kuselj. Med tekmovalci za II. stopnjo pa je zmagala Olga Tratar, dijakinja DESS v Novem mestu, njena mentorica pa je bila Marija Ramovš.

• Pri nas nikomur še na misel ne pride, da bi zdravo za gotovo sprejemali nasilne in priznane inonirane nagovore, ki prihajajo z desne strani slovenskega parlamenta. (B. M. Zupančič)

»Komunizma mora biti konec!«

Krambergrrjev predvolilni nastop v Ribnici

RIBNICA — V okviru svoje predvolilne kampanje je Ivan Kramberger v nedeljo, 10. maja, popoldan obiskal tudi Ribnico. To je bil že njegov četrti predvolilni nastop, na katerega so se Ribničani odzvali v dokaj velikem številu.

V že vsem dobro znanem nastopu in nič kaj izbranih besedah je Kramberger skušal ribniške volilce prepričati, da jih lahko le on in njegova Domovinska stranka rešita pred komunistično nadvlado in politiki, ki jim ni mar za narod, marveč le za lastne stolčke. Kritičen je bil tako do Peterletove kot Drnovškove vlade, neprizanesljiv pa tudi do predsednika Kučana, voditeljev nekaterih političnih strank in cerkve.

»Cerkve in veleposelniki ne smejo dobiti zemlje nazaj, saj boste potem še večji reveži,« je dejal Kramberger, ki meni, da je bila cerkev izplačana že z

povedal dr. Igor Bostič, so se odločili, da beguncem dajejo zdravila trikrat na dan v ambulanti, ter se s tem izognili kopičenju zdravil po sobah. Pri delu izdatno pomagajo tudi tri medicinske sestre in medicinski tehnik iz vrst beguncev. Sicer pa je po mnenju dr. Bostiča in glavne medicinske sestre v črnomaljskem zdravstvenem domu Urške Čirče zdravstveno stanje beguncev precej do-

• V metliško občino je iz republiške uprave za zaščito in reševanje pri ministrstvu za obrambo prispel dopis, naj jih Metličani obvestijo o možnostih za postavitev šotorišča in prikolic za okrog 200 beguncev. Ko so na izvršnem svetu tuhtali o različnih, sicer pa pičlih možnostih, so bili edini, da bi bil za begunski center še najbolj primeren metliški kamp ob Kolpi, ki pa bi ga seveda morali ograditi. Po vsod drugod sta največji problem voda in elektrika, ki bi ju morali napeljati v zbirni center, to pa bi bila zelo draga nalozba.

• Pred zaključkom redakcije smo zvedeli, da je bilo pred tremi dnevi, torej v ponedeljek, v črnomaljskem zbirnem centru že 1.096 beguncev, od tega 521 otrok, 466 žensk in 109 moških. Tako so bili v zbirnem centru prisiljeni 150 beguncev namestiti v šotore, upajo pa, da zgolj začasno. Sicer pa ima črnomaljski Rdeči križ 142 prijavljenih beguncev pri družinah, medtem ko v občini ocenjujejo, da jih je še precej neprijavljenih.

bro. Dr. Bostič ni mogel skriti tudi razočaranja nad pomočjo v zdravilih, ki so jo za begunce dobili iz tujine. Veliko teh zdravil je namreč neuporabnih, bodisi da jim je potekel rok ali pa rok trajanja na embalaži sploh ni označen.

M. BEZEK-JAKŠE

Ribnica pričakuje do 500 beguncev

Begunski center je v nekdanji vojašnici

RIBNICA — V petek so v Ribnici dobili dovoljenje z obrambnega ministrstva za namestitve beguncev v dveh objektih nekdanje ribniške vojašnice. Pod vodstvom občinskega štaba za CZ in ob pomoči Centra za socialno delo, Karitasa in občanov jim je uspelo v enem dnevu zagotoviti najnujnejše za sprejem beguncev, tako da so že v nedeljo lahko sprejeli 244 beguncev iz raznih krajev Bosne, predvsem Hercegovine, v ponedeljek ponoči pa še 65.

Ker nimajo denarja, da bi napeljali toplo vodo, brez katere pa pri tako velikem številu predvsem majhnih otrok njihovo bivanje v vojašnici ni možno, so prek krajevnih poverjenikov Karitasa in Rdečega križa, štabov za civilno zaščito, vaških odborov, župnišč, šol in podjetij, speljali poleg akcije zbiranja hrane, obleke in vseh drugih reči, nujno potrebnih za bivanje beguncev v centru, tudi akcijo zbiranja denarja za napeljava tople vode. Urediti pa bodo morali tudi jedilnico in kuhinjo v vojašnici.

Ker zaenkrat nimajo še skoraj ničesar, bo beguncem dobrodošla vsaka pomoč. Nujno pa potrebujejo postelje, jogije ali druga primerna blazina, odeje, posteljno perilo, blazine, jedilni pribor, krožnike, lonce za kuhanje, skodelice, toaletne potrebščine, brisače in razna čistila ter vse, kar je potrebno za življenje in nego dojenčkov in majhnih otrok.

M. L.-S.

PUČ NA TREBANJSKI ŠOLI?

TREBNJE — Na osnovni šoli v Trebnjem, ki je nedavno še nosila ime heroja Slaka, so razmere zelo zaostrene. Vse kaže, da se kolektiv nikakor noče sprijazniti z novo ravnateljico. Pravijo, da je ubogo ravnateljico na stolček porinila politika, natančneje SKD, pri čemer pa naj bi se krščanski demokrati pri omenjenem kadrovanju zgledovali po sicer svojih najhujših nasprotnikih, nekdanjih komunistih, in sicer po načelu: »Ni važno, če je ali ni sposoben, samo, da je — naš!« Razen 5 delavcev trebanjske šole so vsi podpisali petico, v kateri nasprotujejo novemu šefu, in ta protest poslali na številne naslove.

Šole dajejo več uporabnega znanja Ugotovitve ravnateljev

METLIKA, ČRNOMELJ — Pretekli teden se je sestel aktiv ravnateljev belokranjskih osnovnih šol. Spregovorili so o inovacijah, s katerimi so na šolah pričeli bodisi letošnje šolsko leto ali pa tečejo že nekaj let. Tako na vseh belokranjskih šolah uvajajo nove oblike dela, ki omogočajo učencem večjo ustvarjalnost in jim dajejo uporabno znanje. Vse bolj se uveljavljajo integrirani in nivojski pouk, projektno delo, šole pa si prizadevajo navezati tudi čim boljše stike s starši. Na metliški šoli je pričel z delom tudi klub staršev. Sicer pa so ravnatelji menili, da so republiški eksperimenti le v večjih centrih, izjemoma pa je bila v poskus treh ocenjevalnih obdobjih vključena tudi vinskiška šola. V prihodnjem šolskem letu naj bi prešle na tri ocenjevalna obdobja vse belokranjske osnovne šole, s starši pa se bodo pogovorili tudi o opisnem ocenjevanju v 1. oz. 2. razredu. Na šolah so še posebej zadovoljni z uvajanjem dodatnega pouka na nižji stopnji, kritični pa so bili do skrbi za slovenski jezik v javni rabi. Ravnatelji so opozorili tudi na cene učbenikov, ki so po njihovem mnenju neupravičeno visoke. Zato bodo v šolah pripravili sezname le tistih učbenikov in gradiv, ki so za pouk nujno potrebni. Ravnatelji so nezadovoljni tudi s prepočasnim urejanjem odprtih vprašanj.

54 BEGUNCEV PREPELJALI V ČRNOMELJ

KOČEVSKA REKA — Do nedavnega so imeli v Kočevski Reki okoli 80 beguncev. Ker so nekatera stanovanja brez sanitarij in kopalnic, v njih pa je poleg članov družine bivalo tudi do 13 beguncev, so postale razmere za njihovo dolgotrajnejše bivanje v Kočevski Reki nevarne. Tega so se zavedali tudi sami begunci, zato so se strinjali s predlogom OO RK Kočevje, da jih prepeljejo v begunski center v Črnomelj. »Prevoz 54 beguncev iz Kočevske Reke v Črnomelj je organizirala krajevna skupnost Kočevska Reka, slovo od beguncev pa je bilo zelo ganljivo,« je povedala podpredsednica OO RK Kočevje Stanka Žagar, ki se je zahvalila tudi podjetju Snežnik za zbiranje obleke, hrane in sladkarij, ki so jih beguncem podelili ob odhodu. V Kočevski Reki je tako ostalo le 25 beguncev.

Shod zaščitne čete na Rogu

Na slavlje povabljena tudi sedanja enota Moris

Prav te dni mineva petdeset let od ustanovitve zaščitne čete vojaško-političnega vodstva NOG Slovenije. Četa se je večidel svojega obstoja zadrževala skupaj z vodstvom v Kočevskem Rogu. Njena osrednja naloga je bila varovanje vodstvenih kadrov VPV NOB na popotovanjih in na začasnih postankih. Srečanje bork in borcev te enote bo v soboto, 23. maja, ob 11. uri na Bazi 20 nad Podturmom.

Na proslavi pričakujejo prihod in nastop Milana Kučana ter še nekaj drugih gostov iz republike. Na slavlje so borce povabili tudi pripadnike današnje enote Moris, ki ima podobne naloge, kot so jih imeli oni v drugi svetovni vojni.

Skupnost bork in borcev Zaščitne enote VPV NOB Slovenije bo poveljstvu enote Moris podelila listino kot priznanje za dolgoletno medsebojno sodelovanje in kot izraz zahvale za pogumna dejanja

• Z novomeške avtobusne postaje bo avtobus odpeljal ob 9.30 uri, nazaj pa bo vozil po dogovoru.

enote v julijski vojni lani. Na proslavi bo sodelovala tudi policijska godba. Vabljeni so vsi borce in borce Zaščitne enote, njihovi svojci, prijatelji, simpatizerji NOB in vsi ljudje dobre volje, predvsem iz območja Dolenjske.

Naša anketa

Zadruga po meri kmetov?

Jata, bistrška Mesnina, trboveljski Mip, celjske Mesnine, kočevsko Kmetijsko gospodarstvo bodo sprožili ustavni spor zaradi 10. poglavja nedavno sprejetega zakona o zadrugah. To poglavje je bilo od celega zakona najbolj sporno že v skupščinski proceduri, saj je razširjeno prepričanje, da diskriminira državljanke. Zadrugnikom namreč priznava minulo delo s 45-odstotnim lastninskim deležem na družbenem kapitalu 40 podjetij predelovalne industrije, delavci pa bodo dobili preostalih 55 odst. le, če bodo do letošnjega novembra odkupili ta del družbenega kapitala in kupnino nakazali v državne sklade. Sprožitelj ustavnega spora poudarjajo, da je ta del zakona krivičen tudi do zadrugnikov, saj izenačuje tiste, ki so z zadrugo sodelovali 20 let, s tistimi, ki so to počeli le 5 let; izenačuje »majhne« in »velike« zadrugnike na imaginarni meji 45 odst., čeprav bi bilo lahko ugotoviti, kje zadrugnikom pripada le 7, kje pa kar 75 odst. delnic. Zakon o zadrugah naj bi posredno vplival na krepitve materialne baze kmetov oz. zadrugnikov, prinesel pa naj bi le še dražjo hrano kot posledico monopolnega položaja zadrugnikov v predelovalnih podjetjih. Kako se bo ta spor končal, je težko reči.

ALOJZ VRHOVŠEK, ml., kmet iz Mačjega Dola, občina Trebnje: »Sploh ne razmišljam o tem, da bi se lahko preživljal zgolj s kmetovanjem. Če bi bili kreditni pogoji kaj boljši, bi bilo kmetom lažje. Kolikor vem, ima trebanjska zadruga še slabše od bančnih. Običajno pitam osem glav. Oddajali bi mleko, a ga 73-letni oče ne more voziti v Šentlorenec. Zakaj ne bi omogočili lažjega kmetovanja, namesto da govorijo o nekkih reorganizacijah?«

MARIJA HROVATIN, kmetica iz Čepelja pri Predgradu, Kočevje: »Zadruga bi bile vsekakor potrebne, čeprav je v zadnjih dveh do treh mesecih nekoliko bolje, kot je bilo prej, vsaj kar vse tiče odjave mleka. O novem zakonu o zadrugah je mnogo bolje obveščeni sin, ki je v kmečkih zvezi. Na splošno ljudje pri nas bolj malo vedo o tem. Govori se, nihče pa nas ni točno seznanil, kaj in kako naj bi bilo.«

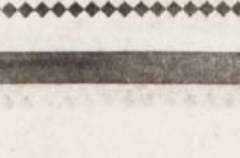
JOŽE STARIČ, direktor Kmetijske zadruge Krka, Novo mesto: »Zadruga izgublja vlogo podaljška politike in državne uprave. Vseh 40 let nas je motilo, da smo morali biti predvsem politični delavci, šele potem pa tehnologi in poslovneži. Pomembno je določilo zakona, da je sedanja zadruga lastnina trajno nedeljiva. Najtežja naloga sedanjih zadrug bo ohraniti to premoženje. Zadruga se bo morala preverjati na trgu.«

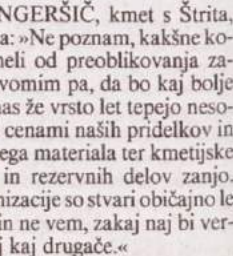
JOŽE STRGAR, kmet iz Leskovca pri Krškem: »Zadruga je dobro zamišljena, vendar je vprašanje, ali bo vse šlo, kot si predstavljamo. Kar bo nastalo po novem zakonu, najbrž ne bo takoj tisto, kar se pod kmečko zadrugo razume. Vprašanje je, kako najti pravo rešitev, kako organizirati ugodnejšo prodajo v zadrugnih trgovinah, kako organizirati vodenje, da bo drugače, kot je sedaj, ko ni zmeraj vse prav.«

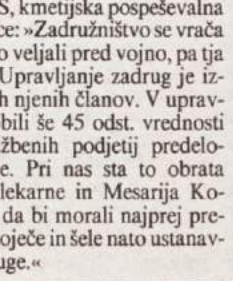
FRANCI OVEN, upokojenec iz Stranske vasi pri Semiču: »Nobena vlada ne more narediti čudežev. Tako, kot jih ni prejšnja, jih tudi nova ne bo, pa četudi jo zamenjajo vsakih 14 dni. Potrebno je pač postoriti veliko stvari za nazaj, za to pa je potreben čas. Vse, kar ni bilo opravljeno v preteklih desetletjih, je sedaj nemogoče postoriti čez noč. Zato je nestrpnost odveč. Kaj lahko stori vlada do volitev, se bo kmalu pokazalo.«

NEVENKA RADMAN, prodajalka v Betini prodajalni v Metliki: »Ljudje vedno upamo na boljše, potem pa se marsikdaj obrne na slabše. Veliko vprašanje je, ali bo z novo vlado zares bolje tistim, ki pomoč najbolj potrebujejo. Vse več je namreč Slovencev, ki živijo v revščini in občutek imam, da se v Ljubljani tega ne zavedajo dovolj, ko se gredo visoko politiko. Sita vrana lačni pač ne verjame.«

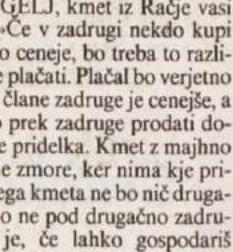
RUDI PUNGERŠIČ, kmet s Štrita, občina Sevnica: »Ne poznam, kakšne koristi naj bi imeli od preoblikovanja zadrugništva. Dvomim pa, da bo kaj bolje za kmete, ki nas že vrsto let tepejo nesorazmerja med cenami naših pridelkov in reprodukcijskega materiala ter kmetijske mehanizacije in rezervnih delov zanj. Razne reorganizacije so stvari običajno le še poslabšale in ne vem, zakaj naj bi verjel, da bo zdaj kaj drugače.«

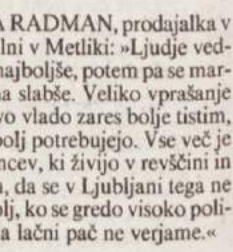
JANEZ RUS, kmetijska pospeševalna služba iz Ribnice: »Zadrugništvo se vrača na temelje, ki so veljali pred vojno, pa tja do leta 1950. Upravljanje zadrug je izključno v rokah njenih članov. V upravljanje bodo dobili še 45 odst. vrednosti obstoječih družbenih podjetij predelovalne industrije. Pri nas sta to obrata Ljubljanske mlekarne in Mesarija Kočevje. Menim, da bi morali najprej preoblikovati obstoječe in šele nato ustanovljati nove zadruga.«

SILVO VEGELJ, kmet iz Račje vasi pri Cerkljah: »Če v zadrugi nekdo kupi umetno gnojilo ceneje, bo treba to razliko v ceni nekje plačati. Plačal bo verjetno mali kmet. Za člane zadruga je ceneje, a potem morajo prek zadruga prodati določene količine pridelka. Kmet z majhno kmetijo tega ne zmore, ker nima kje pridelati. Za malega kmeta ne bo nič drugače, ne pod tako ne pod drugačno zadrugo. Najbolje je, če lahko gospodarš sam.«

Še dve mnenji o zamenjavi slovenske vlade

Še dve mnenji o zamenjavi slovenske vlade

Liubliansko pismo

Biti lastnik ni le sreča, je tudi skrb

Če streha zamaka

LJUBLJANA — Potem ko je »imetinikom stanovanjske pravice« uspelo med sorodniki in prijatelji nastriati dovolj mark in tolarjev ter kupiti stanovanje, so se znebili le ene skrbi. In že se je pojavila druga, prav tako resna: kako zdaj to stanovanje vzdrževati? Tako novi etažni lastniki kot lastniki preostalih najemnih stanovanj so se že začeli zavedati, da so z lastnino povezani mnogi novi stroški, ki jih doslej niso bili vajeni, in tudi mnoge nove dolžnosti. Redki so lastniki najemnih stanovanj, ki so ta stanovanja že prevzeli in se tudi pripravili na upravljanje z njimi. Še bolj redki so stanovanjski objekti, v katerih se dosedanj in novi lastniki že dogovarjajo za najprimernejši način upravljanja. Zakonski rok za sklepanje pogodb o upravljanju je že zdavnaj potekel — vendar spriču navala zahtevkov za odkup sploh ni bil stvar. Zdjaj pa je že čas, da se na upravljanje objektov pripravijo. Hišni sveti in vseh vrst lastniki bodo (ali pa so že) pred nelahko odločitvijo, kako izbrati najboljšo upravljalno ponudbo med podjetji, zadrugami, krajevnimi in zasebnimi

VINKO BLATNIK

Z novim razpisom več štipendij

Po spremenjenem cen-zusu

NOVO MESTO — Zaradi številnih pripomb študentov in dijakov iz cele Slovenije je bil v marcu census za dodelitev republiških štipendij popravljen. Lani maja je bil objavljen prvi razpis s censusom 4.400 din ali 80 odst. zajamčenega osebnega dohodka, nekaj mesecev kasneje pa je bil ta znesek popravljen na 5.680 din.

Na novomeškem zavodu za zaposlovanje, kjer je center dolenske regije, so na ta razpis prejeli 3354 vlog. Po teh merilih so štipendijo in dodatke h kadrovskih štipendijam dodelili 1834 dijakom in študentom. V primerjavi s prejšnjimi leti je bilo to 20 do 30 odst. manj štipendij. Prizadeti so bili predvsem učenci, ki se šolajo izven kraja bivanja, pa tudi vozači.

V marcu so zakon dopolnili, in sicer tako: za učence, ki se šolajo doma, je veljal census 80 odst. zajamčenega OD; za učence in študente, ki se šolajo izven domačega kraja, pa velja census 110 odst. zajamčenega osebnega dohodka. Stari štipendisti niso izgubili štipendije, če dohodek na družinskega člana ni presegal censusa za več kot 20 odst.

Ponovni razpis je zaključen. Po novem prejemajo štipendijo skoraj tri četrtine prosilcev ali 2482 dijakov in študentov. Republiške štipendije prejemajo večinoma dijaki, študentov je le 338.

Tudi po novem razpisu niso bili vsi upravičeni do štipendije, takšnih je bilo 17 odst.; 10 odst. pa štipendija ne pripada, ker ne izpolnjujejo učnih obveznosti. Po novem razpisu je število dodeljenih štipendij približno enako lansko. Kljub temu so na zavodu v zadnjem času sprejeli več pritožb štipendistov, ki jim štipendija pripada po novem razpisu, češ da je njihova štipendija nižja od ostalih, ki prejemajo štipendijo že od začetka šolskega leta. Na zavodu pravijo, da so različne višine štipendij posledica različnega deleža staršev. Najnižja štipendija, ki jo še izplačujejo, je 229,80 tolarjev, najvišja (ki jo lahko dobi študent v internatu z najvišjimi ocenami) pa 13.950 tolarjev.

J. D.

RAČUNALNIK SKRAJŠUJE RAZNA SESTANKOVANJA

OTOČEC — Izobraževalni center Krke, tovarne zdravil v Novem mestu, pripravljata za torek, 26. maja, dopoldne na Otočcu predavanje o tem, kako z računalniško pomočjo doseči večjo učinkovitost sestankovanja, potrebne ga za strokovne in druge odločitve. Za predavatelja so pridobili dr. Douga R. Vogla, izrednega profesorja na Univerzi Arizona in direktorja raziskovalnega centra Group Systems, ki je bil v Sloveniji že večkrat na strokovnem obisku, in sicer v okviru sodelovanja s Fakulteto za organizacijske vede v Kranju. Dr. Vogl bo v predavanju prikazal sedesdajni razvoj in razvojne usmeritve računalniških rešitev centra, ki ga vodi.

Podpora za policijo sredi mesta?

V javni razpravi je osnutek programskih zasnov za zazidalni načrt Policija ob Roški cesti — Gradnja v brežini Krke rešitev za majhnost lokacije

NOVO MESTO — Znano je, da je novomeška policijska uprava že doslej delala v neugodnih prostorskih razmerah pogojih, širša vloga, ki jo je dobila z vzpostavitvijo državne meje s Hrvaško, pa prostorske zagate še povečuje. Zaradi tega se je ministrstvo za notranje zadeve odločilo pridobiti novo glavno stavbo UNZ, v kateri bi delovala Uprava za notranje zadeve, postaja policije, postaja prometne policije pa tudi občinski sekretariat za notranje zadeve. V ta namen je občinska vlada v začetku maja sprejela osnutek programskih zasnov za zazidalni načrt Policija ob Roški cesti nasproti avtobusne postaje v Novem mestu in ga dala v enomesečno javno razpravo.

V zadnjih mesecih je bilo s stališča primernosti za umešitev nove policijske uprave pregledanih več lokacij: križišče Zagrebške z Belokranjsko cesto, kompleks vojaških skladišč v Žabji vasi, pri Agroservis, v vojaškem kompleksu v Bršljinu, sedanja porodnišnica in prostor nasproti novomeške avtobusne postaje. Z urbanističnega vidika se je kot najugodnejša pokazala lokacija v Žabji vasi, ki pa se zdi investitorju preveč odmaknjena od mestnega središča.

Najbolj sprejemljiva oz. edina, za katero je po besedah novomeške policijske uprave, prostorov za pridržanje, garaž, skladišča, strelišča, mehanične delavnice, telovadnice in laboratorija do samskih sob in matičnega urada. Načrtovalci zatrjujejo, da je na predvideni

Dražji vrtci

Od aprila bodo starši plačevali 13, proračun pa 14 odst. več

NOVO MESTO — Vzgojno-varstvena organizacija Novo mesto je v letošnjih prvih treh mesecih zabeležila za skoraj 4 milijone tolarjev izgube, čeprav je iz proračuna dobila dobrih 7 milijonov tolarjev dodatnih sredstev. V aprilu pa naj bi zmanjkalo za pokritje stroškov 1,2 milijona tolarjev. Cene v vrtcu so se letošnje namreč povečale le enkrat, marca za 24 odst., drobnoprodajne cene in cene življenjskih potrebščin pa beležijo v štirih mesecih okrog 60-odstotno rast.

Vse to je vplivalo na nedavno odločitev novomeške občinske vlade, da s 1. aprilom dovoli podražitev ekonomske cene vzgojnovarstvenih storitev v VVO za 27 odst. Prispevek staršev, ki naj bi pokrival 45-odstotni oskrbni del te cene (zaradi slabega socialnega stanja družin znaša v mnogih primerih precej manj), medtem ko 55-odstotni vzgojni delež plača proračun, pa je večji za 13 odst. Odločitev je v skladu s sklepom republiških organov, razliko med povečanjem ekonomske cene in prispevka staršev bo kril proračun.

Po novem znaša prispevek staršev za otroka v vrtcu od enega do dveh let največ 5.000, najmanj pa 2.204 tolarje, za otroka od dveh do treh let največ 4.455 in najmanj 2.149, za otroke od treh do sedmih let pa največ 3.739 in najmanj 2.078 tolarjev. Za otroka v družinskem varstvu bodo starši do nadaljnjega prispevali največ 5.565, najmanj pa 2.260 tolarjev.

Nakup lokacije na obroke

Sklad stavbnih zemljišč omogoča ugodno obročno odplačilo parcel za hiše in obrt

NOVO MESTO — Občinski sklad stavbnih zemljišč naj bi v letošnjem letu porabil za pridobivanje novih stavbnih zemljišč dobrih 28 milijonov tolarjev, za njihovo komunalno opremo pa skoraj 165 milijonov tolarjev. Na račun preteklega dela lahko interesentom že sedaj ponudi kar nekaj komunalno opremljenih lokacij v posameznih soseskah.

Največ, 32, je prostih lokacij za gradnjo stanovanjske hiše v Novem mestu na Regrških košenicah. Parcele so različno velike, od 500 pa do 1.100 kvadratnih metrov. V Žužemberku je prostih še pet lokacij za gradnjo hiše, v Stopičah ena, ravno sedaj pa je zunaj razpis za prodajo po ene lokacije v Straži in na Otočcu. Na Regrških košenicah sta naprodaj tudi še dve obrtni lokaciji, na Selih pri Dolenjskih Toplicah dve, v kratkem pa bo razpisana oddaja še dveh obrtnih lokacij na Cikavi v spodnjem delu. Nove obrtne stanovanjske lokacije, velike od 950 do 3.880 m², pospešno pripravljajo tudi v zgornjem delu obrtne cone Cikava v gozdu nad hladilnico. V prvi fazi jih bodo opremili 18,

Koliko novih s prodajo starih?

Novomeška vlada sprejela kratkoročni stanovanjski program

NOVO MESTO — Po uveljavitvi novega stanovanjskega zakona sredi lanskega oktobra je novomeška občina postala lastnik 1.637 družbenih stanovanj. Do konca letošnjega februarja so jih prodali stanovalcem polovico. V lasti občine je ostalo še 816 stanovanj ter 58 stanovanj, ki bodo vrnjena v postopku denacionalizacije. S sredstvi kupnin bodo kreditirali stanovanjsko gradnjo občanov in gradnjo neprofitnih stanovanj, kar je le ena od mnogih nalog, ki jih ima občina po novem stanovanjskem zakonu.

S kratkoročnim občinskim stanovanjskim programom za leto 1992, ki ga bo občinska skupščina obravnavala na prvi prihodnji seji, je novomeški izvršni svet predvidel, da bo za spodbujanje stanovanjske gradnje, prenove in vzdrževanja stanovanj in stanovanjskih hiš skrbel stanovanjski sklad. Občinska skupščina naj bi ga z odločkom ustanovila v juniju. Upravljal naj bi ga upravni odbor, strokovna in administrativna dela pa naj bi opravljali v sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora ter drugih upravnih organih občine. Sklad bo izvajal naloge s sredstvi od prodaje stanovanj, seveda zmanjšanimi za 20-odstotni delež, ki pripada republiški skupščini.

Če bo novomeška občinska skupščina za to, bodo s 60 odst. sredstev sklada z ugodnimi posojili kreditirali individualne graditelje, s 40 odst. pa neprofitne stanovanjske organizacije za gradnjo neprofitnih stanovanj. Individualnim graditeljem na komunalno opremljenih parcelah in drugje, kjer je gradnja dovoljena, naj bi po tem predlogu razdelili za 72 milijonov tolarjev posojil, za 48 milijoni pa naj bi zgradili 16 dvosobnih neprofitnih stanovanj. Če bi jih gradili v novomeški soseski Irča vas—Brod, bi lahko gradnjo pričeli že junija, saj so projekti za začetek gradnje bloka K z 52 stanovanji nared. Občina bo sku-

šala pridobiti še denar za nakup dveh službenih stanovanj, ostalih 34 stanovanj pa bo na voljo drugim kupcem. Poleg stanovanj v bloku bo novomeški stanovanjski sklad s 7,4 milijona tolarjev financiral pripravo dokumentacije za blokovno stanovanjsko gradnjo v naslednjih letih.

Stanovanjski zakon nalaga občini še druge naloge. Sklepanje najemnih pogodb s stanovalci v občinskih stanovanjih in vse, kar iz tega razmerja izhaja, ter sklepanje pogodb z drugimi lastniki stanovanj o upravljanju skupnih zemljišč namerava v skladu s sklepom občinske skupščine o prenosu lastnine prepustiti delniški družbi

Zbirni center v dijaškem domu

280 beguncev je pri sorodnikih, 154 pa v internatu v Šmihelu

NOVO MESTO — Do torka se je v novomeško občino, v kateri je na Otočcu še vedno odprt zbirni center za hrvaške begunce, uradno zateklo 434 beguncev iz Bosne in Hercegovine. Od tega jih je 280 našlo zatočišče pred vojno morijo pri družinah sorodnikov in znancev, 154 pa je nastanjenih v dijaškem domu v Šmihelu.

Med begunci v novomeškem zbirnem centru, ki so v glavnem iz Doboja, je polovica otrok, ostalo pa so v glavnem ženske. V Novo mesto so prišli v soboto sredi noči, utrujeni, lačni, obupani, v glavnem s tistim, kar so imeli na sebi. Poskrbljeno je bilo za njihovo nastanitev in naslednji dan tudi za najnujnejše zdravstvene preglede.

Rdeči križ in drugi so jim že razdelili najnujnejšo obleko, ki so je ljudje do sedaj zbrali dovolj. Primanjkuje pa spodnjega perila, obutve, vseh higienskih pripomočkov, otroške hrane, zapitkov, pa tudi še kaj igrarbi prišlo zelo prav. Tudi volna in pletilke ter drugi pripomočki za razna ročna dela bi bili dobrodošli.

Zarja. Pričela bo s postopkom določitve socialnih stanovanj, letos pa jih bo pridobivala s prerazporeditvami v okviru obstoječega stanovanjskega fonda. Spremljala bo višino povprečne najemnine v občini, za delno pomoč pri plačilu najemnine pa je za letošnje predvidenih 11,6 milijona tolarjev. Junija naj bi občinska skupščina

• **Potrebe po stanovanjski gradnji so v novomeški občini seveda mnogo večje od možnosti kreditiranja preko stanovanjskega sklada. Po oceni naj bi letos občina prejela 106 vlog za dodelitev socialnega stanovanja, na razpolago pa ima le tri garsonjere. Za dodelitev neprofitnega stanovanja računajo, da bodo prejeli 83 prošenj, stanovanja pa ni nobenega. Tri stanovanja naj bi letos potrebovali tudi za stanovalce v stanovanjih, ki jih bo treba v okviru denacionalizacije vrniti prvotnim lastnikom. Računajo pa tudi na vse večje potrebe po službenih stanovanjih, tako da prodaja 52 stanovanj v bloku K ne bi smela biti problem.**

ustanovila tudi svet za varstvo pravic najemnikov. Do oktobra pa naj bi bil nared petletni občinski stanovanjski program. Z. LINDIČ-DRAGAŠ

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 16. maja, bodo odprte v Novem mestu do 19. ure, drugod do 17. ure naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: M—KZ Krka Dom Bršljin
- trgovina CEKAR v BTC Javna skladišča v Bučni vasi od 8. do 20. ure;
- PERKO mini market na Otočcu
- Sentjerne: Dolenjka Market
- Dolenjske Toplice: Mercator Standard—Prodajalna Rog
- Žužemberk: Mercator—KZ Krka Samopostrežba
- Straža: Dolenjka Market v nedeljo od 8. do 11. ure;
- Novo mesto: Mercator—Standard Pri vodnjaku od 8. do 12. ure;
- trgovina CEKAR v BTC Javna skladišča v Bučni vasi od 8. do 12. ure;
- PERKO, mini market, na Otočcu

Ena gospa je rekla, da je Revoz z velikim pompom odprl prenovljene prostore v Novem mestu. Da je vse naredil na črno, slovesnosti in številnih prisotnih oblastno menedžerskih pomembnežev ni motilo.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 16. aprila do 4. maja so v naši porodnišnici rodile: Mirjam Vide Karič iz Sentjerneja — Miho, Tatjana Petrič iz Črnomlja — Petra, Marjetka Žunič iz Črnomlja — Tjaša, Gordana Car iz Doljanov — Danijelo, Saška Drnovšek z Mirne — Neja, Danica Junc z Dalnje Vrha — Anžeta, Irena Zupančič iz Mačkoveca — Luko, Jožica Kovač iz Praproče — Alena, Elfa Patkovič iz Črnomlja — Anisa, Terezija Tratar z Luže — Anito, Brigita Malešič iz Čegelnice — Gregorja, Sonja Kastelic iz Meniške vasi — Tjaša, Irena Jerič s Podrebra — Petro, Anica Pezdirc iz Gribelj — Katarino, Sonja Gole iz Štranke vasi — Nataša, Brigita Černe iz Sentjerneja — Tanjo, Renata Pavlič iz Dol. Težke Vode — Davida, Anica Uršič iz Prečne — Igorja, Ivanka Tomažin iz Češče vasi — Blaža, Silva Broz iz Gradca — Majo, Anica Sašek z Dolža — Mateja, Marija Kuzma iz Knežice — Majo, Jožica Dragan iz Češnjic — Rokija, Mojca Ivanušec iz Metlike — Adrijana, Dušana Štukelj s Pugleda — Petra, Suzana Bohte iz Sentruperta — Katjo, Tanja Dvornik iz Martinje vasi — Nino, Antonija Jerman iz Črmošnjic — Katjo, Lucija Plut z Vrtače — Jako, Sonja Čibež iz Trebnjeja — Tjaša, Slavica Erič iz Črmošnjic — Adrijano, Fanika Simeonov iz Zg. Vodla — Vesno, Dragica Hrastar iz Zagrada — Katjo, Darinka Mateljan iz Kamanja — Antonijo, Maja Pelko iz Mokronoga — Klemenca, Hariba Jugovič iz Prahčev — dečka, Marija Mirtič iz Hinj — dečka, Alenka Levičnik iz Ledeče vasi — deklico.

IZ NOVEGA MESTA: Alenka Završnik iz Šukljetove 29 — Zalo, Jožica Vončina s Ceste herojev 68 — Mihata, Vida Lesjak iz Cesarjeve 31 — Petro, Milena Kramar Znidar iz Koštalove 9 — Neja, Suzana Arabadžija iz Vidmarjeve ulice 14 — Jana, Barbara Črnič s Strme poti 2 — Žigo, Alenka Kos s Poti na Gorjance 21 — Slavka, Polona Šmalcelj iz Dilančeve 13 — deklico. Čestitamo!

PRIPRAVILI VSE O KRHU

STOPIČE — Učenci osmih razredov stopičske osnovne šole so pripravili projekt Kruh naš vsakdanji. Predstavitev bo v šolski jedilnici ob 9. uri za učence in ob 16.30 za starše in ostale krajanje. Projekt je vodila Rozi Čampelj.

Revozova naložba v kakovost

NOVO MESTO — Pretekli četrtek so v novomeškem Revozu, v Hadlovi vili, slovesno odprli nov center za tehnično izobraževanje, namenjen predvsem izobraževanju zaposlenih v Revozovih prodajalnah, ter nove prodajne prostore avtomobilov in rezervnih delov.

Naložba, vredna 160 milijonov tolarjev, je po besedah Revozovega komercialnega direktorja Clauda Telliera v skladu z njihovim ciljem po osvojitvi polovice slovenskega trga, kar ni dosegljivo brez učinkovite prodaje in kakovostnih poprodajnih aktivnosti (vzdrževanje). Z novim centrom, prostornim in dobro opremljenim, v katerem bodo izvajali že znane tromesečne, polletne in letne izobraževalne programe, je Revoz tudi na tem področju dosegel evropsko raven. Alain Montredon, direktor Renaultove

poprodaje, ki se je udeležil četrtekve slovesnosti v novomeškem Revozu, je s številnimi podkrepil vodilno vlogo svoje družbe pri tehničnem izobraževanju. Renault ima v Evropi že prek 50 izobraževalnih centrov. V tej tovarni so lani porabili za dopolnjevanje znanja več kot 1,1 milijona ur, ta številka pa se vsako leto poveča za petino.

Navzočnost Alaina Montredona so v Revozu izkoristili tudi za podelitev priznanj našim najboljšim servisom za vozila Renault. Lestvico so oblikovale stranke. Tako po priznanju sprejemu in odnosu do voznikov kot po kakovosti mehanikarskega dela se je najbolje odrezal zasebni servis Pušnik iz Slovenske Bistrice, drugi je Trgoavtov servis v Kopru, tretji pa servis Avtohiše Pionir v Novem mestu. Z. L.-D.

NALOŽBA V KAKOVOST — Pred tednom odprti novi prodajni prostori in izobraževalni center prodaje v Revozu so po besedah komercialnega direktorja Clauda Telliera naložba za večjo prodajo, ki zahteva vsestransko kakovost. Ob tej priložnosti so izročili priznanja po mnenju strank trem našim najboljšim servisom za Renaultova vozila. V imenu Pionirjeve Avtohiše ga je prevzel direktor Slavko Sever (na sliki). (Foto: Z. L.-D.)

Majhni, a zagotovi koraki

MAVERLEN — Na Maverlenu, vasi, nekaj kilometrov oddaljeni od Črnomlja, se je zaradi višinske in strme lege težko ukvarjati s kmetijstvom. Zato pa so toliko bolj primerno in dobrodošlo dopolnilno dejavnost. Ena tovrstnih je zagotovo gojenje šampinjonov, za katero so se lani odločili pri Pintaričevih.

Jožica Pintarič

»Idejo so dali italijanski lovci, ki so v bližino prihajali na lov. Najprej smo šampinjone gojili zgolj ljubiteljsko, prve napolitane pa smo dobili pri Jančanovih v Semicu. Toda kaj hitro smo ugotovili, da klet stanovanjske hiše za to ni najbolj primeren, saj je vlaga začela uničevati fasado. Zato smo prenovili nekdanji hlev, odločili pa smo se tudi, da pridelavo povečamo,« pravi Jožica Pintarič, ki sicer govori v množini in s tem misli na delo in pomoč vse družine, čeprav bo glavno breme vzgoje gob padlo prav na njena ramena.

Prvo večje pobiranje gob bodo imeli pri Pintaričevih prav sredi maja, računajo pa, da bodo v enem mesecu nabrali okrog 800 kg šampinjonov. Kmalu potem, ko bodo pričeli pobirati gobe v enem prostoru, pa bodo dali nekaj ton komposta z micelijem še v drugi prostor.

Tako bodo poskrbeli, da bodo pridelek pobirali vse leto. »Poskrbeti moramo, da bosta prostora čim bolj izkoriščena, ne nazadnje tudi zato, ker smo za adaptacijo dobili občinsko posojilo za razvoj malega gospodarstva ter kredit Stejske banke. Dokazati hočemo, da je bil denar res dobro in pravilno naložen. V bližini naše hiše je zadržni hlev, ki že desetletja propada, bil pa bi tudi zelo primeren za gojenje gob. Vendar smo se odločili, da raje začnemo doma z majhnimi, a zagotovimi koraki ter dejavnost počasi razvijamo naprej,« pripoveduje Jožica. Ne boji se, da ne bi dobila kupcev za gobji pridelek.

M. B.-J.

Neurejeno plačevanje ovira izvoz

V rudniku Kanižarica tarnajo zaradi neurejenega plačilnega prometa s Hrvaško

KANIŽARICA — V rudniku Kanižarica, delovni enoti Rudnikov rjavega premoga Slovenije, delajo od lani po načrtu, po katerem nakopjejo na leto po 80.000 ton premoga, prej pa so jih nakopali po 120.000 ton. To je 4. varianta dela šestih slovenskih rudnikov rjavega premoga, kar pomeni, da bodo odkopali vse odprte zaloge premoga, kjer ni potrebno na novo investirati, potem pa jih bodo postopoma zapirali, tako da bosta na koncu ostala le rudnika v Trbovljah in Hrastniku.

V kanižarskem rudniku imajo odprtih zalog za 650.000 ton premoga, kar naj bi odkopali do leta 1999. Če bodo takrat rudnik zares zaprli, bodo ostale pod zemljo še zaloge v severnem polju, ki je sicer raziskano, vendar bi bilo tam premoč moč odkopavati le z dodatnimi naložbami.

Po besedah tehničnega vodje rudnika, dipl. inž. rudarstva Tomislava Sekovaniča, prav sedaj pripravljajo študijo o upravičenosti in ekonomičnosti izkopavanja premoga v Kanižarici, ki bo opredelila prihodnost rudnika in v njem zaposlenih delavcev. Pokazala bo tudi, ali naj nadaljujejo odkopavanje premoga z nadomeščanjem ljudi, ki bodo odhajali iz rudnika, ali pa naj z manjšim številom zaposlenih zmanjšujejo tudi količino premoga in s tem podaljšajo življenjsko dobo rudnika. Sedaj je v delovni enoti Kanižarica zaposlenih 256 ljudi, še 10 ljudi, ki prav tako delajo v Kanižarici, pa je delavcev skupnih

služb celotnega podjetja. Če pa bi v Kanižarici hoteli nakopati po 80.000 ton premoga na leto, ne bi smeli imeti manj kot 252 zaposlenih.

Sicer pa so v Kanižarici uspešno zaključili letošnje januarsko poslovnanje, medtem ko naslednje mesece cena premoga ni sledila cenam stroškov. Tako so se znašli v izgubi, ki pa je odstotkovno še najmanjša v celotnem družbenem podjetju Rudniki rjavega premoga Slovenije. Tolažili jih, da so v prvih treh mesecih letos dosegli plan tako glede na kurilno kot na toplotno vrednost premoga. Tudi prodaja premoga teče normalno, tako da ga nimajo na zlogi niti za vzorec. 35 odst. premoga je komercialnega, ostalo pa je energetski in ga prodajo v ljubljansko toplarno. Ko sta okrog novega leta iz gostinske de-

prometa precej težav pri izvozu premoga na Hrvaško. Zato se odločajo tudi za blagovno menjavo. Ker pa je zanimanje za njihov premoč na Hrvaškem precejšnje, so prepričani, da bi ga lahko izvozili še veliko več, če bi bil le urejen meddržavni plačilni promet med Slovenijo in Hrvaško.

M. BEZEK-JAKŠE

O MALIH HIDROELEKTRARNAH

METLIKA — Podjetje Invent iz Kranja bo pripravilo informacijo o lokacijah malih hidroelektrarn v Zelenju, Križevski vasi in Otoku ob reki Kolpi ter v Krivoglavah ob Lahinji. Ta informacija bo služila kot osnova za nadaljnjo odločitev za gradnjo tovrstnih elektrarn v metliški občini. Med drugim bodo v informaciji navedene tudi meritve pretokov in padcev vode na vseh starih lokacijah, okvirni izračun predvidenih moči elektrarn, ocena stroškov naložbe ter njena rentabilnost. Metliški izvršni svet se je s ponudbo Inventa strinjal, postavil pa je le en pogoj: da bo raziskava zares uporabna tudi v praksi.

PROTI DVOJNI SVETOVALNI SLUŽBI

METLIKA — V metliški obrtni zbornici se ne strinjajo z organiziranjem svetovalne mreže za drobno gospodarstvo v okviru občinskih služb, ker po občini že obstaja svetovalno za obrtništvo v okviru obrtnih zbornic, svetovalne za zasedna podjetja pa je urejeno prek Gospodarske zbornice. Zato menijo, da svetovalna ni potrebno podvajati. Izvršni odbor metliške obrtne zbornice predlaga, da dajo denar, ki bi ga namenili za svetovalno službo, raje za reševanje nerešenih problemov v občini. V Metliki na primer za ureditev obrtne cone in za investicije v nove programe za razvoj drobnega gospodarstva.

OSEM NOVIH GLASBENIKOV

METLIKA — Pretekli teden je končalo 1. stopnjo tečaja na synthesizerju osem metliških osnovnošolskih otrok. Tečaj je organizirala metliška ljudska knjižnica, izvajalec je bil Miniart iz Črnomlja, vodil pa ga je Aleksander Riznič, prav tako iz Črnomlja. V ljudski knjižnici obljubljajo, da bo jeseni še nadaljevalni tečaj.

• Če se množijo imetje, se množijo tudi tisti, ki ga zapravijo. (Prigidar)

Sprehod po Metliki

VINSKA VIGRED 92 ne bo ostala v mejah metliške zaplankanosti, ampak bo slišati o njej po vsej Sloveniji in njeni okolici. Za to bo poskrbel Radio Slovenija z oddajo, ki bo na sporedu v soboto, 23. maja, ob 20. uri na prvem radijskem programu. Iz Rajmerjeve gostilne bo potekalo dvournno javljanje, v katero bodo Metličani, zaslužni za to prireditev, govorili o vinu, domači obrti, reditvi, govorili o vinu, domači obrti, belokranjskih jedilih in še o marsičem. Glas o Vinski vigredi bo šel v eter tudi četrtek, 14. maja, ob 21. uri. Prirediteljni odbor Vinske vigredi je zakupil oddajo osrednje slovenske radijske bajte z naslovom Vi izbirate, jaz izberem.

V NEDELJO, 24. maja, bo ob 10. uri v župnijski cerkvi v Metliki maša za dobro leto. Maševal bo škof dr. Vekoslav Grmič. Folklorna skupina Ivan Navratil, ki bo imela svojo točilno mizo na Mestnem trgu, bo poskrbela za to, da na Trgu svobode srečanje harmonikarjev — frajtonarjev.

KONJENSKI KLUB BELA KRAJINA — sedež ima v Metliki, deluje pa pod taktirko Bojana Valenčiča — bo poskrbel za prevoz s kočijami vseh tistih obiskovalcev Vinske vigredi, ki se bodo želeli popeljati s Pungarta do hotela Bela krajina. Fantje bodo pripeljali na prireditveni prostor tudi nekaj udeležencev muzejskega vlaka, ki bo prisopihal na metliško železniško postajo v soboto, 23. maja, ob 11. uri in 10 minut.

Trebanjske iveri

NI ILEGALA — Odziv na dobronamerno bodičko v tej rubriki prejšnji teden, in sicer o sklicani skupščini občinske organizacije Rdečega križa, je presegel pričakovanja. Podpredsednica OO RK Trebnje, Štefka Gregorič, je na omenjeni seji novinarja ljubeznivo podučila, da Majda Miklič ni tajnica, ki sedi za telefonom od 7. do 15. ure, temveč da je Mikličeva sekretarka in da je bila tiste dni močno angažirana zaradi krvodajalske akcije (mimogrede: to je prizadeta in užaljena gospodična že kakšen dan poprej vse sama zrecitirala po telefonu). Drži, da kdor dela, greši in dobrohotno odpuščajmo pomanjkljivosti in napake, ki jih prinaša življenje. Brez te bi bilo prav dolgočasno. Kdor išče ozadja v takem načinu obnavljanja ali celo kar napad na neko organizacijo, svoje preganjanje pač ne more zdraviti na tak način!

GRUJEVIČKA — Dobro obveščeni viri trdijo, da je zloglasni podoficer Grujo iz Mokronoga, potem ko sta ga JLA in Kostičevo polpredsedstvo povabila v oficirja armade in odlikovala za uspešno zastranjevalce prebivalcev Mirenke doline med lanskoletno vojno, doživel še poslovni uspeh. Postal naj bi lastnik polnilnice žganih pijač, kjer komaj sledijo zahtevam tržišča po »grujevički«, pijači, ki vliva korajžo arkanovcem in drugim pred junaškimi osvajalnimi pohodi po Hrvaški in BiH.

Brez podražitev očitno ne gre

Višje cene v domu počitka, vzgojnovarstvenem zavodu in Komunalni — Poziv izvršnega sveta po čim bolj racionalnem obnašanju — Sanacijski programi

METLIKA — Tukajšnji izvršni svet je pretekli teden razpravljal o treh predlogih povišanja cen, in sicer v domu počitka, vzgojnovarstvenem zavodu in Komunalni. Čeprav naj bi se cene storitev v teh ustanovah poviševale na mesec za 20 odst. počasneje, kot so rasli življenjski stroški, pa se tega držijo le na Komunalni, medtem ko tako v vrtcu kot v domu počitka menijo, da je takšna rast cen v njihovih zavodih premajhna.

Tako so v domu počitka v svojem predlogu povišanja cen med drugim zapisali, da je svet doma že večkrat sprejel sklep, da bi se morale cene storitev v njihovem zavodu poviševati najmanj za višino rasti življenjskih stroškov. Posledica dosedanjega zaostajanja rasti cen za rasti cen življenjskih stroškov je namreč, da so prvo trimesečje v domu zaključili z izgubo. Da ne bi zašli v še večje finančne težave, so predlagali povišanje cen od 1. maja naprej za 20 odst., potem pa naj bi se cene dvigovale

najmanj za odstotek rasti življenjskih stroškov.

Čeprav so na občinskem izvršnem svetu na predzadnji seji sklenili, da ne sprejemajo pritožb doma počitka glede načina poviševanja cen oskrbnega dne, in so vztrajali pri sklepu, da se dovoli povečanje cen le v višini 80 odst. od porasta življenjskih stroškov, so tokrat prošnji doma ugodili. Tako bo cena od 1. maja višja za 20 odst., niso pa se strinjali, da bi se tudi vnaprej cene poviševale avtomatično. Hkrati so člani izvršnega sveta zahtevali, naj v domu s številskimi prikažajo, kako se pri njih odražajo manjši stroški glede na manjše število oskrbovancev. V domu bodo morali pripraviti tudi sanacijski program za primer, če se bodo odpovedi oskrbovancev v domu nadaljevale, zlasti še, če bodo odšli hrvaški oskrbovanci, ki jih je sedaj v metliškem domu počitka od 180 kar 80.

Tudi vzgojnovarstveni zavod je predlagal 20-odstotno povišanje ekonomske cene, in sicer od 1. aprila naprej. Svoj predlog so zasnovali na podlagi trimesečnega obračuna cen živil, energije, bruto osebnih dohodkov in ostalih poslovnih stroškov. Ta podražitev pa bi

• o Na Komunalni so upoštevali povprečno 5,5-odstotno rast cen v mesecu maju, podražili pa so le pitno vodo za gospodarstvo. Sicer pa so skoraj vse cene komunalnih storitev v metliški občini najnižje na Dolenjskem.

predstavljala predvsem večji strošek za družbo, ki prispeva za varstvo, vzgojo in prehrano otrok v jaslin in vrtcu že 78 odst. denarja, medtem ko je prispevek staršev le 22 odst. Člani izvršnega sveta so bili v dilemi, ali je bolje, da vzgojnovarstvenemu zavodu odobrijo višjo ceno, ali pa da ima izgubo in je tako prisiljen zmanjševati stroške. Odločili so se, da povišanje za 20 odst. sicer dovolijo, a šele s 1. majem. Do konca meseca pa morajo v VVZ pripraviti tudi sanacijski program.

M. BEZEK-JAKŠE

ZLATI ZNAKI RKS — Na sobotni skupščini občinske organizacije Rdečega križa v Trebnju so podelili številna priznanja, zahvale, diplome, 6 srebrnih in 4 zlate znake RKS. Slednje so dobili Avgust Gregorič z Mirne, Francka Kužnik iz Dobriča, Fani Prešern iz Dol, Nemške vasi in Tončka Krivic iz Ornuške vasi (na posnetku desno), ki ji podpredsednica RKS Anka Tomižek izročila visoko priznanje.

Vedno na voljo ljudem v stiski

Občinska organizacija RK požrtvovalno in uspešno izpolnjuje svoje poslanstvo

TREBNJE — Pomena humanitarnih organizacij, kakršna je Rdeči križ, se najbolj zavedajo ljudje v stiski, bodisi da gre za socialno ogrožene ali za ljudi, ki so potrebni solidaritarnosti in pomoči zaradi nesreče, katastrofe ali celo vojne. In z vsemi temi kategorijami občanov je imela opraviti v zadnjih dveh letih občinska organizacija RK v Trebnju.

Trebanjci so sodelovali tudi v skupnih akcijah Rdečega križa Slovenije ob svetovnem dnevu zdravja, v akciji »solidarnosti v dejanjih« so z zbranim denarjem v osmih krajevnih organizacijah RK Dolenja Nemška vas, Mirna, Čučnja vas, Ornuška vas, Šentrupert, Knežja vas, Svetinje in Šentlovcenc pomagali otrokom iz socialno ogroženih družin pri letovanju na Debelem rtiču. Skrb za zdravo in čisto okolje so, žal, pokazali le osnovnošolci.

Predlani so zbrali 700 kg oblačil in nekaj obutve, lani že okoli 900 kg, toda v teh akcijah zberejo preveliko otroških oblačil, obutve in posteljnino. Največ tega blaga razdelijo Romom, v zadnjem času, ko je vse več ljudi nezaposlenih, prihaja tudi vse več drugih občanov, zlasti po posteljnino in oblačila za dojenčke.

Verjetno so med najbolj hvaležnimi za pomoč in toplo besedo ob obiskih aktivistov Rdečega križa prav starejši in

bolni ljudje. Obiskujejo jih običajno pred božičnimi in novoletnimi prazniki na njihovih domovih, v akciji »solidarnosti v dejanjih« so v letu 1990 so obdarili okrog 700 občanov, z darilnimi paketi so pomagali tudi 30 najbolj ogroženim družinam. Lani so obdarili 90 občanov, ki prejemajo denarno pomoč kot edini ali dopolnilni vir ali so v rejništvu. Krajevne organizacije RK pa so obdarile še 694 oseb, šentlovcenška je pripravila prisrčno srečanje, trebanjska pa se je starejših spomnila le s čestitko.

Trebanjci so se izkazali tudi z zbiranjem denarja in hrane za prizadete po katastrofalnih poplavih v Sloveniji, lani pa za prebivalce svoje občine, ko je toča v krajevnih skupnostih Mirna in Šentrupert prizadela več kot 600 družin. Pomagali so najbolj prizadetim in socialno ogroženim, kar pa ni bilo vseč tistim, ki imajo precej pod palcem in ki so, kot domneva, prav nekateri izmed

in 76 družinam so razdelili okrog 300.000 tolarjev, pomagali z opeko, prevozi in delom.

P. P.

»Vsakemu ukradem delo!«

Marjan Slak ima mnoge konjičke in »zlate roke«

MOKRONOG — Verjetno ni ravno pretirano veliko ljudi, ki bi trdili, da je delo nekaj najlepšega, da je to pravi užitek. 52-letni učitelj razrednega pouka, Marjan Slak iz Rožne ulice 9 v Mokronogu, je eden takih.

Marjan in njegova žena Erna sta si pred 11 leti, pretežno s svojimi žilji, postavila veliko družinsko hišo. Njeno notranjost in zunanost ter okolico z veliko ljubeznijo zaljšata. Pravijo, da to rastline prav tako čutijo kot živali, zato ni slučajno, da jima lepo uspevajo tudi eksotične rastline, zaradi katerih so bili Mokronožani prepričani, da v njihovi kotlini, dostikrat prekriti z megljo, bolj nejeverno zmagajali s glavami. Če že agave in aloe morda niso kaj posebnega, pa je gotovo redek dosežek, da sta Slakova lani pridelala kar 42 banan! Tudi v bazenu pred hišo, ki ga je naredil Marjan za ribe in vodne rastline, ne manjka življenja.

»Jaz vsakemu delo 'ukradem'. Kar vidim druge, predvsem razne mojstre pri delu, skušam takoj oponašati, ko pridem domov,« pravi Slak. In tako se je uspešno lotil zidarstva, sam je lično obelkel hišo v les, balkon si je sam obložil z marmorjem, pozimi dela gobeline itd. Slak ima rad naravo, v njej se počuti kot doma. Ima »fotografski« spomin in ni ga gozda v trebanjski občini, kjer bi izgubil orientacijo. Je pri ribičih, še zdaj pa ga peklji krivica, ki so mu jo prizadejali v domači zeleni bratovščini. Zato je tudi Erna zapustila lovca. Marjan zna oponašati lisico, kuno, jerebico, kragulja, kanjo, raco, šojo. Pozna njih žemtovanje in opozorilne klice. Po-

ZBIRKA — Slak ima doma zbirko najrazličnejših predmetov, od lovskih trofej pa do raznih kolajn, značk, bronastih rimskih kovancev iz časa Julija Cezarja, ilirske brošče in starih pištol, imenovanih prednjače (»forladerce«) itd. (Foto: P. P.)

maga si s petimi piščalmi, ki si jih je naredil.

»Brez otrok ne morem živeti. Včasih sem sicer menda bolj strog, upam pa, da sem pravičen. Z otrokom je najlepše delati, ker je pošten. Delam v čudovitem kolektivu, ko je zjutraj res prijetno iti v službo,« pravi Slak o svojih kolegi (ca)h na OŠ Trebelno. Podobno razmišlja Marjan, ki se rad znebi kakšne šale, o trebeljanskih kmetih. Ti so mu ne le podarili les za ostreže, ampak ga tudi sami odpeljali na žago. Za vsak špirovec ve, kdo mu ga je daroval. Počeval in vzgajal je mladež v Dobriču, Kneži vasi, na Jelševcu, v Mokronogu. Otrokom se razjaja v čebelarskem krožku na šoli, ki jim je s svojim denarjem naredil čebelnjak in kupil panje.

P. PERC

Stavkali tik pred koncem stečaja

Itasovi delavci so minuli teden stavkali zaradi plač in negotove prihodnosti

KOČEVJE — Stečajni postopek v kočevskem Itasu bi se moral zaključiti predvidoma že jutri. Ni še znano, ali se bo to tudi zgodilo, precej gotovo pa je, da se ne bo zaključil z likvidacijo podjetja. Kljub temu pa je negotovost, ki jo občuti okoli 500 Itasovih delavcev, po vsej verjetnosti glavni vzrok za tridnevno stavko Itasovih proizvodnih delavcev.

Prvi delovni dan po prvomajskih praznikih so stavkali vsi proizvodni delavci v Itasu razen tistih delavcev v obratu v Pričah, Termu in PIN-u, ki delajo pri končni montaži naprav za izvoz. Stavka je bila nenapovedana in neorganizirana. Delavci niso formirali stavkovnega odbora ne pogajalske skupine in tudi niso izoblikovali stavkovnih zahtev, kar gre pripisati strahu, da bi tisti, ki bi se izpostavili, lahko ostali brez zaposlitve.

V splošni negotovosti glede nadaljnjega obstoja in bodoče organizacije firme je sodu izšlo dno, ko so zadnjega dne v aprilu prejeli plače v povprečju 15.000 tolarjev z dvotedensko zamudo. Ko so po ponedeljkovi enodnevni stavki naslednjega dne

prejeli še za 4.000 tolarjev gotovinskih bonov, je stavko nadaljevala približno polovica delavcev, v sredo do 12. ure pa je stavkala le še večja skupina delavcev v starem Itasu.

Vodstvo podjetja je ob tem ocenilo, da se delavci ne zavedajo resnosti stečaja. Član stečajne ekipe Hrvoje Draškovič je povedal, da stavka lahko ogrozi zaključek stečaja in pritegnitev tujega kapitala. Stečajna ekipa je namreč ohranila vse proizvodne programe, za katere imajo tržišče v Nemčiji, in njihov glavni nemški kuzec je pripravljen odkupiti kar 75-odst. Itasovih perspektivnih programov oziroma dve tretjini nosilnih programov za 51-odst. večinskim deležem. Ob tem računajo, da bo tudi banka kot njihov glavni upnik naredila konverzijo kreditov in to njen trajni vlozek v Itasu.

M. LESKOVŠEK-SVETE

NATEČAJ ZA POSOJILA OBRTNIKOM IN PODJETNIKOM

SEVNICA — V prejšnji številki Dolenjskega lista smo na 11. strani objavili natečaj za dodelitev posojil za razvoj obrtništvu in podjetništvu v sevniški občini. Razpisala sta ga sevniški izvršni svet in obrtna zbornica. V občinskem proračunu so za ta ugodna posojila zagotovili 20 milijonov tolarjev. Vloge bo do 25. maja sprejemal občinski sekretariat za gospodarstvo in finance. Vlada in sklad za razvoj drobnega gospodarstva bosta sprejela odločitev o dodelitvi posojil najpozneje do 5. junija.

DRUGA OBLETNICA NARODNE ZAŠČITE

KOČEVSKA REKA — Letos praznujemo drugo obletnico organiziranega delovanja manevrske strukture narodne zaščite. V Novih Lazih pri Kočevski Reki bo v soboto, 16. maja, ob 11. uri osrednja slavnostna prireditev, na kateri bo predsednik države Milan Kučan podelil nazaslužnejšim osebam pri obrambi naše domovine priznanja. Različne kulturne in športne aktivnosti, ki trajajo v Kočevski Reki in bližnji okolici že ves teden, so posvečene prav temu zgodovinskemu obeležju.

I. S.

IGRA S PIŠTOLO?

RIBNICA — 5. maja, le nekaj minut pred polnočjo, je v stanovanju Sonje K. (1958) v Kolodvorski 6 v Ribnici umrla za posledicami strelne rane Ružica D. (1967) iz Sodražice, Trg 25. maja 1. Poleg je bila tudi mladoletna Karmen L. (1977), prav tako iz Sodražice. Dekleta so nekaj popila, iz še neznanega razloga pa je Ružica D. vzela iz omare v dnevni sobi pištolo znamke Beretta in se z njo ustrelila v desni predel prsi ter po petih minutah izkrevavela. Pištola je last OŠTC Ribnica, zanjo pa je bila zadolžena Sonja K., ki je na OŠTC Ribnica zaposlena. Preiskovalni postopek vodi UKS UNZ Ljubljana.

NEKAJ NOVEGA O FRANCU — Franca Jurija so Ribničani poznali le kot karikaturo, na predstavitvi njegove knjige karikatur v Ribnici pa so ga lahko spoznali tudi kot dobrega pevca in harmonikarja. Z Vladom Kreslinom sta občinstvo tako navdušila, da so se jima pri petju celo pridružili. Na sliki: Franco Juri s harmoniko in Vlado Kreslin s kitaro. (Foto: M. L.-S.)

Z NOŽEM NAD OČETA

RIBNICA — Pijača je bila razlog, da je 27. aprila popoldan Z. L. z Griča pri Ribnici napadel z nožem svojega očeta J. L. Tega dne je oče zaklenil klet, v kateri imajo pijačo. Ker sinu ni hotel izročiti ključev, je ta v besu pograbil lovski nož in ga napadel. Pri tem je oče skočil za vrata. Udarec, namenjen očetu, je bil tako močan, da je prebil vrata. Zoper Z. L. so ribniški policisti podali kazensko ovadbo.

Primanjkuje kruha in iger

Vse več nezaposlenih in vse manj zabave

KOČEVJE — V kočevski občini je nezaposlenih že okoli 1300 ljudi, kar predstavlja več kot 6,6-odst. celotnega prebivalstva občine. To uvršča Kočevje na šesto mesto

Romana Škulj

med socialno najbolj ogrožena mesta v republiki (pred njim so le še Izola, Lendava, Piran, Trbovlje in Trzin), še zgovornejši pa je podatek, da je med nezaposlenimi približno 500 taktih, ki ne prejemajo nobene oblike pomoči, in okoli 500 mlajših od 26 let.

»Vse bolj se zavedam, da sem lahko srečna, ne zato, ker opravljam delo, ki me veseli, ampak zato, da imam sploh zaposlitev. Mnogi moji prijatelji so namreč brez dela in marsikateri med njimi, tudi takšni z višji ali visoko izobrazbo, so pripravljeno poprijeti za kakršnokoli delo,« pravi 25-letna Romana Škulj, ptt prometnica iz Kočevja, ki je zaposlena na ptt enoti v Kočevju. Romana tudi meni, da je v Kočevju zelo slabo poskrbljeno za zabavo mladih. »Če se ne ukvarjaš s športom in nisi nadarjen za glasbo in ples, da bi se lahko pridružil kateri izmed sekcij Delavske godbe, potem v Kočevju nimaš pravzaprav kaj početi. Lahko sicer hodiš na sprehode, kolesarš ali greš v kino, če je to slučajno dan, ko filme sploh predvajajo, vendar to ni zabava, ki si jo mladi žele. « ugotavlja Romana in pove, da ji v Škorcu, kjer se zbirajo mladi v starosti od 15 pa do 30 let, ni posebno všeč in da ob sobotah najraje hodi v disko v Prigorico.

M. L.-S.

Ustanovili Slovensko žensko zvezo

V okviru SKD Kočevje

KOČEVJE — V soboto, 9. maja, je bil v dvorani kočevske srednje šole ustanovni zbor Slovenske ženske zveze Kočevje. Udeležilo se ga je okoli 40 žensk, med vabljenimi pa sta bila tudi predsednik in podpredsednik kočevskih krščanskih demokratov Alojz Košir in Bogomir Štefanič.

Zveza bo delovala v sestavi stranke SKD Kočevje, združevala pa bo ženske iz različnih družbenih slojev, ki so starejše od 18 let in imajo krščanski svetovni nazor. »Edini pogoj za včlanitev je strinjanje s programom, zato se lahko včlanijo tudi tiste ženske, ki niso pri SKD, članice SKD pa tudi ne morejo biti avtomatično članice naše zveze,« je pojasnila Meta Prelesnik, ki je bila poleg Marije Štefanič, ki je postala podpredsednica, Lojzke Levstek kot predsednice nadzornega odbora, ter članic obeh odborov na ustanovnem zboru izvoljena za predsednico občinskega odbora Slovenske ženske zveze Kočevje za dobo štirih let.

Ob predstavitvi programa zveze je Prelesnikova poudarila, da si bodo ženske prizadevale za aktivno teoretično in praktično delovanje na področju družine, vzgoje in izobraževanja, socialne, zdravstva, gospodarstva, politike, varnosti države in mirovne politike ter pri skrbi za zdravo okolje in pravilno izbiro prostega časa. Že v tem tednu je tako stekla njihova prva akcija — zbiranje hrane za Karitas.

M. L.-S.

LAŽJE DO ŠOLSkih KNJIG IN POTREBŠČIN

SEVNICA — V papirnici sevniškega gostinskega podjetja skušajo staršem osnovnošolcev olajšati nakup šolskih potrebščin in knjig. Če vemo, da stanje samo knjige za prvošolčka okrog 8.000 tolarjev, za sedmošolca pa kar 17 tisočakov, je taka pomoč še kako dobrodošla. V papirnici bodo za nakup do 5.000 tolarjev dali 5, za nakup nad 10.000 tolarjev pa 10-odstotni popust. Možen je tudi nakup šolskih knjig in potrebščin na 3 čeke, s tem da zadnji obrok zapade v plačilo 30. septembra. Vsi, ki bodo nakupili v vrednosti več kot 5.000 tolarjev, bodo sodelovali v nagradni igri. Prva nagrada je 10.000, druga 8.000 in tretja 5.000 tolarjev. Starši naj pohitijo, ker bodo za knjige zbirali prednaročila do 28. maja, saj jih morajo trgovci dobaviteljem poplačati z avansom v dveh do treh obrokih.

BOŠTANJČANI V ŠOLI V NARAVI

BOŠTANJ — Iz sevniškega občinskega proračuna letos osnovnim šolam pomagajo pri izvedbi šole v naravi. Najprej so izkoristili priložnost Boštanjčan. Vodja šole v naravi v Žusterni pri Kopru, boštanjška učiteljica Manca Polanec, je strnila zelo ugodne vtise iz šole v ugotovitve, da šola v naravi vzgaja in uči mlade rodove samostojnega dela in življenja. Izrazila je upanje, da bodo oblasti oz. odgovorni ljudje tudi v prihodnje zagotovili možnosti, to pa je zlasti denar, za organizacijo šole v naravi.

Izvirna in domiselna predstavitev

Ob predstavitvi knjige Franca Jurija so se poslušalci prijetno zabavali

RIBNICA — V četrtek, 7. maja, je bila v Miklovi hiši v Ribnici predstavitev knjige karikatur Slavna naša zgodovina avtorja Franca Jurija. O samih karikaturah je bilo povedanega bore malo, saj je predstavitev knjige izzvenela bolj v predstavitev avtorja, pri čemer pa so se zbrani poslušalci pogosto od srca nasmejali.

Jaša Zlobec, ki je napisal uvod k knjigi — ta je izšla že v dopolnjeni izdaji na 130 straneh in je bila po predstavitvi v Ribnici razprodana — je na humorosatičen način predstavil predvsem samega avtorja knjige, 36-letnega Franca Jurija, kot sina Furlana in Hrvatice, ki se je rodil v Kopru, kot osnovnošolca, ki je obiskoval italijansko šolo, brigadirja, privrženca gibanja zelenih, glasbenika, ki je nastopal v skupini Istra nova, študenta zemljepisa in italijanščine na Filozofski fakulteti v Ljubljani, sodelavca Tribune, Teleksa in Dela, kjer zadnja tri leta s karikaturami opremila naslovnico in riše strip za sobotno prilogo, in nenazadnje kot moža soproge Tanje in poslanca v slovenskem parlamentu.

»Tudi jaz sem zloben in agresiven, vendar svojo napetost sproščam v karikaturah,« je Franco odgovoril na po-

hvalo, ki mu jo je iz vrst poslušalcev izrekel republiški poslanec iz Ribnice Franc Lovšin, ki pri Francu ceni predvsem to, da je v svojih nastopih umirjen in nepristranski. O svoji knjigi je Franco dejal, da je sinteza naše sedanjice in polpretekle zgodovine. Ob tem je omenil, da ne razumeje vsi njegovih političnih karikatur in da je predvsem v zadnjem času tarča napadov iz vrst

krščanskih demokratov, ki v njegovih karikaturah vidijo žalitev krščanskega etosa milijonov kristjanov. »Ko delam karikature, tvegam, da bom žalil tiste bralce, ki karikature ne bodo razumeli. Takšna je bila nedavna karikatura o beguncih, s katero sem želel opozoriti na resnično težki položaj beguncev, moji kritiki pa so mi očitali, da jim grozim s smrtjo,« je pojasnil Franco, ki je skupaj z Vladom Kreslinom zaigral in zapel nekaj (predvsem Kreslinovih) pesmi, pri čemer pa so se jima pridružili tudi nekateri poslušalci.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Le z domačo pametjo do razvoja

Sevničani bodo razvojni program demografsko ogroženih območij dopolnili tudi na posebnih »delavnicah« (workshop) — Nizozemec ne bo dobil 5.000 dolarjev

SEVNICA — »Krajevna skupnost Bučka kljub protestom na naslov ministrstva za planiranje ni vključena v demografsko ogrožena območja. Menimo pa, da samo zaradi vključitve v ogroženo območje ni primerno spreminjati meja KS. Kljub temu da krajevna skupnost Bučka ni zajeta v tako območje, pa del načrtov iz KS Bučka povezujemo s sosednjimi krajevnimi skupnostmi, ki imajo status demografsko ogroženih območij,« pojasnjuje sekretar občinskega sekretariata za gospodarstvo in finance Jože Kovač v odgovoru koalicijski sevniške Demosa in liberalnodemokratske stranke na njihove pripombe in pobude o razvojnem programu demografsko ogroženih območij Posavja.

Minister Kovač odgovarja na večino pobud koalicijske, o katerih smo že pisali, sprejema pa tudi pobudo za organizacijo posebne workshop delavnice. Preostale drobne pobude pa naj bi proučili v »workshop« delavnic. Pravi, da je že obstoječe gradivo nastalo po tej metodi, in sicer v ožji sestavi članov sevniškega izvršnega sveta.

Kot nam je pretekli četrtek povedal Kovač, bodo to obliko skupinskega dela razvojno razmišljajočih ljudi izvedli še pred junijem v sodelovanju z domačimi strokovnjaki. Po prvih informacijah je neki nizozemski izvedenec, ki bi dva dni usmerjal tako delavnico (potekala naj bi v Tončkovem domu na Lisci) zahteval

kar 5.000 ameriških dolarjev. Toliko zelnencev pa je za bolj revno sevniško občino le prevelik zalogaj, zato se bodo najprej člani sevniške vlade in morbiti še prvaki sevniških strank zadovoljiti, da si bodo pri identifikaciji razvojnih problemov in možnosti

• V razvojni program demografsko ogroženih območij bodo vključili še božjo pot na sv. Rok, še neupoštevane lovške kočje, šola na Razborju in še kaj. Sejem in salamiada v Sevnici, na primer, nista zajeta v programu, ker potekata na območju sevniške krajevne skupnosti, ki ne spada med demografsko ogrožena območja, bodo pa proučili, ali ne bi kazalo v tem gradivu najti prostor še za druge manifestacije. Glede globinske raziskave izvira tople vode v bližini kmetije Jazbečevih v Njivcah je največ odvisno od zanimanja vlagateljev, ki bi bili pripravljeno sofinancirati raziskavo.

sevniške občine na različnih področjih pomagali le z domačo pametjo.

P. P.

ŽE 223 BEGUNCEV IZ BOSNE — V nedeljo je bilo v samskem domu Savskih elektrarn v Sevnici že 223 beguncev oz. razseljenih oseb, pretežno iz okolice bosenske občine Doboj. Kot nam je povedal direktor sevniškega Centra za socialno delo Franci Kos so prvi begunci prispeli z vlakom 7. maja ob 22. uri, zadnjih 79 pa v soboto. Med begunci je 109 žensk, 94 mladoletnih otrok (16 je celo dojenčkov do poldragega leta starosti), ostali so pa moški. Zanje so poskrbeli po najboljših močeh. Zelo bi bilo dobrodošlo, ko bi Rdečemu križu ljudje prinesli predvsem otroških oblačil, plenik, rjuh... Sevnica je tako čez noč postala eden izmed begunskih centrov. Na sliki: begunci pred samskim domom. (Foto: P. Perc)

Drobne iz Kočevja

PRIPISANA MOČ — Kočevski krščanski demokrati so številčno najmočnejša stranka v kočevski občini, vendar pa menijo, da jim skušajo nekateri pripisati več moči, kot je imajo. Tako vsaj zatrjuje podpredsednik SKD Kočevje, Bogomir Štefanič, za katerega se v Kočevju govori, da je ob reelekciji »spodnesel« direktorja Melamina. Štefanič se zaradi tega ne vznemirja preveč in govornice in pisanja o tem komentira v smislu pobožne želje, da bi imel takšno moč.

ODPRTJE JASNICE — Motel Jasnica, ki leži tik ob regionalni cesti Kočevje — Ljubljana, zaradi gostega drevoja mimoidoča s ceste ni viden. Zato so se nekateri Kočevci, ki so se prek televizije in časopisov seznanili z načrti gostilničarja Antona Kovača iz Osilnice in hotelskega podjetja Pugled iz Kočevja, začeli spraševati, ali se na Jasnici sploh že kaj dela. Kot vse kaže, pa z deli celo že zaključujejo. Otvoritev prvenovljene objekta, ki bo imel restavracijo in prenočišča, načrtujejo že v kratkem.

Ribniški zobotrebeci

RETORIKA V DEMOKRACIJI — Prav na dan, ko je bil po vročih parlamentarnih razpravah dr. Janez Drnovšek izvoljen za novega mandatarja, je bilo v Miklovi hiši v Ribnici predavanje dr. Borisa Grabnarja o retoriki v demokraciji. Dr. Grabnar je med drugim prisotne poučil tudi o tem, kako pripraviti kratak, a prepričljiv skupščinski nastop. Čeprav bi se ob tem lahko veliko naučili ravno poslanci, pa so bili za tovrstno znanje obogateni le redki poslanci ribniške skupščine.

POGLEDATI RESNICI V OČI — Čeprav je res, da stavke ne prispevajo k ustvarjanju dobrega imena podjetja, pa zatajevanja, sprenevanja, zatiskavanja oči in uporaba »blajžih« izrazov, kot so, denimo: delavci so izsilili sestanek z vodstvom podjetja, ustanovili so delo, niso delali toliko in toliko časa, prekinili so z delom za toliko in toliko časa, in podobno, ni nikakršna rešitev. Minili so namreč časi, ko je bila stavka nekaj bogokletnega in so si zanjo izmišljali najrazličnejše nadomestne izraze. Zato pa je tudi čas, da se pogleda resnici v oči: Če proizvodni delavci ribniškega Rika kot celote ali nekega njegovega obrata, 23. aprila eno uro niso delali, se med tem časom sestali s predstavnikmi vodstva podjetja ter menda »dosegli«, da so naslednji dan prejeli nekakšno izplačilo, potem je bila to stavka — resda tiha, nenapovedana in neorganizirana, pa vendarle stavka, kar pa bi bila tudi v primeru, če ne bi prišlo do nobenih dogovorov.

Sevniški paberki

DVOBOJ? — Ob srečanju s stotinjama beguncev iz BiH, ki so konec tedna napolnili samski dom Savskih elektrarn in Sevnico tako rekoč čez noč spremenili v eno izmed središč za razseljene osebe v Sloveniji, znova stopa v ospredje vprašanje, doklej bodo lahko podivjane horde, pa najsi se imenujejo JA, srbski ali kakšni drugi teritorialci, nekaznovano morale in požigale domove ljudi drugačne narodnosti, vere ali političnega prepričanja. Ali bi zatrli številne tragične usode, če bi v bunker še pravočasno zaprli Miloševića in Tudičana, da bi se pošteno zavravala, kot je populistično na nedavnem predvolilnem mitingu v Sevnici glasno razmišljal Ivek Kramberger in žel za take domislice precej odobravanja? Skrivnostno dogovarjanje vožda in šefa vrhovništva o delitvi Bosne in Hercegovine in v zadnjem času še bosenskih Srbov in Hrvatov, mimo Muslimanov, gre gotovo predvsem na njun račun. Zato ga najštevilčnejša nacija v BiH tudi daleč najbolj krvavo plačuje. Tudi z reko beguncev, ki je pljusnila še v Sevnico.

NEPROFITNA? — Neki Ljubljancan se je v nedeljo zanimal, kako gre kaj posebiti mikavni direktorici sevniške neprofite firme, o kateri je že pred časom bral, da je s svojim zasebnim podjetjem kandidirala za med deseteterico najuspešnejših poslovnih žensk v Sloveniji. Sevničani so gospoda iz bele Ljubljane gledali precej čudno, saj jim je govoril o nečem, o čemer se jim zvečine še sanjalo ni. Le redki so nekaj slišali, da se gospa direktorica pojavlja v dvojni vlogi in so lahko le obžalovali, zakaj podjetnica ni pokazala vsaj nekoliko več podjetniške žilice v družbenem podjetju. Tako bi več ljudi očarala sposobnost, morda bi celo soglašali, da zdajšnje stanje ni za družbo drago ko zafran.

POPESTRITEV NA SEVNISKEM GRADU

SEVNICA — Pretežni del pritičnih prostorov sevniškega gradu je že več let namenjen za gostinsko dejavnost. Zvrstilo se je že kar precej gostincev, a nihče ni izpolnil pričakovanj številnih Sevničanov in drugih gostov. Ker imajo s grajskimi birtmi na občini nemalo težav s plačevanjem najemnine in davkov, so se odločili, da bodo skušali vendarle najti naslednika za dosežanega gostilničarja in lastnico proslule diskoteke v soseski gostilne. Če ne bo šlo zlepa, so na občini pripravljeno iti do konca, tudi s sodno odpovedjo najemnici Anželjevi iz Kamnika.

ROMI — Romi, ki prebivajo pri Starem Gradu, imajo radi konje in osle. Tega jim nihče ne zameri, pač pa jim drugi domačini zamerijo, ker konje in osle krmijo s tujim rastjem. Romi tudi niso deležni posebnega sosedskega navdušenja z načinom paše. V tla namreč zabijejo lesen kol ali železen drog, in sicer tako trdno, da ga ne izpulijo niti konj niti podivjan osel, privezan nanj med pašo. Izpulila bi ga morda roka, a kaj ko na to pozabi Romova glava. Privez tako večkrat počaka na kmetovo kosilnico. Corpus delicti, ob katerem se lahko zloži zob kosilnice, kmet tako sicer ima, a nima povzročitelja. Tega se namreč ne da odkriti, ali pa preprosto ne pripada Človeškemu rodu, saj so romski konji menda znani po tem, da se gredo izjemno radi čisto sami privezovati in past na kmetov travnik.

POLITIKA IN GREH — Miha Senica, delegat s Senovega, je očital Francu Černeliču pozabljenost ali morda še kaj hujšega. Dejal je, da je predsednik krškega izvršnega sveta ob izvolitvi rekel: »Pokrijmo stare grehe.« Po mnenju Senice se Černelič v predsedniški karieri tega ne drži, saj Senovčani še do danes niso uspeli z objubljenimi občinskimi pomočmi rešiti nekaterih krajevnih problemov. Nekaj mora ostati, drugače se ob naslednjih izvolitvah ne bo dalo ničesar objavit in bo s tem konec politike.

DOBRI DIVJAKI — Na nedavnem pikniku v romskem naselju v Kerinovi gmajni je neki gost iz Ljubljane kazal znake velikega navdušenja, da lahko pleše z Romkami, Romi in romskimi dojenčki in da lahko je romsko potico, pešeno v žerjavici. Domnevno je bil intelektualec splošne prakse. Pojasnil je, da mu je med Romi zelo všeč, vendar je odločno poudaril, da med njimi in tako kot oni ne bi živel nikoli. Prišel da jih je samo malo pogledat kot zanimivost.

Novo v Brežicah

ŽIVI, PODGANE IN MRTVI — V Cerkljah ob Krki so opazili najprej eno in potem še več podgan. Ne vedo natančno, ali so vodne ali so take, da živijo na suhem. Domneva se, da živalce predstavljajo posrečeno kombinacijo obeh. Videli so jih namreč blizu pokopališča in na tem mestu v središču Černeličevega bivališča za ene in druge. Pri pokopališču se je namreč do sedaj nabral velik kup nesnage, ki pa je presrečna kombinacija suhega in mokrega. Pri vrhu so suhe rože in ugasle sveče, na dnu se cmari razmočen žalni material, ki se vsaj ob vsakem manjšem dežju dodatno prepoji z mlakuzo. Podgane iz tega svojega raja med mrtvim rade šviginejo na izlet v koruznjake in hleve živih ljudi. Ker pa se znajo pri tem celo sredi belega dne zelo inteligentno prikriti, jih doslej ni opazil še noben inšpektor.

ROMI — Nekateri so ujeli v uho in oko, da Romi iz krajevnih skupnosti Cerklje sekajo drva in jih prodajajo rojakom, ki se trenutno zadržujejo v sosednjih območjih Posavja. Opazen je kakovosten premik. Medtem ko so včasih rušili dreve ročno, zdaj uporabljajo pri delu motorne žage, s čimer so sodobnejši in hitrejši in zavoljo tega uspešnejši. Hudič je še vedno ropot motorke, tega ne uduši niti noč!

REZERVAT — Številni hektari zemlje, ki jo je za potrebe letališča v Cerkljah svoj čas ogradila uniformirana jugoslovanska oblast, so po nekaterih pričevanjih zdaj zapuščen. Poleg osata tam rastejo tudi fazani in drugo, kraj pa je tudi miniran. Področje tako dobiva podoben naravnega lovskega rezervata. Če ga bodo kot takega odprli za javnost, bodo v ograjenih cerkljanskih hektarih najprej pripravili lovski in turistični safari za častnike nekdanje cerkljanske vojaške posadke, ki so dali minirati letališče.

Voda, ki bi se ji radi ognili

Veliko vode, ki jo uživajo v brežiški občini, je vsaj malo oporečne — Vlada zagovarja boljši, centralizirani način gradnje — Na samo v globine

BREŽICE — Porabniki vode v brežiški občini so lahko zaskrbljeni nad tem, kako slaba voda teče iz vaških vodovodov. V zavezo se je poglobil Zavod za socialno medicino in higieno Celje. V letu 1991 je redno jemal vzorce za mikrobiološke in fizikalno kemične analize iz 22 javnih vodovodov krajevnih ali vodovodnih skupnosti.

Po izsledkih analize bi lahko vodovode Brezje pri Veliki Dolini, Globočice, Jesenice—Obrežje, Koritno, Laze, Perišče—Rajec in Velika Dolina takoj zaprli, saj je voda v njih v bakteriološkem pogledu popolnoma neustrezna za uživanje. »Nekoliko boljše mikrobiološka kvaliteta je v vodovodih zunaj kraškega območja na severnem delu občine, kjer se nahajajo vodovodi Armovo Selo, Pišce, Dednja vas, Pišče Loka, Bizelj-sko in Sromlje. Povečano oporečnost ugotavljamo v vodovodih Artiče, Bregansko Selo, Catež—Prilipe, Mrzlava vas, Pohanca—Zdole in Sobenja vas—Cerinca.« Tako so sporočili iz Celja v Brežice.

Kar zadeva kakovost po fizikalno kemičnih merilih so ugotovljeni dele-

ži neuzitnih primere sicer manjši in primere se pojavljajo večinoma po dežju, ko je voda kalna. Toda t.i. d-analize bi »zagotovo pokazale širša kemična onesnaženja«, ki so posledica različne umazanije v bližini vodnih zajetij. Vodo, tako, kot je, slabo klorirajo, ker uporabljajo zastarele naprave.

Da bi izboljšali kakovost vode naj bi v brežiški občini na priporočilo Zavoda zavarovalno območje vodnih zajetij pred onesnaženjem, zagotovili sistematski zdravstveni nadzor tudi za manjše lokalne vodovode, ki so brez upravljalcev, nabavili »avtomatske plinske dozatorje klor« in se nekateri umazanih vodovodov rešili s preklapljanjem porabnikov na čistejša vodovodna omrežja. Koliko se bo

sanacija vodovodov posrečila, je verjetno odvisno tudi od kilometrov nezgrajene kanalizacije ter od števila

• Oskrbo z vodo bi lahko šteli za pe-rek problem, saj je o njej nedavno razpravljala brežiški izvršni svet. Člani vlade so se strinjali, da vodovodov ni več mogoče graditi razdrobljeno, po zamislih krajevnih skupnosti. Doslej so take gradnje dale oporečne vodovode, kot se je pokazalo. Na seji vlade so tudi opozorili, da ne kaže dajati po-tuhe onesnaževalcem na ta način, da bi v vodo zajemali samo še globoko pod zemljo. Kdo lahko jamči, da so zaloge neonesnažene globinske vode neomejene? V izvršnem svetu so ugo-tovili, da je t. i. kranjska stran brežiš-ke občine glede oskrbe z vodo »večji problem, kot smo mislili«.

neurejenih gnojišč in počitniških hišic nad vodnimi izviri in še česa. M. LUZAR

Do nove lokalne samouprave preiščeno

Socialistična stranka pripravila razgovor

BREŽICE — Socialistična stranka Brežice je pripravila v petek pogovor o lokalni samoupravi, ki se ga je udeležil tudi predsednik stranke Viktor Žakej. Udeleženci so se zavzeli za zelo previdno uvajanje nove lokalne samouprave. Menili so, da bo potrebno ljudem razložiti morebitno prednost prihodnjega sistema s konkretnimi stvarmi, ne pa samo na splošno. Novi model lokalnih skupnosti bo potrebno oblikovati s sodelovanjem obstoječih krajevnih skupnosti in ne kabinetsko. Socialistična stranka Brežice bo o lokalni samoupravi pripravila širšo razpravo, na katero bo povabila tudi ljudi, ki se poglobljeno ukvarjajo z omenjeno problematiko, in predstavnike sedanjih krajevnih skupnosti.

Na sestanku so se pogovarjali še o nekaterih drugih političnih temah. Ocenili so, da se krepijo v medstrankarskih odnosih nesoglasja, prav pa bi bilo, če bi stranke razvijale medsebojno sodelovanje.

POLOVIČNA POKOJNINA

Približno 300 upokojencev iz občine Brežice, ki prejemajo pokojnino iz R Hrvaške, je bilo ob zadnjem izplačilu zelo persecečenih in razočaranih. Ko so jim pokojnine preračunali iz HD v SLT, so bile le-te v primerjavi z aprilom manjše skoraj za polovico. V SDP Brežice so se zato odločili temu problemu, bolečemu za številne upokojence pa tudi delavce, sedaj zaposlene na Hrvaškem, sklicati JAVNO TRIBUNO. Nanjo so povabili ministri-ka za delo Jožico Puhar, Sonjo Loka, predsednico pristojne skupš-činske komisije, in strokovne delav-ke pokojninskega zavarovanja.

Vse prizadete vabijo, da se udele-žijo te javne tribune, ki bo v torek, 19. maja, ob 19. uri predvidoma v gasilskem domu Obrežje. SDP Brežice

NAPRODAJ RABLJENI AVTOMOBILI

KRŠKO — V Krškem organizi-rajto sejem rabljenih avtomobilov. Prodajna prireditve je vsako nedeljo od 7. do 14. ure na parkirnem prostoru pred poslovno zgradbo Kovinarske.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 29. aprila do 7. maja so v brežiški porodnišnici rodile: Dušanka Drugovič iz Starega grada — Matica, Bernarda Kerin z Malega Trna — Janeza, Marija Jurman iz Loč — Tjaša, Edita Zorko iz Boršta — Hano, Marija Kelhar iz Bojsnega — Draga, Mihaela Blažević iz Kapel — Marka, Vesna Stojčevski-Jakovina iz Brežic — Loreto, Helena Repše iz Brezine — Pio, Simona Hiti iz Krškega — Luka, Sonja Najvirt-Ivetič iz Brežic — Nina, Andreja Volč iz Dednje vasi — Sandro. Čestitamo!

Pomembne, vendar zelo zanemarjene Posvet o cestah

KRŠKO — Prometni strokovnjaki radi primerjajo ceste s krvnimi žilami človeškega telesa in tako je storil tudi dr. Martin Lipičnik prejšnji teden v Krškem na strokovnem posvetu z naslovom Gos-podarjenje z nizkoprometnimi ces-tami v Sloveniji. Obširno posveto-vanje sta pripravila Center za ceste in cestni promet pri gradbenem in-štitutu, ki deluje v okviru univerze v Mariboru, ter Point, Podjetje za prometnotehnološki inženiring Ra-ka.

Tako kot slabe žile ogrožajo zdravje in kondicijo telesa, tako slabe ceste otežujejo življenje ljudi na območju s takimi prometnicami. Slovenske nizkoprometne ceste imajo slabega gospodarja, zato so slabe in njihovi uporabniki so nezado-voljni in prikrajšani v prometnem pogledu. Ker ceste prispevajo h gospodarski učinkovitosti in s tem k življenjskemu standardu prebival-stva, jim bo potrebno nameniti do-

• o K boljši urejenosti cest pri-speva vgrajena signalizacija in kakovost le-te. Na omenjenem posvetu so zato posvetili pozor-nost tudi folijam, ki zagotavljajo zelo dober odboj svetlobe na prometni signalizaciji.

sti več vsestranske pozornosti, so menili na strokovnem posvetu. Po ugotovitvah, ki jih je v uvodnem nagovoru na posvetu navedel pre-sednik sveta posavskih občin Vojko Omerzu, velja to tudi za ceste v Po-savju, kjer poteka obsežno dnevno preseljevanje ljudi.

L. M.

Starograjskih pešcev vroča želja

V Spodnjem Starem Gradu pričakujejo, da bodo imeli podhod pod železniško progo — Delegatski protest v skupščini — Kako da trmoglavijo v Ljubljani?

SPODNJI STARI GRAD — Ponekod po svetu, kjer cenijo življenje, dajo oblasti narediti pod nevarnimi avtomobilskimi cestami podzemne prehode, po katerih hodijo in se plazijo različni primerki žive narave, ker po zemlji tega ne morejo več početi zaradi prometa. Tudi prebivalci Spod-njega Starega Gradu pri Krškem si želijo blizu domov podobnega preho-da, skozi katerega bi varno prečkali dvotirno mednarodno železniško progo. Nekoč so imeli prehod po tihrih, vendar ga je železnica pred leti uki-nila.

Zdaj, ko uradno tam ni več preho-da, domačini opravijo dosti dolgo pot do najbližjega uradnega in s signali-zacijo opremljenega prehoda, ko gre-do po opravihkih v Stari Grad oz. na drugo stran železniških tirov. Kadar so peš, prečkajo tire kar po starem, in sicer se jim to zaradi uglajene steze najbolj posreči pri tabli, ki opozarja,

»SMRTO NEVARNO« — Tako je po uradni oceni, na katero opozarja tabla ob železnici v Starem Gradu (na fotografiji), prečkanje dvojnih tirov na mestu ukinjenega prehoda. (Foto: L. M.)

da se igrajo z življenjem. Pešci brez prtljage so opravilo dosti dolgo pot nastopijo težave, kadar se prebija čez tračnice in pragove vrtičkar s cizo ali mamica z otroškim vozičkom in ma-lim potnikom v njem. Zadeva je veli-ko bolj nevarna kot komična.

Prvo potezo za varnejše in mirnej-še življenje so Starograjčani že doča-kali. Otroke zdaj vozi v šolo avtobus, tako da staršem ni več potrebno spremljati malčkov po tihrih na drugo stran železnice. Zdaj čakajo na na-slednjo, in sicer na to, da bo nekdo skopal pod tiri podhod za pešce, kole-sarje in podoben promet. Čakajoč na ta dogodek je, Jože Stibrč, delegat KS Dolenja vas, kamor spada Spod-nji Stari Grad, obvestil 5. maja letos in tudi že prej krško občinsko skupš-čino, da Starograjčani krvavo potre-bujejo to podzemno pot.

Najbrž pa ta trenutek še ne (ali ne več) sedi v krški občini človek, ki bi

• Delegat Stibrč je sicer ostro rekel, da so prebivalci siti vseh obljub, ker ostanejo te neuresničene. Vendar je vprašanje, koliko bo tak državljanski ultimatum koristil tistim, ki pričakujejo od takega nastopa korist, v tem pri-meru podhod. Kdo bi namreč utegnil začeti računati, če je podhod glede na število prebivalcev resnično nujen. Gre tudi za to, da bodo Starograjčani dandanašnji težko prišli do nečesa, kar so nekoč že imeli, a so si pustili vzeti.

omenjeni tožbi državljanov mogel zadovoljivo prislunuti. Poglejmo, kaj

Skupščina bo razpravljala o Romih

V Brežicah bodo na ravni vlade predstavili načrt o prihodnji naselitvi Romov na območju občine — Dva glasova proti — Posebej ali skupaj z drugimi?

BREŽICE — Brežiški občinski izvršni svet bo naredil strokovno uteme-ljen načrt za reševanje romskega vprašanja v občini. Ta program bodo do-bili v roke delegati občinske skupščine in če ga bodo sprejeli, bo vsaj na papirju zadeva rešena. Do zdaj se to očitno ni zgodilo, saj prihaja v zad-njem času na površje dosti različnih zamisli o socializaciji Romov.

Krajevna skupnost Dobova zahte-va, da je potrebno odeliti Rome, ki prebivajo v takem ali drugačnem šte-vilu na tamkajšnjem smetišču. Do-bovčani so o tem postavili tudi rok, ki je zdaj že potekel. Krajevna skupnost Cerklje ob Krki zagotavlja, da ne bo pristala na nikakršno naseljevanje Romov od kod drugod, češ da jih ima že zdaj dovolj in preveč. Da se o za-devi Romi oglašata ravno ti dve kra-jevni skupnosti, ni naključje. Rome z dobovskega smetišča naj bi namreč premaknili v KS Cerklje in jih s tem dodali tamkajšnjemu romskemu živ-lju.

V času, ko nastaja tak odpor, se v Brežicah pogovarjajo, kako bi se dalo zadevo rešiti na tak način, da bi bilo za vse prav. V glavnem je vsem posta-

lo jasno, da je potreben čas nekaj ge-neracij in ne enega mandata, da bi se večni nomadi prelevili v »pridne«

• Nekako nejasno ostaja, zakaj so Romi na območju občine ravno tam, kjer so. Po nekaterih mnenjih iz vlad-nih krogov Romi v Dobovo in Gazice — blizu slednjih je romsko naselje v KS Cerklje — niso prišli sami, ampak zaradi nekaterih pobud in vabil. Na nedavni vladni seji o Romih trditve ni nihče zanikal.

vaščane ali občane. Zato se sprašuje-jo, ali bi bilo slabše, ko bi nezaželene Rome s krajem bivanja približali

NEMINLJIVOST — Prejšnji četrek-sta pripravila občinski odbor Rdečega križa in Slovenska kmečka zveza—LS iz Krškega dobrodelno akcijo, v kateri so zbirali hrano, oblačila in drugo za begunce. Odziv je bil dober v omenjeni akciji in je zelo velik tudi ob drugih dne-vih, tako da je Rdeči križ doslej prejel že zelo veliko različnega materiala, name-njenega beguncem. Pošiljko so pripelja-li tudi iz Obrigheima, in sicer so iz tega nemškega mesta dali tudi zdravila. Ob četrtkovi akciji je krška Teritorialna obramba prispevala za begunce 1.000 obrokov suhe hrane. Problem begun-stva v slovenskem vsakdanu se zdi ne-nadomata tako brezkončen, kot je med avtomobilisti videti neminljivi »hrošč«, iz katerega na četrtkovem posnetku na brestaniškem gradu aktivistka Rdečega križa iztovarja pakete za begunce. (Fo-to: L. M.)

Nadležni delegatski nosovi

(Delegatska) imuniteta

KRŠKO — Iz delegatskih klopi krške občinske skupščine so vprašali, kako je kaj z delegatsko imuni-teto. Gre za to, da je zaradi zunaj parlamentarnih pritiskov očitno pos-talo nejasno, ali delegat krške občinske skupščine sme kaj vpraša-ti ali pa mora biti na sejah parla-menta tiho. Če lahko kaj vpraša, gre za to, kaj lahko vpraša. Ravno za-radi tega je iz delegatskih klopi pri-šlo vprašanje o imuniteti.

Najbrž so parlamenti na svetu zato, da se v njih ljudje lahko pogo-vorijo o vsem, kar teži volice. In teži jih lahko marsikaj. To je lahko plačana vendar nedokončana kabe-lska televizija, umazan vodovod, no-vo mešano podjetje z malce nenavad-no proizvodnjo, bližina Jedrske elektrarne Krško. Obstaja še mar-sikaj drugega, drugače se zasedanja skupščine ne bi vlekla tudi pozno v noč.

Delegati, ki so premoгли dovolj poguma, pameti in vztrajnosti, da so se dali izbrati za predstavnike gos-podinj, sejalcev pšenice, doktorjev znanosti in drugih, gotovo ne potre-bujejo advokata. Tudi v tem zapisu ne gre za kakršen koli zagovor. Gre za splošno vprašanje o svobodi misli in svobodi besede, ki jo narekuje ta misel. Delegatsko vprašanje o imu-niteti se nanaša prav na to svobodo. Delegat, ki je vprašanje sprožil, je to storil zaradi prejetih zunajskupš-činskih očitkov, da vtika nos tja, kamor mu ga prav zares ne bi bilo treba.

Okoliščine, kjer delegati spraš-ujejo, če se jim lahko v skupščini raz-veže jezik, je zato najbrž potrebno razumeti drugače, in sicer kot oko-liščine, v katerih se dovolj drzni čuti-jo zadosti močne, da povsem jasno namignejo kakemu delegatu, da bi morali biti (ali da so) v sistemu naj-bolj nedotakljivi pravzaprav oni.

L. M.

Prideš, vztrajaš, plešeš

Utrinek iz krškega plesnega dogajanja — Divi's formative junija na državnem prvenstvu

KRŠKO — »Prideš v plesno šo-lo in se naučiš plesati. Imeti moraš tudi malo talenta. Trudiš se. Vztra-jejen moraš biti.« Takole enostavno vas Josipa Fink in Vesna Vučajnik popeljeta v očarljivi svet plesa. Mlajša Josipa je vztrajna že drugo leto in Vesna peto. Obe ves čas ple-šeta v dokaj številni krški plesni skupini, ki se ji zdaj reče Divi's for-matione in jo že ves čas vodi Dušan Vodlan iz Krškega. Sta med naj-boljšimi.

Obe sta tudi že tekmovali. Zadnji tekmovalni nastop je štel za pokal Kazine v Ljubljani. Vesna je bila v stepu prva, medtem ko se je Josipa uvrstila v disco danceu na peto me-sto. Zdaj v Divi's Formative vse stavijo na letošnji 6. junij. Takrat bo v Ljubljani državno prvenstvo. Pred tem velikim dogodkom pravi Vesna: »Upam, da bom imela s stepom tak uspeh, kot sem ga imela v Kazini. Upam, da bomo imeli uspeh tudi v formacijah.« Pomeni, da upa na uspeh v skupinskem ple-su, ki mu popularno rečejo tudi show dance. Tudi Josipa pričakuje dober razplet dogodkov: »Mislim in upam, da bomo na tem državnem prvenstvu uspeli. Upam, da bom dosegla prvo mesto.« Plesala bo v pionirski konkurenci, medtem ko bo Vesna nastopila že v mladinski.

Ples je za Josipo in Vesno super stvar in gotovo bo za vsakogar, sa-mo znebite se nepotrebne treme, prosimo. Pomembno je tudi to, da pri plesu niste »leseni«, kot se temu

TRJEJE IZ DIVI'S FORMATIONE — Josipa Fink, Dušan Vodlan in Vesna Vučajnik (od leve proti desni).

reče. Dušan Vodlan je ravno zato pripravil za članstvo Divi's forma-tione v okviru plesnih vaj gimna-stične ure za podrobnejše razgiba-vanje.

Plesalci Vodlanove skupine bo-do imeli letos v Dobrni 8-dnevne kondicijsko strokovne priprave na novo sezono. Ob zaključku tekoče sezone bo Vodlan s plesalci pred-stavil pred domačim občinstvom celotno dejavnost Plesnega studia Krško. Poleg te se obeta še druga zanimiva predstava. »Pripravljamo nov projekt. Naslov bi bil Nočne kreature. Gre za predstavo s kostu-mi in scenskiimi efekti. Premiera bi bila ob zaključku sezone,« pravi Dušan Vodlan.

L. M.

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 14. V.

SLOVENIJA 1

9.15 — 12.10 in 14.30 — 1.50 TELE-TEKST
 9.30 VIDEO STRANI
 9.40 PROGRAM ZA OTROKE
 PEDENJŽEP
 STARE JAPONSKE PRAVLJICE
 10.25 ŠOLSKA TV, ponovitev
 11.30 SLOVENC V ZAMEJSTVU, ponovitev
 12.00 POROČILA
 14.55 NAPOVEDNIK
 15.00 ŠPORTNA SREDA, ponovitev
 16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
 17.00 DNEVNIK 1
 17.10 PROGRAM ZA OTROKE
 EBU DRAME ZA OTROKE:
 TOUMAS
 ŽIV ŽAV
 18.28 ŽE VESTE..., svetovalno izobraževalna oddaja
 19.05 RISANKA
 19.20 NAPOVEDNIK
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT, ŽARIŠČE
 20.30 KOŠNIKOVA GOSTILNA, ponovitev
 21.35 TEDNIK
 22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.50 POSLOVNA BORZA
 23.00 MALI KONCERT
 23.25 NAPOVEDNIK
 23.28 SOVA
 23.30 DRAGI JOHN, amer. naniz., 3/22
 23.55 IGRA S PRAVICO, 7., zadnji del angl. nadalj.
 0.45 ŠINGEN, japonska nadalj., 9/12
 1.40 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

15.40 Video strani — 15.50 Sova (ponovitev) — 18.00 Regionalni programi - Koper; Slovenska kronika — 19.00 Video lestevica — 19.30 Dnevnik RAI — 20.00 Serijski film — 20.30 Po sledih napredka — 21.30 Večer češke TV — 0.30 Yutel

PETEK, 15. V.

SLOVENIJA 1

9.30 — 12.10 in 13.50 — 1.15 TELE-TEKST
 9.45 VIDEO STRANI
 9.55 PROGRAM ZA OTROKE
 ČIRA ČARA
 JELENEČEK
 10.50 PO SLEDEH NAPREDKA, ponovitev
 11.50 POSLOVNA BORZA, ponovitev
 12.00 POROČILA
 12.05 VIDEO STRANI
 14.05 VIDEO STRANI
 14.15 NAPOVEDNIK
 14.20 VEČER ČEŠKE TV, ponovitev
 16.20 GOSPODARSKA ODDAJA, ponovitev
 16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
 17.00 DNEVNIK 1
 17.10 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
 19.10 RISANKA
 19.20 NAPOVEDNIK
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 19.55 FORUM
 20.30 W. M. THACKERAY: SEMENJ NIČEVOSTI, angleška nadaljevanka 1/8
 21.40 SOVA:
 21.40 PRI HUXTABLOVIH, 42. epizoda amer. naniz.
 22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.35 NAPOVEDNIK
 22.40 SOVA:
 22.40 VIETNAM, AVSTRALSKA NADALJEVANKA 1/10
 23.25 SUBWAY, francoski film
 1.05 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

15.40 Video strani — 15.50 Sova (ponovitev) — 18.00 Regionalni programi - Maribor; Slovenska kronika — 19.00 Jazz in blues — 19.25 EPP — 19.30 Dnevnik ZDF — 20.00 Serijski film — 20.30 Operacija 2-1-13-62, dokumentarna oddaja — 21.10 Dobrodošli — 21.40 Umetniški eksperimentalni program: Studio City — 22.40 Videonoč — 1.40 Yutel

SOBOTA, 16. V.

SLOVENIJA 1

7.45 — 2.20 TELETEKST
 8.00 VIDEO STRANI
 8.10 IZBOR
 8.10 ANGLEŠČINA - FOLLOW ME, 49. lekcija
 8.30 RADOVEDNI TAČEK
 8.50 LONČEK KUHAJ: PIŠKOTI IZ OVSENIH KOSMIČEV
 9.05 KLUB KLOBUK
 11.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
 12.00 POROČILA
 12.05 TOK, TOK, ponovitev
 14.00 OPERACIJA 2-1-13-62, ponovitev dokumentarne oddaje
 14.40 VIDEO STRANI
 15.45 VIDEO STRANI
 15.55 NAPOVEDNIK
 16.00 TEDNIK, ponovitev
 16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
 17.00 DNEVNIK 1
 17.10 MALI LORD FAUNTLEROY, ameriški film (ČB)

18.48 EP VIDEO STRANI
 18.50 SLOVENIJA - UMETNOSTNI VODNIK: DVOR PRI POLHOVEM GRADCU

19.00 RISANKA
 19.10 NAPOVEDNIK
 19.15 ŽREBANJE 3 X 3
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT, UTRIP
 20.30 TUJI SHOW
 21.35 S. KING: ZLATA LETA, ameriška nadaljevanka 1/8
 22.25 TV DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.50 NAPOVEDNIK
 22.55 SOVA:
 22.55 MURPHY BROWN, 24. epizoda amer. naniz.
 23.20 VIETNAM, avstralska nadaljevanka 2/10
 0.05 KLJUBOVANJE, ameriški film
 1.50 NOČNE URE, 9. epizoda amer. varieteskega programa
 2.10 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.00 Video strani — 16.10 Sova (ponovitev) — 17.30 Svetovalna oddaja — 17.45 Angleščina v poslovnih stikih — 18.00 Poglej in zadeni — 18.30 Videomeh, 69. oddaja — 19.00 Kremenčkovi — 19.30 Dnevnik RTV Srbija — 20.15 Klasika — 20.30 Bratanci in sestrične, francoski film — 22.00 Umetniški eksperimentalni program: Moški, ženske — 0.40 Yutel

NEDELJA, 17. V.

SLOVENIJA 1

8.55 — 13.20 in 14.10 — 0.25 TELE-TEKST
 9.10 VIDEO STRANI
 9.20 PROGRAM ZA OTROKE, ponovitev:
 ŽIV ŽAV
 EBU DRAME ZA OTROKE:
 TOUMAS
 10.35 BALETNA ŠOLA IZ LJUBLJANE
 10.55 PLESNI NOKTURNO: GLASOVI POMLADI
 11.05 KRONIKA, kanadska poljudnoznan. serija, 4/26, ponovitev
 11.30 OBZORJA DUHA
 12.00 POROČILA
 12.10 KREMENČKOVI, ponovitev
 12.40 VIDEOMEH, ponovitev 69. oddaja
 13.10 VIDEO STRANI
 14.25 ŠPANSKI VRTNAR, ponovitev angl. filma
 15.55 NAPOVEDNIK
 16.00 JUNAK MED BARABAMI avstr. nadalj., 2/4
 16.50 EP VIDEO STRANI
 16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
 17.00 DNEVNIK 1
 17.10 NASILNO DEJANJE, amer. film
 18.40 MERNIK
 18.55 RISANKA
 19.13 NAPOVEDNIK
 19.20 SLOVENSKE LOTO
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 19.55 ZRCALO TEDNA
 20.30 ZDRAVO
 21.30 EPP
 21.35 KONGRES OBLIKOVALCEV ICSID
 22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.55 NAPOVEDNIK
 23.05 SOVA:
 AMERIŠKE VIDEO SMEŠNICE, 5. epizoda avstralska nadaljevanka 3/10
 0.15 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

13.10 Video strani — 13.20 Sova (ponovitev) — 14.40 Napovednik — 14.45 Športna nedelja — 19.30 Dnevnik HTV — 20.00 San Remo — 20.30 Galaktična odiseja (japonska dok. serija, 6/9) — 21.30 Aleksa Šantič (2/8) — 22.30 Športni pregled — 23.00 Peter Božič: Barakarji, izvirna TV igra — 0.10 Formula 1, posnetek — 0.50 Yutel

PONEDELJEK, 18. V.

SLOVENIJA 1

8.55 — 12.10 in 15.50 — 1.40 TELE-TEKST
 9.10 VIDEO STRANI
 9.20 PROGRAM ZA OTROKE
 10.05 BERTINIJEVI, ponovitev nemške nadalj., 10/10
 10.50 TV MERNIK, FORUM, UTRIP, ZRCALO TEDNA, ponovitev
 12.00 POROČILA
 16.15 NAPOVEDNIK
 16.20 DOBRODOŠLI, ponovitev
 16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
 17.00 DNEVNIK 1
 17.10 PROGRAM ZA OTROKE
 18.10 OBZORJA DUHA, ponovitev
 18.45 DIVJI SVET ŽIVALI, angl. poljudnoznan. serija, 5/9
 19.10 RISANKA
 19.17 NAPOVEDNIK
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT, ŽARIŠČE
 20.30 POLITIK NOVEGA KOVA, angl. naniz., 7/14
 21.00 SVET NA ZASLONU
 21.40 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.05 NIKOLI V ŽIVLJENJU, nemška drama
 23.30 KRONIKA ICSID
 23.45 NAPOVEDNIK
 0.00 SOVA:
 VIETNAM, avstr. nadalj., 4/10
 ZVEZDNE STEZE, 20. epizoda amer. naniz.

1.30 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

15.45 Video strani — 15.55 Sova (ponovitev) — 17.30 Športni dogodek — 18.00 Slovenska kronika — 18.10 Festivali Daljnega vzhoda (avstral. dok. serija, ponovitev) — 19.00 Videošpon — 19.30 Dnevnik KP — 20.00 Serijski film — 20.30 Gospodarska oddaja — 21.00 Sedma steza — 21.30 Ciklus filmov A. Hitchcocka: Bogata in tuja (amer. film, ČB) — 22.45 Umetniški eksperimentalni program: Talk show — 23.15 Yutel

TOREK, 12. V.

SLOVENIJA 1

8.35 — 12.10 in 14.55 — 1.05 TELE-TEKST
 8.50 VIDEO STRANI
 9.00 PROGRAM ZA OTROKE
 10.00 ŠOLSKA TV
 11.00 SEDMA STEZA, ponovitev
 11.30 SVETOVALNA ODDAJA, ponovitev
 11.45 ANGLEŠČINA V POSLOVNIH STIKIH, ponovitev
 12.00 POROČILA
 15.10 VIDEO STRANI
 15.20 NAPOVEDNIK
 15.25 BOGATA IN TUJA, ponovitev amer. filma
 16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
 17.00 DNEVNIK 1
 17.10 PROGRAM ZA OTROKE
 18.40 MOSTOVI
 19.10 RISANKA
 19.17 NAPOVEDNIK
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT, ŽARIŠČE
 20.30 OSMI DAN
 21.20 ODPRTA KNJIGA
 21.35 GRAD NA SONCU, franc. nadalj., 4/6
 22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.50 POSLOVNA BORZA
 23.00 KRONIKA ICSID
 23.15 NAPOVEDNIK
 23.25 SOVA:
 ŽIVLJENJE PO HENRYJU, angl. naniz., 5/6
 VIETNAM, avstr. nadalj., 5/10
 GLASBENI UTRINEK
 0.55 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

14.50 Video strani — 15.00 Svet na zaslonu, ponovitev — 15.40 Sova (ponovitev) — 17.20 Svet poroča — 18.00 Regionalni programi - Koper; Slovenska kronika — 19.00 Orion — 19.30 Dnevnik SA — 20.00 Serijski film — 20.30 Glasba, show in cirkus — 21.05 Omizje (kontaktna oddaja) — 23.05 Svet poroča (ponovitev) — 23.45 Yutel

SREDA, 20. V.

SLOVENIJA 1

8.30 — 12.10 in 15.20 — 1.35 TELE-TEKST
 8.45 VIDEO STRANI
 8.55 PROGRAM ZA OTROKE
 9.50 BARAKARJI, ponovitev izvirne igre
 11.00 GRAD NA SONCU, ponovitev franc. nadalj., 4/6
 11.50 POSLOVNA BORZA, ponovitev
 12.00 POROČILA
 15.45 NAPOVEDNIK
 15.50 GALAKTIČNA ODISEJA, ponovitev japonske dok. serije, 6/9
 16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
 17.00 DNEVNIK 1
 17.10 KLUB KLOBUK
 19.10 RISANKA
 19.17 NAPOVEDNIK
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT, ŽARIŠČE
 20.30 FILM TEDNA
 FREUD GRE OD DOMA švedski film
 22.10 EPP
 22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.40 KRONIKA, kanadska poljudnoznan. serija, 6/26
 23.05 NAPOVEDNIK
 23.15 SOVA:
 GOING PLACES, amer. naniz., 1/19
 VIETNAM, avstr. nadalj., 6/10
 VES SVET JE ODER, angl. dok. serija, 12/13

PTIČJE KRMILNICE IN STRAŠILA

LJUBLJANA — Od 15. do 23. maja, bo od 16. do 20. ure v vili Katarini, Cesta na Brdo 10, Ljubljana, odprta razstava Ptičje krmilnice in strašila. Razstavo so pripravili študentje 4. letnika oddelka za oblikovanje na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pod vodstvom prof. Saše Maechtiga, študentje 4. letnika na oddelku za etnologijo Filozofske fakultete v Ljubljani pod vodstvom prof. dr. Janeza Bogataja, Maj, inštitut za raziskavo in promocijo kulturne dediščine, psihologinja Nina Kovačev, mag. Darja Marinček iz Populusa, podjetja za prostorski inženiring, in Društvo za opazovanje ptic. Razstava bo prikazala današnje stanje in možnosti za nadaljnje oblikovanje krmilnic in strašil.

MLADI DOPIŠNIK

TUDI V HRIBIH JE LEPO

V sredo smo imeli končni izlet na Lovrenc. Polni veselja smo se zbrali na avtobusni postaji. Končno so se vrata avtobusa zaprla. Del poti smo se peljali, del pa smo šli peš. Nenadoma smo kar onemeli, ko smo v daljavi zagledali belo cerkev. Bila je kakor otoček sredi encijanov. Šele ko smo prišli do gostilne, smo se zavedeli, da smo neznansko lačni. Olažjali smo svoje polne nahrbtnike in izpraznili hladilno skrinjo z lučkami in korneti. Po lovljenju in igranju smo šli še v Loko. Tam smo se še malo igrali na šolskem dvorišču in že je bila ura štiri popoldan. Odpeljali smo se domov.
 BENO LIPOVŠEK
 novin. krožek,
 OŠ Savo Kladnik Sevnica

SREČANJE MLADIH TEHNIKOV IN RAČUNALNIKARJEV

V Brusnicah je bilo 24. aprila tekmovalje mladih tehnikov in računalnikarjev Dolenjske. Na naši šoli se je zbralo veliko učencev iz Kostanjevice, Novega mesta, Žužemberka, Artiča, Metlike in drugih krajev. Tekmovalci so se pomerili v tehniki, elektroniki, robotiki, modelarstvu in računalnikarstvu. Izdelovali so lesne izdelke, avtomobilček na pogon, izstreljevalni rakete. Na hodnikih in v razredih je bila razstava izdelkov, ki so nastali. Na razstavi je bilo predstavljeno tudi delo otrok iz novomeškega vrtca, ki pa niso bili prisotni. Učenci naše šole so odšli na pohod. Moji sošolci in jaz smo tekmovalcem pripravili kratek zabavni program. Nekateri učenci naše šole so se zelo potrudili, vendar pa imamo na naši šoli premalo kandidatov za računalništvo in modelarstvo.
 ROK VOVKO, 6. razred
 OŠ Brusnice

VELIKO ZNANJA IZ VESELE ŠOLE

NOVO MESTO — V organizaciji Zveze prijateljev mladine je bilo minulo soboto na osnovni šoli Center občinsko tekmovalje mladih v znanju iz Vesele šole, ki se ga je udeležilo kar 182 učencev od 4. do 8. razreda. Najboljši so se uvrstili na republiško tekmovalje, ki bo 31. maja v Cankarjevem domu v Ljubljani. To so: Tjaša Bajuk (Šmihel), Katja Bajec (Center) in Andrej Ivanec (Žužemberk) — med 4. razredi; Nataša Stelkasa (Šmihel), Klemen Koncilja (Vavta vas), Jernej Bevc (Šentjernej) — med 5. razredi; Katja Plut (Šmihel), Mateja Bradač (Dolenjske Toplice), Katja Faleskini (Vavta vas) — med 6. razredi; Helena Šterk (Grm), Samo Plut (Grm), Darja Rabzelj (Šentjernej) — med 7. razredi; Klavdija Giodani (Šmarjeta), Peter Hudoklin (Šentjernej), Maja Bajuk (Šmihel), Simona Simončič (Šentjernej) — med 8. razredi. Generalni pokrovitelj prireditve je bila Zavarovalnica Tilia, sponzoritelj pa Ljubljanska banka in Krka, tovarna zdravil.

Učenci so predstavili svoj kraj

Na dan Zemlje

ŠMARJETA — Na dan planeta Zemlje prejšnji teden so imeli šmarješki osnovnošolci dan odprtih vrat šole. Ta dan so staršem, kot tudi vsem ostalim pokazali, kako lep in prijazen kraj je Šmarjeta, hkrati pa opozorili, da je tudi njihov kraj je delček planeta Zemlje, ki ga človek iz dneva v dan vse bolj neusmiljeno uničuje. Njihova šola stoji na gričku in ima zelo lepo okolico, ki jo učenci sami urejajo. Šola obiskuje približno 350 učencev iz 27 vasi. Na danu odprtih vrat šole so ti učenci predstavili svoj kraj s projektno nalogo, ki so jo začeli delati v začetku šolskega leta. Prvi razred je podrobneje obdelal družino, vlogo očeta, matere in spoznal družinsko drevo. V drugem razredu so nadaljevali z raziskovanjem šole in njene zgodovine. Tretji razred je bil nosilec projekta z naslovom Naš kraj, vsi ostali pa so še dodali, da je Šmarjeta tudi lep in prijazen kraj. Četrta razreda so se podrobneje posvetili kmetijstvu in vinogradništvu, medtem ko so peti razred poiskali stare kmečke domačije.
 J. DORNIČ

DOMAČA OBRT SE ŽIVI

Dogodki v sliki in besedi

ODLIČNA UDELEŽBA — 1. državnega prvenstva Slovenije v šahu za mlajše deklice in deklice, ki ga je v nedeljo pod pokroviteljstvom sevnjske občinske skupščine brezhibno izpeljal domači ŠK Milan Majcen se je udeležilo kar 68 dečkov in 40 deklic. Pri dečkih je zmagal Jurij Cvitanč z 8 točkami (Gorišnica), 2. Matej Šebenik — 7,5 točke (Vrhnika), 3. Božo Borčnik — 7,0 točke (Vodice), 4. Matej Zafošnik (Kidričevo), 5. Tadej Kobe — oba po 6,5 točke (Stari trg ob Kolpi) itd. Pri deklkah je bila najboljša (z 8 točkami) Darja Kapš iz Murske Sobote (na posnetku ji izroča priznanje predsednik ŠK Milan Majcen, Franc Drstvenšek), za njo sta se uvrstili Alenka Vukelič (7,5) in Jana Krivec (7,0), dobro pa se je odrezala najboljša domačinka Alenka Radej s 6. mestom in s 6 točkami. (Foto: P. P.)

PREDSTAVILI SEMIŠKO ŠOLO — Na osnovni šoli v Semiču so se letos odločili, da bodo predstavili svoje delo nekoliko drugače. Predstavitev, ki je bila preteklo soboto, so poimenovali »Dober dan, Evropa!«. Življenje v evropskih državah, v katerih govorijo angleško, francosko in nemško, so na prireditvi prikazali z različnimi igrkami in skeči, izdali so bilten v omenjenih treh jezikih, v razredih pa so pripravili tudi razstave, ki zgornjo govorno obliko o navadah ljudi v Nemčiji, Franciji in Veliki Britaniji. Med drugim so si obiskovalci lahko ogledali tudi, kako izgleda angleški zajtrk (na fotografiji). (Foto: M. B.-J.)

SPODBUDA — Tridnevni seminar, ki ga je sevnjsko društvo za pomoč duševno prizadetim pripravilo na Lisci za starše ter njihove zdrave otroke in za otroke z motnjami v razvoju, je po besedah vodje seminarja in podpredsednice društva Fanike Zemljak postregel s številnimi novimi izkušnjami, ki jih bodo lahko s pridom izkoristili. Zahvalila se je številnim strokovnjakom iz raznih slovenskih krajev, ki so brezplačno pomagali pri uspehu seminarja. Otroci so sončno nedeljsko popoldne s svojimi tovarišicami izkoristili še za poslovilno pesem in krajše rajanje. (Foto: P. P.)

CENEJŠI MLEČNI IZDELKI — Prejšnji torek so Ljubljanske mlekarne v Sevnem na Trški gori poleg zbiralnice mleka in poslovnih prostorov odprle novo diskontno prodajalno. Na otvoritvi je zbrane nagovoril vodja Ljubljanskih mlekarne, Egidij Šinkovec. V njej bodo na voljo mlečni izdelki, predvsem velika izbira sirov, jogurtov, skute, margarine in sladoledov. Cene bodo v povprečju nižje za 20 odst., če pa bo povpraševanje, bodo prodajali tudi manjše količine, kot je predvideno. Trgovina bo odprta vsak dan od 9. do 12. ure in od 15. do 17. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure, v njej bosta stregla domačinka Jožica Slak in Anton Cvetan iz Češnjic pri Trebelnem, ki sta imela polne roke dela že takoj po otvoritvi. Čeprav je prodajalna nekoliko od rok, se bodo tedenski nakupi obrestovali v obliki prihranjenih tolarjev. (Foto: M. Luzar)

MARJANCA JEMEC MED OTROCI — Na povabilo novomeških vrtec je v počastitev meseca mladosti se je v torek dopoldne v novomeškem Domu kulture mladim predstavila ilustratorka Marjanca Jemec-Božič. Mladim je povedala, da najraje riše nagajive otroke, da ji pri njenem delu že veliko pomaga sin Gregor, na koncu pa je pred očmi radovednih malčkov na velikem kosu papirja nastal tudi slonček s Čurimurijem. (Foto: J. Pavlin)

S komedijo še naokrog

BUČKA — Gledališka skupina Kulturnega društva Bučka je po izjemno pristranskem sprejemu premierne uprizoritve Partljičeve komedije V tolmunu pred domačim občinstvom 25. marca začela niz gostovanj s to predstavo po večjih sosednjih krajih. Na Studencu so ljudje Bučkljanarje tudi toplo pozdravili, medtem ko se Sevnici, podobno pač kot že tolikokrat ob raznih kulturnih dogodkih, pretekli petek ob gostovanju bučkenskih gledaliških amaterjev v kulturni dvorani GD sploh niso izkazali. Tako je bilo skoraj bolj nerodno tistim redkim gledalcem v dvorani, kot pa bi mo-

Stanka Kos

rali biti onim, ki jih sploh ni bili bližju. Kot nam je povedala predsednica Kulturnega društva Bučka Stanka Kos, ki je komedijo Toneta Partljiča režirala ob pomoči Tonče Pavšič in Silve Marjetič, so besedilo naštudirali v pričlem mesecu dni. Na odskih deskah se pojavljajo ljubiteljski gledališniki različnih poklicev, od kmeta, uslužbenca, delavca pa do obrtnika. Igrajo Vinko Tomazini, Milena Marušič, Rudi Pungaršič, Silva Robek, Nace Marjetič in Mateja Hočevar.

»Vsi so se zelo zavzeto in z veseljem udeleževali vaj trikrat tedensko. V našem društvu je 25 članov. Vedeti je treba, da je v naši maloštevilni krajevni skupnosti približno tretjina krajanov starejših od 70 let in je že kar precejšen uspeh pridobiti toliko mladih ljudi za aktivno delo v kulturi. Imamo tudi mešani pevski zbor, naši člani pojo v cerkvenem pevskem zboru, skratka, naše delo je zelo prepleteno. Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila za pomoč tajniku sevniške ZKO Albertu Felicijanu,« je dejala Kosova in izrazilila upanje, da bodo na gostovanjih v Trzinu in Škocjanu Bučkljanarji s Partljičevimi komedijami do solz nasmejali več gledalcev, kot jih je bilo v Sevnici.

P. PERC

Grafične bienale pred otvoritvijo

Slavnostni govornik na otvoritvi v sredo, 20. maja, zvečer v Dolenjski galeriji bo akademik Ciril Zlobec — Na predvečer bo v Domu kulture koncert pianistke Dubravke Tomšič-Srebotnjak — Razstave in druge prireditve vse do 15. septembra

NOVO MESTO — Do začetka drugega Bienala slovenske grafike Otočec je manj kot teden dni. Uvod v to leto največjo in najpomembnejšo grafično prireditev v Sloveniji bo slavnostni koncert svetovno znane pianistke Dubravke Tomšič-Srebotnjak v torek, 19. maja, ob 20. uri v novomeškem Domu kulture. Koncertantka bo izvajala Scarlattijeve, Mozartove, Brahmsove, Debussyjeve in Chopinove skladbe.

Otvoritev drugega Bienala in ob enem vseh razstav bo v sredo, 20. maja, ob 20. uri v Dolenjski galeriji. Po pozdravnih govorih Borisa Dularja, predsednika organizacijskega odbora, in novomeškega župana Marjana Dvornika, predsednika upravnega odbora, bo imel besedo slavnostni govornik, akademik Ciril Zlobec, član Predsedstva Republike Slovenije, pokrovitelj 2. Bienala. Sledila bo podelitev nagrad, in sicer glavne — Grand prixa Otočec — ter pet (enakovrednih) nagrad Novega mesta za grafiko. V kulturnem programu otvoritvene slovesnosti bo sodeloval glasbenik Lado Jakša.

Razstava grafik, poslanih na natečaj za 2. Bienale, bo v veliki dvorani Dolenjske galerije. Na ogled bo 141 grafičnih listov 47 avtorjev, kolikor jih je izmed poslanega (od 93 avtorjev) izbrala strokovna komisija. Na posebni razstavi bosta z izborom grafik predstavljena častna gosta 2. Bienala, umetnika Johnny Friedlaender iz Pariza in Jasper Johns iz New Yorka. Na podobni razstavi bo na ogled hrvaška grafična umetnost (po izboru Igorja Zidića).

Samostojne (avtorske) razstave bodo imeli: Gabrijel Stupica v Dolenjski galeriji, Stefan Galič, prvonačelnik 1. Bienala pred tremi leti, v hotelu Grad Otočec in Jožef Muho- vič v študijski knjižnici Mirana Jarca. Ob tem bodo še štiri spremljajoče razstave. V razstavišču Krke v Ločni bo razstavljal oblikovalec Peter Skalar, v razstavišču Pionirja bo arhitekta Jelica Kupec s sodelavci razstavljal hotelske projekte za Krakov, fotograf Bojan Radovič pa bo svoja dela razstavljal deloma v razstavišču Tilie, deloma pa v galeriji Vista 21.

V času 2. Bienala, ki bo potekal vse do 15. septembra, se bo odvijal sklop prireditev pod naslovom Novomeški pomladno-poletni kulturni utrip. S temi prireditvami naj bi opazno razvili kulturno življenje dolenjske metropole, ki predvsem poleti rado omrtvi. Vsa ta dogajanja (o njih bomo sproti poročali) kakor tudi vse prireditve (razstave) 2. Bienala (razen Galičeve) bodo v Novem mestu, se pravi v enem kraju. To je pomembna novost, ki jo uveljavljajo z letošnjim Bienalom. Poleg tega se bo vse začelo nekaj dni prej, kot so načrtovali najprej, se pravi 20. maja, zato, da bi si mogli glavna dogajanja Bienala, predvsem razstave, ogledati tudi udeleženci svetovnega kongresa oblikovalcev (17. kongresa ICSID), ki bo v Ljubljani od 17. do 23. maja.

I. ZORAN

Večer za Sarajevo — mesto poezije

LJUBLJANA — V teh majske dni bi morali potekati Sarajevski dnevi poezije, tradicionalna mednarodna pesniška manifestacija, ki so se je v preteklih letih udeležili tudi številni slovenski avtorji. Ker omenjena prireditve v Sarajevu letos ni možna zaradi vojnih strahot, ki so to mesto hudo razdejale, vojna pa še vedno traja, se je Društvo slovenskih pisateljev odločilo pripraviti literarni večer za Sarajevo — mesto poezije. Prireditve, ki je bila v torek, 12. maja, v prostorih slovenskega pisateljskega društva, je bila dejanje pisateljske solidarnosti, hkrati pa kontinuiteta Sarajevskih dnevov poezije. Na večeru je igralka Violeta Tomič brala slovenske prevode bosansko-hercegovaških pesnikov Meka Dizdara, Izeta Sarajlića, Huseina Tahmišića, Duška Trifunovića, Anđelke Vuletića, Veselke Koromana, Slavka Šantića, Maria Suška, Abdulaha Sidrana in Marka Vešovića, nato pa so svoje pesmi brali slovenski avtorji Mila Kačič, France Filipič, Ivan Minatti, Dane Zajc, Veno Taufer, Jože Snoj, Ervin Frit, Niko Grafenauer, Tomaž Šalamun, Tone Kuntner, Milan Dekleva, Matjaž Kocbek, Ivo Svetina, Milan Jesih, Izток Sošnjak, Boris A. Novak, Milan Kleč, Jure Potokar, Maja Vidmar, Aleš Debeljak, Esad Babičić in Uroš Zupan.

Radovič v Salzburgu

SALZBURG — Novomeški fotograf in galerist Bojan Radovič ta mesec razstavlja v galeriji Fotohof v Salzburgu. Otvoritev razstave dveh slovenskih fotografov, ob Radoviču še ljubljanskega ustvarjalca Borisa Gaberščika, je bila v okviru festivala »Ljubljana Ljubljana«. Odziv javnosti na razstavo je bil presenetljivo dober in sama otvoritev lepo obiskana. Radovič se avstrijskim ljubiteljem fotografije predstavlja z dvanajstimi novjšimi deli, za katera je značilna različna tehnika izdelave, dodatna obdelava slikovnega gradiva in ne nazadnje tudi reprezentativna velikost dela; med fotografijami je tudi največja slovenska avtorska fotografija, dolga tri metre in pol. Kot odmev na razstavo lahko omenimo tudi odličitev avstrijske televizije, da posname televizijsko reportažo o Bojanu Radoviču.

predstavilo kar 360 pevcev, ki so zapeli v otroških zborih osnovnih šol Dragatuš, Semič, Metlika, Vinica, Loka in glasbene šole Črnomelj ter v mladinskih pevskih zborih osnovnih šol Loka in Mirana Jarca ter združenem mladinskem zboru dragatuške in viniške šole (na fotografiji). (Foto: M. B.-J.)

Nemški večer v Kozinovi dvorani

Minuli petek se je v novomeški glasbeni šoli predstavila glasbena šola iz Langenhagna z različnimi instrumentalnimi sestavi — Dan prej na OŠ Grm nastop pevskega zbora in instrumentalistov novomeške glasbene šole

NOVO MESTO — Med Novim mestom in Langenhagnom, mestom v Nemčiji, se spleta čedalje več različnih vezi, že nekaj let pa dobro sodelujeta predvsem na športnem in kulturnem področju. V okviru kulturnega sodelovanja sta še posebej dejavni novomeška in langenhagnska glasbena šola, ki si razmeroma pogosto izmenjujeta obiske in nastope.

Minuli teden je prišla v Novo mesto v goste glasbena šola iz Langenhagna. Gostje so se v četrtek udeležili pevsko-glasbenega večera v avli OŠ Grm in na njem spoznali mlajši mladinski pevski zbor in instrumentaliste novomeške glasbene šole, v petek zvečer pa so se še sami predstavili novomeškemu občinstvu, in sicer v Kozinovi dvorani. Prireditve v Kozinovi dvorani je bila skupen koncert obeh šol, najprej pa so nastopile Novomeščanke: violinistka, pianistka in blokflavtistka. Langenhagnčani so svoj del programa izvajali v instrumentalnih sestavi kot kvartet rogov, ansambel blokflavt, skupina klarinetistov in ansambel saksofonistov. V sestavi so igrali učenci in učiteljice. Gostje iz Langenhagna so nastopili v manjšem številu, kot so želeli. Ravnotelej njihove glasbene šole je pojasnil, da se nekateri niso mogli odločiti za tako dolgo pot v Slovenijo iz strahu, da pri nas zaradi vojne v nekdanji Jugoslaviji še ni varno. Dejal je, da bo po vrnitvi v Nemčijo ena njihovih najpomembnejših nalog, vsem, ki se še bojijo priti k nam, dopovedati, da za bivanje pri nas ni nikakršne nevarnosti.

Na večeru, ki ga je Glasbena šola Marjana Kozine, kot rečeno, pripravila v avli OŠ Grm, je mlajši mladinski pevski zbor pod vodstvom Cvetke Hribar zapel trinajst pesmi, od slovenskih ljudskih v raznih priredbah do lahkotnejših spevnih skladb tujih avtorjev. Pri slednjih so zbor spremljali Tanja Hadl (klavir), Bojan Arh (kitara), Tomaž Zorko (kontrabas) in Alojz Gradišek (bobni). Kot instrumentalisti pa so nastopili še učenci: Matej Zupančič, Matevž Šuštaršič in Mateja Bobnar (vsi klavir) ter Oliver Dragičević (harmonika).

Na obeh prireditvah je bil obisk polnoštevilen. Obiskovalci so znali nagraditi nastopajoče z aplavzom. V celoti se je potrdilo, kar smo lahko prebrali na vabilih: da je glasba umetnost, ki daje obilo možnosti za medsebojno sporazumevanje.

I. ZORAN

OBČINSKA PEVSKA REVIIJA

SEVNICA — Sevniška zveza kulturnih organizacij vabi v soboto, 16. maja, ob 20. uri v kulturno dvorano GD Sevnica na tradicionalno občinsko revijo pevskih zborov. Nastopili bodo mešani pevski zbori Lisca, Jutrjanjka iz Sevnice in Primož Trubar iz Loke ter dekleški oktet Corona in oktet Boštanj-ski fantje.

Petnajst knjižnih sejmov v Krki

»Ko je v Novem mestu knjižni sejem, je Dolenjska najbogatejša slovenska deželica,« je za brošuro, ki je izšla ob letošnjem jubilejnem Dolenjskem knjižnem sejmu, zapisal pisatelj Anton Ingolič — 15.000 knjig in 22.000 obiskovalcev!

Že dolgo je znano: v Krki, novomeški tovarni zdravil, ni cenjena le strokovna knjiga, »med nami so tudi navdušeni ljubitelji, bralci in kupci knjig, katerih vsebina sega preko meja strokovno-poklicnega področja,« pravi Marjan Strajnar, predsednik Sveta knjige pri KUD Krka.

Od leta 1978 prirejajo v avli Krkine upravne stavbe v Ločni in sodelovanju z novomeško knjigarno Mladinske knjige in študijsko knjižnico Mirana Jarca Dolenjski knjižni sejem, vsako leto v maju. Osnovni namen te prireditve je prikazati enoletno slovensko knjižno produkcijo in omogočiti obiskovalcem ogled novih knjig ter vzbuditi pri njih zanimanje za najrazličnejšo literaturo.

Ta teden poteka v Krki že 15. jubilejni Dolenjski knjižni sejem, a hkrati prvi v neodvisni, samostojni Sloveniji. Prireditelji so tako imeli vsaj dva razloga, da so se ožrli po zgodovini tega knjižnega sejma in izdali brošuro s kronološkim pregledom dogajanj na vsakoletni prireditvi, začenši s prvo. Podatke je zbrala prof. Nataša Petrov.

Na vseh petnajstih Dolenjskih knjižnih sejmih se je na 50 panojih, razmeščenih na 120 kvadratnih metrih velikem razstavišču, vrstilo okoli 15.000 knjižnih novitet, ki si jih je ogledalo — hkrati z razstavami, ki jih je pripravila študijska knjižnica Mirana Jarca — blizu 22.000 obiskovalcev. Veliko obiskovalcev so pritegnile prireditve v dneh vsakoletnega sejma: literarni večeri, predavanja, okrogle mize in druge.

Kulturno bogati in človeško dragoceni so bili zlasti otvoritveni večeri sejmov s sodelovanjem priznanih slovenskih kulturnih ustvarjalcev. Gostje takih večerov so bili številni ugledni pesniki, pisatelji in dramatik, skupaj nad dvajset. Vseh literatov, ki so nastopili na knjižnih sejmih, pa je bilo gotovo še enkrat toliko.

Prireditelji se s posebnim spoštovanjem spominjamo književnikov, ki jih ni več med živimi: Antona Ingoliča, Jožeta Javorška, Ivana Mraka, Marjana Rožanca in Bojana Šitha.

Dolenjski knjižni sejem se je literatov globoko vtisnil v spomin. Ingolič je v začetku lanskega decembra, nekaj tednov pred smrtjo, zapisal, da je Dolenjska vena najlepših naših pokrajin; ko je v njeni prestolnici knjižni sejem s tisoč in tisoč knjigami, pa je tudi najbogatejša slovenska deželica. Andrej Hieng je v svojem spominjanju navedel besede, ki mu jih je, ko sta skupaj zapuščala Novo mesto, izrekel Marjan Rožanc: »Vidiš, Andrej, to so pa stara in omikana in olikana mesta!«

V brošuri, izdani ob jubilejnem 15. Dolenjskem knjižnem sejmu, je moč prebrati še druge in drugačne lepe misli. Tudi o tem, kako se je ta vsakoletna prireditve živo vrasla v kulturno življenje Novega mesta in Dolenjske. Skratka, o tem, da se je knjižni sejem na teh tleh prijel, ker so ljudje tako hoteli.

»Tako je z Dolenjskim knjižnim sejemom,« ugotavlja jo v novomeški knjigarni Mladinske knjige, »če bi bil sam sebi namen, ga že zdavnaj ne bi bilo več, kajti sejem brez obiskovalcev je kot knjiga brez bralcev — nikomur potreben izdatek.«

I. ZORAN

kultura in izobraževanje

Tone Glavan (1920 — 1992)

Umrl je Tone Glavan

Smrt je izmed tvorcev naše kulture iztrgala še eno ime, ugasila še eno življenje, ki se je začelo na Dolenjskem. Pred dnevi je v dvaindesemdesetem letu preminil pesnik, pisatelj, dramatik, prevajalec, publicist Tone Glavan. Rodil se je v Dolnjem Kržu pri Žužemberku. Zgodaj je izgubil mater in že od otroštva tolkel revščino, zato mu tudi ni uspelo končati gimnazije v Ljubljani. Vseeno se je dokopal do zavidljivega znanja. Vsakdanji kruh si je služil v novinarstvu in založništvu, med drugim tudi pri ilustrirani reviji Tovariš.

Pesmi in prozo je objavjal že pred vojno, poskusil pa se je tudi kot dramatik. Najboljše pripovedno delo, roman Pomladna jesen, je izdal pred devetimi leti. Z njim je hotel povečati rodno Dolenjsko, njene naravne lepote, a tudi pristno govorico. Prevajal je iz nemščine, hrvaščine (npr. Šenoov roman Zlatarjevo zlato) in lužiške srbsčine.

Najpomembnejše Glavanovo kulturno dejanje je knjiga Lužiški Srbi, ki jo je izdal sredi šestdesetih let. To delo je najizčrpnjša informacija o najmanjšem slovanskem narodu in obenem najboljša, kar jih imamo Slovenci o Lužiških Srbih. O kulturi in literaturi tega naroda je pripravil tudi nekaj razstav (eno smo si lahko ogledali v Dolenjskem muzeju). Postal je nekakšen lužiškosrbski kulturni konzul med Slovenci.

I. Z.

Za pevski tabor prijavljenih že 180 zborov

Nastop 21. junija bodo vodili dirigenti zmagovalnih zborov z Naše pesmi

ŠENTVID PRI STIČNI — Letošnji, že 23. Tabor slovenskih pevskih zborov bo v nedeljo, 21. junija, na tradicionalnem prizorišču v tem kraju. Svajci nastop na tej najbolj množični manifestaciji zborovskega petja pri nas je že napovedalo 180 zborov iz Slovenije in zamejstva. Toliko zborov se je prijavilo do roka, 30. aprila, ker pa se zbori zamudniki še lahko prijavijo, najpozneje do 15. maja (Zvezi kulturnih organizacij Slovenije ali Taboru slovenskih pevskih zborov), bo končno število nastopajočih zborov prav gotovo večje.

Konec aprila, ob zaključku prijavnega roka, je bil še eden zadnjih seminarjev za zborovodje, na katerem je bil med drugim govor tudi o skupnih skladbah, ki jih bodo zbori zapeli na Taboru. Središčna misel skupnih skladb je utrjevanje pevskih in kulturne identitete. Tudi je že znano, da bodo samo pevsko srečanje in nastop vodili zborovodje, ki so s svojimi zbori zablesteli na mednarodnem tekmovanju Naša pesem aprila v Mariboru. To so Matjaž Šček, Klavdij Koloini, Karmina Šilec in Andraž Hauptman, dirigenti zborov oz. komornih pevskih skupin, ki so na omenjenem tekmovanju zmagali. S pritegnitvijo teh dirigentov se na zanimiv način vzpostavlja stik med kakovostnim vrhom in najširšo podrastjo slovenskega zborovstva.

Program Tabora slovenskih pevskih zborov se bo tudi tokrat začel izvajati dan pred osrednjo prireditvijo v Šentvidu pri Stični. V soboto, 20. junija, zvečer bo namreč redni koncert izbranih zborov iz zamejstva, s takšnimi nastopi pa se potrjuje in uresničuje sožitje skupnega slovenskega kulturnega prostora.

I. Z.

TRŽAŠKI KONCERT PRI FRANČIŠKANIH

NOVO MESTO — Kot gostje Kulturno-umetniškega društva Krka so v soboto, 9. maja, zvečer v novomeški frančiškanski cerkvi nastopili mešani pevski zbor Milana Pertota iz Barkovelj pri Trstu pod vodstvom Aleksandre Pertot, organist Stefan Bembi in godalni orkester, ki deluje v okviru šole tržaške Glasbene matice.

PODELILI POSEBNE LITERARNE NAGRADE

LJUBLJANA — Tu so v nedeljo, 10. maja, ob dnevu, posvečenem duhovnim poklicem, podelili — prvič pri nas — štirim slovenskim pisateljem posebne literarne nagrade. Prvo nagrado je dobil Lojze Kozar za zgodbo Napisan na božjo dlan, ostale nagrade pa: Vinko Ošlak za pripoved Razorožitev v Golubjem selu, Pavle Zidar za novelo Predvidevanje in dr. Jože Smej za zgodbo Zasužnjeni breg. Obrazložitve nagrade, ki so sicer mednarodne, je podal Lojze Krakar v imenu žirije.

Živalski kipi v Arboretumu

Stalna zbirka del kiparja Janeza Boljke — Na otvoritvi bo govoril C. Zlobec

VOLČJI POTOK — V prenovljenem paviljonu oz. galeriji v tukajšnjem Arboretumu bodo jutri, v petek, 15. maja, zvečer odprli stalno zbirko skulptur iz cikla živalske plastike akademskega kiparja Janeza Boljke. Slavnostni govornik bo Ciril Zlobec, član Predsedstva Republike Slovenije, kipurjevo delo pa bo predstavil Aleksander Bassin, direktor Mestne galerije v Ljubljani. Glasbeni program je pripravil skladatelj Darjan Božič, in sicer bodo prvič izvedli njegov multimedialni projekt Samorog, ki je nastal po pesnitvi Samorog, delu pesnika Gregorja Strnišča. Kot izvajalci bodo nastopili altistka Sabira Hajdarovič, tenorist Jurij Reja, trombitista Stanko Arnold in Anton Grčar, rogista Jože Kocjančič in Janez Polanc, bsnist Djuro Penzež in Akademski pevski zbor Toneta Tomšiča iz Ljubljane pod taktirko dirigenta Jožeta Fürsta.

dežurni poročajo

ŠKODOVAN NOGOMETNI KLUB — Neznani storilec je v noči na 10. maj poškodoval vhodna vrata na stadionu nogometnega kluba Bela krajina. Škode je za 2.500 tolarjev.

VLOM V LOKAL — V noči na 9. maj je nekdo vlomil v gostinski lokal v Šmihelu in lastnika Janeza Litropa prikrajšal za pijačo, cigarete in nekaj denarja. Skupne škode je za 10.000 tolarjev.

IZGINILA DRVA — V času med 2. in 5. majem je nekdo iz gozda ob cesti med Radoho in Gornjimi Lazi odpeljal pet kuhičnih metrov drv; novomeško GG je bilo s tem oškodovano za 17.270 tolarjev.

KDO JE TOČIL GORIVO? — Med 30. aprilom in 4. majem je neznan storilec vlomil v rezervoar kombija, ki je bil parkiran v Resljevi ulici v Novem mestu. Neznano kam je izhlapelo 30 litrov goriva, škode je za okrogla dva tisočaka.

VLOMILI V BIFE

ČRNOMELJ — V noči na minulo nedeljo, 10. maja, je nekdo vlomil v bife Alfa v Ulici Otona Zupaničeva v Črnomlju. Izginil je igralni aparat za poker, vreden vsaj 100 tisočakov.

HUDO RANJENI MOPEDIST

MALI KAMEN — V nedeljo, 10. maja, okoli 9.30 se je 37-letni Jože Mirt iz Dobrove peljal na mopedu po lokalni cesti. V Malem Kamnu je zavijal na prednostno regionalno cesto, pri tem pa izsilil prednost osebnemu avtomobilu, ki ga je pripeljal 68-letni Jože Anton Zmaher iz Slovenske Bistrice. Slednji je sicer zaviral in skušal nezgodo preprečiti, toda bilo je prepozno. Po trčenju je Jože Mirt hudo poškodovan obelžal na cesti in so ga prepeljali na zdravljenje v brežiško bolnišnico.

BOJAN BUDJA

USODE IZZA REŠETK

Le tole v popotnico pričujočemu feljtonu. Nedolgo tega sem napisal stavek: »Ko si zunaj, ljudi iz za zaporniških zidov obsojaš, ko si z njimi, jih pomiluješ.« Veliko jih tega drugega ni razumelo, njim in vsem drugim v premislek so vrstice, ki so jih pisale različne usode.

Vse po zaslugi mame, kajti očeta, premožnega Celjana, so že maja 1945 sredi noči odpeljali neznan kam in ga ustrelili, mati je tako čez noč postala reva. To je bil tudi razlog, da sem se že po srednji šoli zaposlil, kmalu dobil nezakonsko hčer, se kasneje poročil in tako smo kar srečno živeli še nekaj časa v Celju, nato pa se preselili v Žalec. Vmes sem zamenjal nekaj služb, delal v Vegradu, Gradisu, Gradnji, leta 1972 sem na na gradbeni fakulteti v Zagrebu opravil tudi izpit in dobil naziv višjega gradbenega tehnika. Ob gradbeništvu je bila moj drugi hobi košarka, bil sem zvezi in mednarodni sodnik, toda zavoljo nesreč sem leta 1978 sojenje poreknil. Štiri leta kasneje je prišla še ločitev z ženo, kar me je hudo prizadelo, po drugi strani pa sem bil in sem še danes ponosen na hčerki, ki sta končali šolo in si uredili dostojno življenje. Hudo mi je žal, da danes živita z bremenom, da je njun oče goljuf. Kake štiri leta nazaj bo, kar sem stopil na to pot.

Po nekaj menjavah služb in neuspelem poskusu v ljubljanski zadrugi »Gradnja« me je bilo sram vrniti se v Vegrad ali Gradis. Spomladi 1988 sem zato odprl gradbeno obrt in postal zasebnik. Problemov s tem ni bilo, poznalo

Kontrolorja ukradla naročilnice

Boris Videnšek in Jože Petre sta z naročilnicami celjskega Društva za varstvo živali lepo živela — Videnšku šest mesecev zapora, Petreta sojenje še čaka

BREŽICE — Humanitarnega in človekoljubnega dela sta se lotila 37-letni Boris Videnšek, rojen v Celju, nazadnje stanujoč v Zadru, ter njegov pajdaš Jože Petre, ko sta se včlanila v celjsko Društvo za varstvo živali. Možakarja sta se spoznala med službovanjem v celjski Komunalni, oba pa potem tudi ostala brez službe. Priložnostno delo v društvu jima je torej prišlo še kako prav.

Delala sta kot kontrolorja in po kmelih preverjala, v kakšnem stanju so domače živali. Hkrati sta pobirala članarino za društvo in prodajala razne brošure. Videnšek je kot dolgoletni član društva imel v žepu ključke društvene pisarne in pisalne mize, v katere predal so bile spravljene naročilnice in žig. Poleti leta 1989 pa sta iz predala pobrala naročilnice, jih ožigosala in se z njimi v žepu odpravila v brežiški konec. Tako sta 18. julija v prodajalni Obutev brežiške Emone Posavje z naročilnico zase kupila poslovni kovček. Dan kasneje sta v prodajalni Državne založbe Slovenije prav tako z naročilnico vzela še en poslovni kovček in dva kemična

svinčnika. Na enak način sta istega dne v brežiški Kolodvorski restavraciji. Račun sta seveda plačala z naročilnico. Enako v hotelu Ajdovec v Sevnici, kjer sta si privoščila dva polna penziona. 24. oktobra 1989 pa sta v sevnški prodajalni MKK, tozdr Trgovina, »kupila« dva tranzistorja in fotoaparata.

Za vse naštetje je pred dnevi na zatožno klop novomeškega sodišča sedel Boris Videnšek, zaposlen v zadrskem »Luna parku«, medtem ko se Petre na sodišču ni pojavil in bo sojenje zoper njega kasneje. Videnšek je sodnikom dejanja priznal, večji del krivde je seveda valil na Petreta, medtem ko je slednji med preiskavo trdil, kako je vse to počel po Videnškovem naročilu. Tudi to je trdil, da naročilnic nista ukradla, pač pa naj bi jih jima dala tajnica društva. Laži sodniki seveda niso nasedli in so Videnška obsodili na šest mesecev zapora; v olajševalno okoliščino so mu šteli priznanje in nekaznovanost, v obtežilo pa razpisnost in dejstvo, da je goljufje počel z naročilnicami humanitarnega društva. Pripor, v katerem je bil med 24. julijem in 22. avgustom 1989 in od letošnjega 8. februarja dalje, mu je senat vstrel v izrečeno kaznen, vendar sodba še ni pravomočna. B. B.

PO DOLENJSKI DEŽELI

• V znak protesta nad praznovanjem 1. maja je nekdo med prazniki snel slovensko zastavo, ki je vihrala pred osnovno šolo Mirana Jarca v Črnomlju. V policijskem poročilu stoji, da so bili črnomaljski komunalci s tem dejanjem oškodovani za 9.300 tolarjev. Drage so zastave vse bolj revne slovenske države.

• Lastniki raznih igralnih aparatov so pred tedni ob akciji policistov bliskovito reagirali in razne dobičkonosne priprave skrili na varno. Toda Tomažu Bračku to ni pomagalo, minule dni je vseeno ostal brez aparatov. V kleti stanovanjskega bloka spravljenega aparata za poker je nepravilno reagiral, s seboj pa je odnesel še sesalec za prah in nekaj drugih tehničnih predmetov. Bračko je vsaj ob 240.000 tolarjev, izgubljeni dobiček v ceno ni vstrel.

• V novomeškem Tekstilni prodajajo privlačna oblačila. Še zlasti mikavna je bila moška usnjena jakna, ki je izgubila brez sledu in kritja v blaginji. Kam in kako, ni znano. Škode je za 34.000 tolarjev.

• V Nestopljivi vasi je vse do minulega tedna srečno in v obilju živela jata lepo rejnih kokoši. Lepega dne so izginile, skupaj z njimi pa še 10 kilogramov krompirja, spravljenega v kleti. Dober okus, ni kaj!

kasneje v brežiški Kolodvorski restavraciji. Račun sta seveda plačala z naročilnico. Enako v hotelu Ajdovec v Sevnici, kjer sta si privoščila dva polna penziona. 24. oktobra 1989 pa sta v sevnški prodajalni MKK, tozdr Trgovina, »kupila« dva tranzistorja in fotoaparata.

Za vse naštetje je pred dnevi na zatožno klop novomeškega sodišča sedel Boris Videnšek, zaposlen v zadrskem »Luna parku«, medtem ko se Petre na sodišču ni pojavil in bo sojenje zoper njega kasneje. Videnšek je sodnikom dejanja priznal, večji del krivde je seveda valil na Petreta, medtem ko je slednji med preiskavo trdil, kako je vse to počel po Videnškovem naročilu. Tudi to je trdil, da naročilnic nista ukradla, pač pa naj bi jih jima dala tajnica društva. Laži sodniki seveda niso nasedli in so Videnška obsodili na šest mesecev zapora; v olajševalno okoliščino so mu šteli priznanje in nekaznovanost, v obtežilo pa razpisnost in dejstvo, da je goljufje počel z naročilnicami humanitarnega društva. Pripor, v katerem je bil med 24. julijem in 22. avgustom 1989 in od letošnjega 8. februarja dalje, mu je senat vstrel v izrečeno kaznen, vendar sodba še ni pravomočna. B. B.

POPULIL 250 SMREČIC

ŽVIRČE — Dejanja ni osumljen kak suhokrajinski Martin Krpan, pač pa 46-letni Jože R. z Žvirč, ki naj bi 27. aprila na parceli Terezije Malenšek iz Goričan pri Medvodah populil in na kup zmetal 250 smrečic. Škode je precejšnja.

SPRETNA ZMIKAVTA ŽE ZA ZAPAH

NOVO MESTO — Po široko zastavljeni akciji operativnega komunikacijskega centra na UNZ Ljubljana sta bila pred dnevi v slovenski prestolnici prijeta 19-letni Brunoslav M. in 29-letni Dževad B., oba iz Zenice. 6. maja, ko sta bila prijeta, naj bi v trgovini E shopa podjetja Emona Obala na novomeškem Glavnem trgu prodajalki iz blagajne zmanjla 86.123,00 tolarjev. Kako sta to storila, tudi prodajalka ne ve, vse pa kaže, da imata mladeniča na vesti še več podobnih dejanj po Ljubljani in na Bledu.

Hotelski gost brez cvenka

Pet mesecev zapora in petletni izgon iz države Slovenije za 24-letnega Jožeta Perico

KRŠKO — 24-letni Josip Perica iz Belca blizu Zlatar Bistrice v sosednji Hrvaški tokrat ni bil prvič pred sodniki, že leta 1986 je bil v Krškem obsojen zavoljo goljufije. Znova je na zatožni klopi, le da sedaj novomeškega sodišča, sedel pred dnevi. Obtožnica ga je ponovno bremenila kaznivega dejanja goljufije.

Kot je Perica razlagal sodnikom, je 4. aprila letos prispel v Krško z željo, da se zaposli. Tam je namreč delal že leta 1986 in je razmere ter okolje poznal, tudi hotele, saj je v novomeškem Metropolu in krškem Sremiču že prebival. V žepu je imel vsega 600 tolarjev. Mladenič je bil očitno prepričan, da bo delo hitro dobil in z njim tudi denar. Še istega dne, bila je sobota, se je odpravil v krški hotel Sremič in tam našel sobo, ki pa je seveda nikoli ni plačal. Receptorji, ki je ob pogledu na gosta brez prtljaje posumil: da nekaj

ni v redu, je natvezel, da ima devizno knjižico in da bo z njo v ponedeljek dvignil denar ter poravnal račune. Le dan kasneje je v pizzeriji »Pajek« privoščil pivo in pivo, strežnemu osebjem pa natvezel, da je denar pozabil v hotelski sobi in da mora ponj v Sremič. Nemara bi se za Perico vse srečno izteklo, če bi mu receptor ob njegovi zahtevi, naj mu izreči osebno izkaznico, češ da mora v banko po denar, dokument res izročil, kajti brzkone bi jo urno popihal iz države. Tako pa se je zanj pričela zanimati policija, ki je mladeniča 6. aprila ob 14.40 pripripla.

Sodniki so ugotovili, da gre za specialnega povratnika, ki je bil zaradi goljufije že kaznovan, in mu izrekli kaznen petih mesecev zapora, hkrati pa v sodbo zapisali še varnostni ukrep izgona tujca iz države Slovenije za dobo petih let. Sodba še ni pravomočna.

KRONIKA NESREČ

PRISTAL NA BOKU — 1. maja ob 22.20 se je 25-letni Roman Hrovat iz Štavnice peljal z golfom iz Ajdovca proti Mačkvcu. Ko je na koncu Malega Lipovca pripeljal iz levega preglednega ovinka na ravni del ceste, ga je začelo zanašati. S srednjim delom avta je zadel v travnat vsek in se prevrnil na bok. V nesreči se je voznik hudo poškodoval. Zdravniški ekipi so ga odpeljali v bolnišnico. Škode na avtu pa je za 100 tisočakov.

TRČIL V DREVO — 26-letni Anton Komljanec iz Krmelja se je 3. maja ob 21.45 peljal z golfom JXD s Trebelnega proti Mokronogu. V Gornjem Mokronogu ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo v levo, nato pa na bankino in po zemeljskem nasipu, kjer se je avto prevrnil in z zadnjim delom trčil v drevo. V nesreči vozniku ni bilo nič, hudo pa je bil poškodovan 21-letni sopotnik Albin Polanc iz Mokronoga, sopotnica, 25-letna Matejka Šober iz Mokronoga, pa lažje. Oba so odpeljali v novomeško bolnišnico. Na avtu je škode za milijon tolarjev.

Z MOTORJEM V AVTOMOBIL — V nedeljo, 10. maja, se je trinajstletni Miha Udovič iz Velike Bučne vasi peljal na kolesu z motorjem po lokalni cesti v Dolenjih Kamencah. V križišču je zavijal v desno proti Ždinji vasi in pri tem vozil po levi strani ceste. Takrat je z osebnim avtom pripeljal nasproti 26-letni Marjan Erpe iz Laz, ki se je sicer umikal, vendar je vseeno prišlo do trčenja. Udovič je pri tem padel po tleh, vžgalo pa se je tudi kolo z motorjem. Hudo poškodovanega fanta so prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico, ogenj na motorju pa so pogasili občani.

OTROK NEPREVIDNO NA CESTI — 8. maja okoli 19.50 se je 32-letni Janez Bratkovič z Gornjega Vrhopolja peljal z osebnim avtomobilom nissan sunny iz Camberka proti domu. V Cerovem Logu je z dvorišča ob stanovanjski hiši s kolesom pripeljal na cesto 10-letni Aleš Bregrar. Bratkovič je sicer zaviral in se umikal, vendar trčenja ni mogel preprečiti. Bregrar je padel in se hudo poškodoval, zdravi se v novomeški bolnišnici.

RESNIČNE ZGODBE ONIH, KI ŽIVLJENJE PUŠČAJO V ZAPORIH

Da bo smola še večja, sem si sposojal marke, katerih tečaj je skokovito rasel, devize za vračilo sem moral potem kupovati na črnem trgu in tako sem dodatno izgubljal. Denarja je bilo premalo, vsem, od katerih sem si gotovino sposojal — zneski so bili od 200 do 2.000 nemških mark — ga enostavno nisem mogel vrniti. Skupaj je bilo dolga za kakih 20 tisoč mark. Puške še zmeraj nisem vrgel v koruzo, delal sem naprej, kot nalašč pa sem imel opravka s takimi strankami, ki so me opeharile, izkoriščale so me tudi nekateri delavci. Že jeseni 1989 so bile zoper mene dane policijske prve prijave, pričela so se zasliševanja. Prva sta me ovadila investitorja, ki sta mi za izvedbo del dala nekaj avansa, vendar se posla iz različnih vzrokov sploh nisem lotil. Vsa zadeva je prišla pred sodišče v Celju, ki me je leta 1989 obsodilo na kaznenih treh mesecev zapora, pogojno za dve leti. Le hčerki in mami sem povedal za to sodbo, okolje zanjo ni vedelo.

Mislil sem, da bo posledje bolje, toda inflacija in obresti so me pehali vedno globlje. Prevzel sem celo veliko in obsežno delo na Krku, ga v celoti opravil, naredil obračun in izstavil račun, toda denarja ni bilo. Šlo je za bogatega gostilničarja iz Njivice, ta mi je še danes dolžan okoli 8.800 mark. Držala se me je pač neverjetna smola. Znašel sem se, kakor sem vedel in znal. Tako sem ogoljufal tudi gospoda Plaskana iz Latkove vasi, pilota slovenske vlade, ki se mu iskreno opravičujem. Od njega sem prevzel kar precejšen avans za izvedbo del, ki jih potem nisem opravil, denar pa sem porabil za vračilo dolga drugim. Položaj je bil vse težji, našli so se celo taki, ki so hoteli z menoj fizično obracunati. Denarja nisem imel niti za plačevanja obveznosti občini in davkarji, ni mi preostalo drugega, kot da sem obrt vrnil. Lanskega marca sem začel delati kot trgovski zastopnik za več firm, prodajal sem njihove izdelke po Sloveniji in Hrvaški. S provizijo, ki je že začela dotekati, sem nameraval povrniti vsaj nekaj dolgov. Do tega, žal, ni prišlo, 12. junija lani so me pripravili kot goljufa. V preiskovalnem priporu v Celju sem prebival kar do 10. februarja 1992. Prvi dnevi bivanja za rešetkami so bili zame grozen šok, čeprav sem bil, resnici na ljubo, nad vrnjenjem v zaporu prijetno presenečen. Računal sem, da

me bodo topli, vsakič, ko so se odprla vrata celice, sem pričakoval batine. To se na srečo ni dogajalo. Sčasoma sem pričel razmišljati o tem, kam sem prišel, kaj sem delal, spriznjal sem se z usodo. Sicer pa druge poti v zaporu ni: ali vzdržiš ali pa znoriš. Preiskava je trajala dolgo, zaslišan sem bil trikrat, obtožen sem bil goljufanja, takih primerov naj bi bilo trinajst. Med njimi sta se kot dolžnika znašla tudi socialna, kateri nisem plačeval prispevkov za zaposlene, in davkarja, ki sem ji tudi bil nekaj dolžan. Tako so mi dodatno sodili še za utajo davkov. Med bivanjem v celjskih zaporih sem zabil za kakšno delo; ker niso imeli gradbene ekipe, sem delal v kovinarski stroki, kasneje pa pomagal tudi pri vzdrževalnih delih.

Glavna sodna obravnava je bila 4. novembra lani: obsodili so me na pet zapora. To je bil strašen udarec, pričakoval sem največ dve, mogoče tri leta zapora. Ko sem stal pred senatom, sem imel občutek, kot da sem na čolnu sredi morja, zibal sem se, oblival me je pot, stemnilo se mi je pred očmi. Sele čez nekaj dni sem dojel, kaj to pomeni. Pritožba, ki sva jo napisala z odvetnico, mi je znižala kaznen na štiri leta zapora, 10. februarja letos sem prišel na Dob. Po tistem sem sicer upal, da bom ostal v Celju, toda želja se ni izpolnila. Odkrito povedano, Doba me je bilo grozno strah, o njem so govorili strašne reči. Na srečo ni tako. Že tretji dan po prihodu sem dobil delo v gradbeni ekipi. Spoznal sem, da življenje tu ni tako hudo. Na Dobu živim v sobi številka 4 prvega oddelka, skupaj s še enajstimi obsojenci. Hotelskega razkošja resda ni, toda pogoji za življenje so v redu, hrana je odlična. Verjemite mi, da zunaj nisem slabo jedel, tukaj pa nič slabše. Zajtrk je običajen, ob mleku ali čaju še kruh, maslo, marmelada, evrokrema, med deseto in pol enajsto obilna malica, potem več menijev za kosilo. Tudi to mi je všeč na Dobu, ker te nihče nikdar ne vpraša, zakaj si tukaj, kaj si zagrešil, pač pa kvečjemu le, koliko let si dobil. Tu pač veljajo določena pravila, ki se jim moraš podrediti. Meni to ni bilo težko, sem namreč zelo prilagodljiv.

In kaj bo potem, ko bom zunaj? Tri dni in tri noči skupaj bom spal, v zaporu še eno samo noč nisem mirno in spokojno zatisnil oči, tega enostavno ne moreš. Četrty dan pa bom odšel

na socialno in se invalidsko upokojil. Vse pogoje za to izpolnjujem, ovir za upokojevitve ne bo nobenih. V gradbeništvu se nikoli več ne bom vrnil, preveč grenkih spoznanj mi je prineslo, prikrajšalo za lep košček življenja. Prav je, da pride resnica o meni na dan. Upam, da sedaj ne bo nobenega, ki bi se sramoval, da me je kdaj spoznal, mi stisnil roko. Oto Holzinger ni goljuf, pač pa žrtev čudnih in neprijetnih okoliščin.

Novomeščani Slavka M., ki danes šteje 41 let, dobro pozna. Vprašanje pa je, če vedo tudi za njegovo življenjsko zgodbo, v kateri ni prostora za ljubezen, sočutje, milost. Prvo službo je dobil že s sedmimi leti, ko je moral raznašati časopise, prvič je na zatožno klop sedel pred štirimi leti. V sodniških arhivih je zapisan kot goljuf in prevarant.

»Star sem bil vsega osemnajst mesecev, ko mi je umrla mama, zame je potlej skrbel mačeha. Šolo sem obiskoval v Novem mestu, vendar so bila otroška leta polna gorja, v družini je bil domal alkohol. Že s sedmimi leti sem si moral služiti kruh, po hišah sem raznašal časopise. Dela se nikoli nisem branil, poskusil sem se kot mizar, vendar brez večjega uspeha, mojster me praktično ni naučil nič. Namesto da bi spoznaval poklic, sem mu moral prati avtomobil in podobno. Namesto z domom sem rasel z ulico, prijatelji. Ko sem nehal raznašati ča-

sopise, sem odšel na morje, v Ankarano, in tam delal na toboganu, spal pa pod Sotorom. Vse bolj sem spoznaval, da mi je na kožo pisano le delo z ljudmi. Prodajal sem knjige, ukvarjal se tudi z druge vrste akviziterske prodaje. Vmes so bile še službe v Novolesu in Krki. Toda denarja vseeno ni

Za pomoč in sodelovanje pri nastajanju tega feljtona gre zahvala Republiškega ministrstvu za pravosodje in upravo, upravi Kazensko-popoljševalnega doma Dob pri Mirni in upravi novomeških zaporov.

bilo, mačeha me je izkoriščala, lepega dne pa me je v zahvalo postavila pred vrata. Odšel sem s trebutom za kruhom. Prav nikoli pa mi niti na misel ni prišlo, da bi se ukvarjal s kriminalom.

Prave strehe nad glavo nisem imel, dostikrat se je zgodilo, da sem prenočil kar pod stari novomeškimi mostovi. Vse te težave in probleme sem spretno prikrival, bil sem dovolj močan, da tega nikomur nisem pokazal. Še naprej sem si denar služil s pogodbenimi akviziterskimi deli, bil sem celo redno zaposlen kot akviziter pri Državni založbi Slovenije, vselej in za vsako delo, ki sem ga opravljal, sem imel dovoljenje in potrebne papirje. To je pač potrebno vedeti. Nobenih nezakonitih del nisem opravljal. Skušal sem se tudi ustaliti, dobiti redno službo, imel sem podporo pokojnega gospoda Suhadolnika in gospe Potrčeve, pomagal mi je tudi Franci Borsan, ki je bil takrat na komiteju, pa Brumat, ki je bil sekretar Novotehne. Toda delo tod je bilo zame pretežko, potrebno je bilo zlagati vreče cementa, zato sem odšel. Vrnil sem se v prodajo knjig, artiklov. In kje se je zapletlo?

Gonja proti meni se je začela leta 1988. Takrat sem delal za Delavsko enotnost, bil veliko na terenu in nisem vedel za afero, ki se je takrat tam pletla. Zaslišali so me kot pričjo v postopku zoper Zdeneta Malija, slednji mi je zato obljubil maščevanje. In res, kmalu je bila na policijski prijavi zoper mene, češ da sem od nekega človeka dobil dve tisoči masožigalnih aparatov za prodajo, kar pa seveda ni bilo res. (Se nadaljuje)

Iz oči v oči - človek in tank

Smo se sposobni upreti napadalcu, če bo prišel nad nas z najtežjim orožjem? Nova slovenska vojska odgovarja: da. Napadalcu se ne bo dobro godilo. Za to bosta poskrbela dobro izurjen branilec in orožje, ki je plod domačega znanja. Bili smo na vaji naših teritorialcev in videli, da mislijo resno.

Zdi se, kot da je vojni oblak že prešel naš zenit. Vsi si želimo, da se nikoli več ne bi vrnil, toda zamojko bobnenje nad obzorjem nam daje slutiti, da smo še vedno v njegovem dosegu. Samo nekaj dihov zlega vetra je namreč potrebno in ponovno bi se lahko znašli v njegovem uničujočem vrtincu. Lahko se torej nekoliko oddahnemo, umirimo, a brezskrbni ne smemo biti. To bomo morali pač prepustiti letom, ki prihajajo, v upanju, da bodo mirnejša in srečnejša, tudi onkraj naših meja. "Mir pri sosedih, mir pri nas," so včasih dejali stari ljudje in sedaj na lastni koži lahko spoznavamo, kako resnična so bila njihova spoznanja.

Da smo Slovenci miroljubni in gostoljub-

optimist, ki je pričakoval, da bomo v obsevu civilizirane Evrope lahko odvrli orožje in se povsem posvetili drugim stvarim. Za to je, objektivno gledano, res prežgodaj, a hkrati tudi ni potrebno, da postanemo militarizirana država, kot na primer Izrael, ki ima na svojih mejah le sovražnike. Ali kot bivša Jugoslavija, ki je iz nekakšne preganjave kopicila gore orožja in redila celo kasto nesposobnih, vase zaverovanih militaristov, ki jim je bila država le sredstvo za lastno preživetje. Skratka, potrebna nam je obramba, sloneča na danih okoliščinah in zmožnostih in prilagojena cilju, ki ga želimo doseči. To smo tudi že prej vedno poudarjali, toda sedaj imamo o tem možnost sami odločiti.

uniforme slovenske vojske in pripravljenih na spopad. Pokazali so, kako se je treba postaviti po robu modernim Brdavsom. Ti ne jašejo na iskrih žrebcih, ampak se valijo po cesti v debelem oklepu ropotajočega železja, bruhajoč ogenj.

"Najvažnejše je premagati strah pred tankom, osredotočiti se na to, kam ga usmeriti, kako ga zaustaviti in ga uničiti," je pripovedoval vojaški strokovnjak, ki je komentiral vajo pouličnega protitankovskega boja. Toda eno so besede, drugo pa je grozljivi občutek, ki ga zbujajo ogromna železna gmota, ko se z rožljajočimi gosencami in naperjeno cevjo vali proti tebi. Tank, ki je poskušal zapeljati skozi to ulico, je bil uničen. Skupina, ki ga je napadla, mu je zadala dober zadetek s tromblonom, ga zaustavila z vrsto protitankovskih min in odvrnila nanj zažigalno snov. Kaj se pravi

Tank je treba zaustaviti, potem uničiti. Vojak je pod drveči tank porinil desko z minami, ki mu bodo razstgale gosence.

izgubiti strah pred železno maso, pa je pokazala naslednja vaja, ko se je skupina napadalcev skrila v cestni jarek, da je tank zapeljal čez, nakar ga je napadla.

Po prikazu spektakularnega boja z oklepim vozilom v urbanem naselju smo se vsi skupaj preselili na novo prizorišče. Tu smo si lahko od blizu ogledali protioleпно orožje s pripadajočim strelivom: ročne raketomete "Zoljo" in "Oso" ter sistema vodenih raket "Metis" in "Maljutka", poleg tega pa še netrajni 82 mm top M 60, samovozni 90 mm top M 18 in tank M 84, ki so tudi že stali na izhodiščnih položajih za streljanje. Pod nami je bila dolina, na nasprotnem bregu, na razdalji približno od 600 do 1500 m, pa so bile razporejene tarče: trije odsluženi tanki.

Ognjeni ples se je kmalu pričel. Najprej so stari jeklo načele protitankovske mine na daljinski vžig, nato so se vanj usmerile rakete, nazadnje pa še topovski izstrelki. Nekateri zadetki so bili točni, atraktivni in so pri gledalcih poželi glasno odobravanje. Zlasti je bilo zanimivo slediti vodenim raketam, čeprav je bilo ravnanje z njimi pravzaprav zelo težavno, kajti za borbo s hriba na hrib niso najbolj primerni. Tisti, ki strelja z njimi na ravnini, ima precej boljši občutek in lažje presodi oddaljenost in višino objekta, ki ga želi zadeti. Krona te vaje je vsekakor bilo streljanje s samohodnim topom, nato pa še s tankom v gibanju. Zadetki so bili presentljivo dobri, mogočne salve pa so marsikomu obudile spomin na nedavno minulo vojno v Sloveniji, ko v tankih niso sedeli domači fantje, ampak oficirji okupatorske vojske, ki so se trudili zadati nam čimvečjo škodo. Tako je bilo moč slišati tudi marsikatero zgodbo o osebnem bojnem srečanju z železno pošastjo, kajti med tisti, ki so spremljali vaje, niso bili samo novinarji ampak je bilo med njimi tudi veliko častnikov iz območnih in pokrajinskih štabov ter učnih centrov. Veliko od teh jih je med zadnjo vojno že doživelo ognjeni krst in so imeli o svojih izkušnjah marsikaj povedati.

Med prvim in drugim delom vaje so prireditelji za vse udeležence pripravili kratek piknik na vroči, a k sreči tudi rahlo vetrovni kraški planoti. Grizljaj kranjske klobase s toplim čajem je v naravi lepo teknil.

Znanje je tudi orožje

Kako se da domače znanje koristno uporabiti, smo imeli priložnost spoznati v tretjem delu vaje, ko smo si lahko od blizu ogledali večerini raketni metalec LVRM - 128 - V91, potem pa tudi videti, kako deluje. V skladiščih slovenske teritorialne obrambe, pa tudi v zapuščini nekdanje JA, ki jih v naglici ni utegnili sprazniti, je ostalo večje število še uporabnih raket kalibra 128 mm, vendar pa brez primernih metalcev. Problema so se lotili strokovnjaki podjetja Eso iz Velenja in izdelali lahki večerini raketni metalec za rakete R - 128 - VBR, katerega karakteristike so posebej prilagojene potrebam naše teritorialne obrambe, njegova proizvodnja pa je enostavna.

Osnova tega večerinega raketnega metalca je osemcevna modula in takšne lahko sestavljamo v večje enote, tja do 64-cevnega raketnega metalca, pač odvisno od potrebe od zmogljivosti prevoza. Teža lanserja brez vozila je 220 kg, streže pa mu posadka petih mož. Osnovno osemcevno modulo lahko prevažamo že na navadni avtomobilski prikolici ali lahkem kamionu. Njena konstrukcija je rešetkaste tipa, enostavna in ceneja za proizvodnjo, pri uporabi na terenu pa zdržljiva in enostavna za vzdrževanje in skladiščenje. Strokovnjaki so nam zagotovili, da tudi ni nobena težava na enaki osnovi izdelati metalce za rakete drugačnega kalibra, če bi se to izkazalo za potrebno.

Preizkus večerinega raketnega metalca, najprej z izstrelitvijo posamičnih pilotnih raket, potem pa v kratkem rafalu s presledki 0,6 sekunde, je bil prava pesem za tiste, ki

Doma izdelan poceni, zanesljiv in enostaven osemcevni raketomet za 128 mm rakete, ki jih je v naših skladiščih ostalo še dovolj.

letališča ali skladišča. Največji domet, 8.600 m, to že omogoča. Kot posebno poslastico so vojaški strokovnjaki in inženirji podjetja Eso prikazali raketo iz projekta Tiras, ki ima razmeroma veliko ognjeno moč, domet do 14.500 m, je prenosljiva tudi v delih, njena konstrukcija, izdelava je enostavna, prav tako lansiranje in, kar je treba posebej poudariti, sorazmerno poceni.

Za tiste, ki jih je skrbelo udarna moč slovenske vojske, je bil dan vsekakor koristno uporabljen. Po vsem, kar smo videli, lahko mirneje spimo. Tako sta menila tudi vodilna moza v naši obrambi, general Janez Slapar in obrambni minister Janez Janša, ki sta se tudi udeležila gromkega sončnega dne na Krasu in vaje ocenila kot uspešne. Slovenska vojska se je oddaljila od stare jugoslovanske armade po načinu razmišljanja, po taktiki, oddaljuje se po načinu oborožitve. Malo krvnega sorodstva pa je mestoma še zaslediti. Recimo v organizaciji. V Ljubljano naj bi se vrnilo do druge ure, vse skupaj pa je trajalo poldrugo uro dlje. Če ni bil to poseben taktični manever naše nove vojske, bi kazalo zadevo do podobne take prireditve malce popraviti.

TONE JAKŠE

inovacije

Slovenska smučka za 21. stoletje

Bo slovenska smučka naučila Japonce sproščene smučanja? V smučarskem svetu je izredno zanimanje za novo smučko, izum mladih slovenskih inovatorjev, ki omogoča lažje, sproščeno, manj utrudljivo smučanje in hitrejše učenje.

Mlada slovenska inovatorja Jurij Franko in Pavel Škofic sta s pomočjo računalniškega modeliranja in kreativnega izkustvenega konstruiranja razvila novo smučko, ki ima posebno obliko in lastnosti. Veletni inventivni razvoj in testiranja so pokazali zanimive lastnosti in značilnosti nove smučke. Ob obremenitvi zavije v željeno smer, je lahko vodljiva in zelo stabilna, izredno dobro prijemlje v ledu in trdem snegu. Stabilna in drsna je v celcu in južnem snegu.

Za začetek zavoja in drsenje po robnikih v primerjavi z običajno smučko potrebno le malo moči. Zaradi velike stabilnosti omogoča sproščeno, človeku prilagojeno držo. Zavoje lahko izvajamo z naravnimi vsakodnevnimi gibanji. Je varnejša, hitrejša je v zavojih, začetnikom, starejšim smučarjem in otrokom omogoča lažje, manj utrudljivo smučanje in hitrejše učenje. Sama značilnost smučke zahteva pravilno sodobno tehniko.

Začetniki, starejši smučarji in otroci so jo v več kot 70% pripravili zamenjati za svoje smuč, kar je najboljši dokaz njenih sposobnosti.

Testiranja v letošnji sezoni na slovenskih smučiščih ter na učiteljskem republiškem seminarju na Rogli so potrdila njene lastnosti in sposobnosti. Zato je bila smučka predstavljena kot učni pripomoček na 22. svetovnem kongresu in 7. svetovnem prvenstvu v Appiju na Japonskem. ISIA - mednarodna organizacija profesionalnih učiteljev smučanja je napravila izjemo in prvič na kongresu dovolila predstaviti smučarsko opremo. Predstavitve konstrukcije in strokovna obrazložitev smuč ter primerne tehnike za njihovo uporabo, ki sta jo za udeležence opravila Jurij Franko in Marjan Stele, je udeležence kongresa naravnost šokirala. Ti so se nato s testiranjem smuč tudi sami prepričali o njenih sposobnostih in jo zelo ugodno ocenili. Novost je bila predstavljena tudi več kot 160 direktorjem smučarskih šol in učiteljem smučanja iz Japonske. Še posebno odmevne pa so bile predstavitve v

Onzawi Onsnu, prizorišču Interskija 1995, ter v čudežnih japonskih smučarskih centrih Gala in Tsudanuma.

Japonska je dežela, ki ima že več kot 12 milijonov smučarjev z letnim porastom nad 1.5 mio novih smučarjev. Kljub dragi opremi je smučanje vse večji in perspektivnejši posej. Japonci so na splošno slabi smučarji, smučajo togo, nesproščeno, kar je v nasprotju z njihovim načinom gibanja. Zanimiva je njihova dolgoročna usmeritev, ki temelji na povečanju deleža dela na domu in večjem poudarku na rekreaciji in športnih aktivnostih. Tovarne na Japonskem tako postajajo sestavilnice in skladišča doma izdelanih polizdelkov. Zato je bil cilj predstavitve na Japonskem še posebej pomemben. Njihov odziv na novo smučko in sproščeno, naravnemu gibanju prilagojen način smučanja je bil izredno ugoden. Tako avtorji kot japonski smučarski strokovnjaki menijo, da nova smučka omogoča spremembo načina smučanja Japoncev. Po uspešno opravljenih predstavitvah in testiranju smučarskih strokovnjakov in slučajnih smučarjev na smučiščih so prednosti nove smučke spoznali in priznali ne samo Japonci, temveč tudi strokovnjaki iz drugih držav, ki so sodelovali na kongresu. Dogovori za predstavitve, seminarje in testiranja tako na Japonskem kot v Kanadi, Italiji, Holandiji, Avstriji, Skandinaviji, Švicu in Španiji so dokaz velikega zanimanja za inovacijo. Nova smučka, ki je ob uporabi primerne tehnike resnično učni smučarski pripomoček, je ponoven dokaz naše ustvarjalne domiselnosti in moči slovenskih strokovnjakov.

Inovatorja dajeta prednost domačemu proizvajalcu, že sedaj pa je velik interes za modelno in patentno zaščiteni inovacijo, tudi za odkup licence. Zato je izjava enega vodilnih smučarskih strokovnjakov sosednje države, da je to smučka 21. stoletja, izziv slovenskim poslovnežem.

S. M.

Trenutek odločitve: sam proti ognjeni gori železja.

ni ljudje, smo vseskozi poudarjali. Morda celo preveč, kajti nekateri so si to pričeli po svoje tolmačiti, češ da smo slabi vojaki, da za obrambo nimamo smisla in da vojaške zadeve zato raje prepuščamo drugim. No, izkazalo se je, da smo skrb za obrambo prepuščali drugim predvsem zato, ker v obrambi nismo videli cilja, ampak le sredstvo. Smo pač bolj praktično, evropsko usmerjeni. "Naj se podijo in poležavajo po poligonih cele dneve in leta," smo si dejali, "mi imamo pametnejšega dela dovolj, bomo pa zagrabili za orožje in opravili z napadalcem takrat, ko bo prišel."

Kam je pripeljalo podcenjevanje slovenskih vojaških sposobnosti in pripravljenosti, boriti se za svoj košček zemlje, je armada, ki se je imela za eno od najmočnejših v Evropi, spoznala lani. Naj je bil izid kratke vojne v Sloveniji rezultat podcenjevanja, presenečenja, napačnih kalkulacij ali pa nemotovitosti, je sedaj pravzaprav vseeno. Za nas je važen rezultat, ki smo ga dosegli, to pa je suverena in sedaj tudi mednarodno priznana država. Ta država pa že zaradi nestabilnosti v kotlu, iz katerega se je izvelela, potrebuje svojo obrambo. "Pa smo spet tam!" bi razočarano vzkliknil pretiran

Premagati strah pred goro železa

Če se držimo teh načel in nam je cilj zgolj obramba našega ozemlja, potem se nam samo po sebi vsiljuje vprašanje, koliko smo sposobni v to obrambo vključiti tudi bojna sredstva in priprave, ki smo jih podedovali po razpadli jugoslovanski vojski, da bi si tako znižali izdatke. Vaja, ki jo je pripravil na strelišču nekdanje jugoslovanske vojske v bližini Pivke na Krasu republiški štab za teritorialno obrambo, nanjo pa je njegov oddelek za državljansko vzgojo in psihološko-propagandno dejavnost povabil tudi novinarje, naj bi dala odgovor na to vprašanje, ali vsaj na tisti del, ki se nanaša na "bližnji protioleпно boj", kot se je imenovala.

Vaja se je odigravala na treh prizoriščih ogromnega vojaškega strelišča, ki se razteza med kamnitimi kraškimi hribi. Eden od teh hribov je tudi slovita Sveta Trojica, od koder naj bi bil, z Vrha, doma Levstikov junak Martin Krpan. Ta je pokazal dovolj korajžje pred okrutnim Brdavsom, ki je ogrožal dunajski dvor. "Ali imamo še kaj takih Krpanov, ko bo šlo za domače dvorišče?" smo se spraševali.

Bilo jih je nekaj, oblečenih v lične

Tragična usoda rodu na Lahinji

Kakšna zla usoda je tičala v Premlovem mlinu v Krivoglavicah, v katerega so se vselili štirje Žuniči iz Amerike? Tri življenja je odnesla prva svetovna vojna, četrtega druga. Smrt pa je še slepo sejala vsenaokoli. Ko so kolesa obstala, se je njen ples ustavil.

Mlin je bil v slovenskem ljudskem verovanju kraj, kjer so se dogajale čudne stvari. Če zaradi lege - ponavadi postavljen na samem, v temačno kotojanj ob deroči vodi - je zbujal v ljudeh vsake vrste domišljijo. Spodbujalo jo je neprestano vrtenje mlinjskih koles, ki so poganjala mlinске kamne tudi v tihi noči, ko je vse drugo utihnilo v snu. Še tedaj je bilo slišati iz mlina skrivnostno ropotanje. Mlinar, vezan na sezono in vodostaj, si pač dostikrat tudi ponoči ni mogel privoščiti nepretreganega spanca. Njegovo nočno delo pa je v bujni ljudski domišljiji zbuvalo sume o povezavi z najrazličnejšimi nadnaravnimi silami. Zato so bile usode mlinarjev in njihovih družin še toliko bolj na ljudskih očeh.

Česa vsega bi včasih ljudje ne spletli iz zgodb okoli Žuničevega mlina na Lahinji v Krivoglavicah? Čudna igra usode je namreč hotela, da je od začetka tega stoletja, torej od takrat, ko se je Žuničev rod priselil sem, le redkokateri moški umrli naravne smrti. Sedanji gospodar Tone Žunič skrbno hrani dokumente o zgodovini mlina. Najpomembnejša med njimi sta gotovo kupna pogodba, s katero je 27. oktobra 1898 njegov prapraded Matija Žunič iz Zastave kupil od metliškega gospoda Premla mlin v Krivoglavicah. To je bil mlin, ki so ga Premli postavili v Krivoglavicah leta 1832, potem ko jim prvi njihov mlin na Primostku ni več zadoščal. Kupna vsota je bila 4.300 goldinarjev, od tega je znašal prevzeti dolg 600 goldinarjev. Na roko je bilo treba odšteti 2.600 goldinarjev, 1.100 goldinarjev pa je s 6 odstotnimi obrestmi ostalo izplačljivo v enem letu. Matija Žunič je kupil mlin za svojega sina Petra Žuniča, ki se je dobro leto poprej, 12. maja 1897, v kraju Calumet v ameriški zvezni državi Michigan poročil z Marijo Tomec, sicer doma iz Bosiljevega. Iz navedb o poročnih pričah ter poznejših krstnih botrih je razvidno, da so bili takrat v Ameriki še drugi Žuniči, Matija, verjetno Petrov brat, pa Katarina in Jožefa. Kako je šlo pozneje s temi in ali imajo onkraj oceana še kako sorodstvo, Tone Žunič sedaj ne ve, pričakuje pa, da se mu bo kdaj oglasil kak daljni sorodnik, iščoč svoje korenine.

Iz dokumentov je tudi razvidno, da so se pradedu in njegovi ženi Mariji v Ameriki rodili trije otroci, predno sta odšla na pot v domovino: Peter, Mihael in Katarina. Mala Katarina je verjetno umrla, še predno se je družina odpravila na pot, kajti pozneje med njunimi otroki ni več omenjena. Tudi potem, ko je prišla družina domov in se nastanila v mlinu, ki pa je bil tisti čas vse kaj drugega kot udobno bivališče za veliko družino, so se še rojevali otroci: Janez, Niko, Lojze, Barbara in Rezika. Edina še živa je danes Rezika, ki se je naselila v Zagrebu.

Oče in sin ostala na fronti

Do prve svetovne vojne je teklo življenje v Žuničevem mlinu brez večjih pretresov. Ko pa so se razne bitke na evropskih frontah, so se v krvavem metežu znašli kar trije Žuniči. Najprej oba Petra, oče in sin, proti koncu pa še Mihael. Domov se je vrnil le najmlajši. Oče Peter je ostal za vedno na solunski fronti, njegov najstarejši sin pa neznan kje. Pripovedovali so, da je mati, ko je zvedela za usodo svojih najdražjih, od žalosti zbolela in še istega leta umrla. Devetnajstletni Mihael, ki je prišel živ iz vojske, je moral prevzeti skrb za mlajše brate in sestre. Vsi po vrsti so se morali privajati delu v mlinu in na polju, toda naj je bil mladi Mihael še tako korajžen in podjeten, brez skrbne ženske roke ni šlo. Leta 1921 se je poročil z Ano Tomc iz Kapljišča pri Podzemlju. V kakšnem stanju je bil takrat mlin in gospodinjstvo v njem, pove že anekdota, ki je še danes živa v Žuničevi rodbini: gospodar Tomc s Kapljišča, ki je obljubil Mihaelu Žuniču svojo hčerko za ženo, je skrbno pazil, da Ana pred poroko ni videla, kam se bo primožila, boječ se, da bi se sicer premislila. Naj je bilo z začetkom njune ljubezni tako ali drugače, Ana in Mihael sta si pričela urejati mlin v prijetno gnezdece, v katerem so se rodili Tone, Tončka, Polde, Stanko, Mihec, Ludvik in

Pavle. Najstarejši je bil Tone, ki se je rodil 1922. leta, najmlajši pa Pavle, rojen leta 1936.

Leta 1929 so pričeli mlin razširjati, da bi pridobili prostor za vse večjo družino. Poleg gradbenih mojstrov so pomagali tudi domači fantje, saj so se morali razumeti prav na vse. Tedaj se je zgodila v mlinu prva nesreča: Lojzetu, bratu gospodarja Mihaela, se je pod nogami spodmaknila deska in omahnil je v globino. Ko so ga dvignili, je bil nezavesten. Komaj vidne znake življenja

FOTO: T. JAKŠE

pozabljena dejavnost

Oglarska kopa ob Soldaškem studencu

Pod svetlim in zračnim zaselkom Jagodnik, v odmaknjem, a prelestnem kraju v dolini ob potočku, ki deli te skrite kraje v trebeljanski fari od vzpetine, na vrhu katere stojijo ostanki mogočnega hmeljniškega gradu, je Jože Žagar z Jagodnika na veliki ponedeljek zakuril veliko oglarsko kopo. V njej je skuhal okoli 4 tone oglja. Oglarjenja, tega skorajda že pozabljenega znanja, se je bistri in vedoželjni Žagar naučil v mladih letih od starih ogljarjev.

Kot mlad fant je šel Jože Žagar v službo h GG Novo mesto in tam kot gozdni delavec ostal vse do upokojitve lani. "Enaitrideset let sem bil sekač in v tem času sem naredil več kot 15.000 prostorninskih metrov drv pa še nekaj gozdnogojitvenih del bi se nabralo," pove Žagar, ki je imel kot gozdni sekač beneficirano delovno dobo, gozdna mu je dve leti še kupila in tako je šel, čil in zdrav, v pokoj, ko še ni dopolnil 50 let.

"Joj, koliko smo včasih sekali!" se rad spomni Žagar. "Te hoste okoli Hmeljnika smo v času, kar sem bil jaz sekač, dvakrat prerediti. Po 1000 metrov drv na leto smo naredili, zadnja leta pa je bilo tega manj, vse več je bilo goli in vse manj drv." Včasih je gozdna redno kuhala oglje in so imeli zaposlene ogljarje. Ko je bil Žagar star 19 let, je bil zraven, ko so stari ogljarji pripravili in zakurili kopo. "Včasih se je porabilo zelo veliko oglja. Skladišče za oglje je bilo v Bršlinu, od tam pa so ga z vlaki razvažali. Veliko ga je šlo v tujino, največ v Italijo," se spominja Žagar. "Takole je veljalo: klada, ki sta jo morala dvigniti na konja dva delavca, je šla za oglje; poleg teh pa še sečenice, se pravi vrhovina." A kmalu potem, ko je Žagar videl, kako se naredi kopa, so kuhanje oglja v gozdni opustili. "Pred desetimi leti pa sem

je kazal še osemnajst dni. Potem je le prišel k sebi, a čisto pravi ni bil nikoli več. Zato je verjetno prišlo tudi do druge, še usodnejše nesreče, februarja dve leti pozneje. Kot je bilo takrat v navadi, ne pa seveda dovoljeno, so v mraku vaški fantje z dinamitom v Lahinji pokončali nekaj rib. Lojze je spustil vodno zapornico in jim tako pomagal, da so ribe lažje pobrali iz vode. Kaj se je zgodilo potem, ko je Lojze spet dvignil zapornico, ne ve nihče, saj prič ni bilo. Lojzeta ni bilo k večerji. Iskali so ga vsepovsod, a se potolažili z mislijo, da se je morda odpravil k teti v Geršiče. Žal ni bilo tako. Resnico je ugotovil Mihael, ko je ob štirih zjutraj hotel pognati eno od mlinjskih koles. Ni se premaknilo. Pogledal je natančneje in pod kolesom zagledal Lojzevo truplo.

Štiri leta pozneje je Lahinja v Žuničevem mlinu spet pobrala svoj davek. Petletni Mihec je stal ob vodi in se igral s palico tako, kot je tolikokrat videl početi starejše ribiče. Ko so ga domači pogrešili, je bilo že prepozno. Izpred rešetk na zapornici so iz vode potegnili le njegovo mrtvo telesce.

Tudi druga svetovna vojna je v ta idilični koticček ob Lahinji posegla z vso krutostjo. K mlinu so poti vodile različne vojske. Oče Mihael je delal za partizane. To je skrbno prikrival pred domačimi. Isto je delal tudi njegov brat Miko, ki je imel v najemu Zurčev

mlin na Krupi. Bil je okrožni sekretar Osvobodilne fronte. Toda umakniti se je moral v ilegalo, kajti Italijani so mu prišli na sled in za njim razpisali nagrado. Koga je zasrbel judežev denar, se ne ve, toda znano je, da je bil Miko izdan in v Semiški gori dvainštiridesetega leta ubit.

Istega leta se je v mlinu pri Žuničevih zgodila še ena nesreča. Povzročili so jo Italijanski vojaki, ki so se nenadoma pojavili v dolini. Oče je delal v mlinu, ko so prišli. Prvi jih je zagledal mali, komaj šest let stari sin Pavel. Ustrašil se jih je in planil v mlin k očetu. Toda mlin je delal, preslica se je vrtela in Pavla, ki od razburjenja ni bil dovolj pazljiv, potegnili in razmrčarila. Hlipajoč od silne bolečine je pred presenečene italijanske vojake Mihael prinesel mrtvega najmlajšega sina.

Mihaela so v gozdu razmesarili

Osemnajstega aprila 1943 leta je prišel na vrsto tudi gospodar Mihael. Že na poti v Krivoglavice so se belogardisti hvalili: "Sedaj gremo pa po Žuniča. Klobase bomo delali iz njega." Ko so prišli v mlin in mu ukazali, naj gre z njimi, je Mihael že vedel, koliko je ura. Zato je z izgovorom, da se gre še obleč, stopil v sobo, od tam pa se spretno splazil skozi okno in v Lahinjo. Bil je že sredi vode, ko je eden od belih po naključju pogledal v sobo in opazil ukano. Mihaela so dobili nazaj, kajti zagrozili so, da bodo pobili domače, če se ne vrne. Tako mu ni preostalo drugega. Vsega mokrega in bosega so ga sedaj zvezali z ostro žico in domači ga niso videli več živega. V gozdu v bližini Geršičev, poldrugi kilometer od hiše, stoji v bližini kraja, kjer so ga zverinsko mučili in ubili, še danes spomenik. Ko so opravili zločinsko delo, so šli k Šimčevim v Geršiče po lopato, češ da morajo vkopati top. Domačinom se je zdelo to čudno, saj so bili vsi krvavi. Pozneje so dobro zamaskiran grob našli otroci, ki so v bližini pasli živino. Bili so to otroci Mihaelove sestre Barbare, ki se je poročila k Papičevim v Geršiče. Barbara je plitvi grob izkopala in videla, da gre res za nesrečnega brata. Papičeve iz Geršičev in Žuničeve iz Krivoglavic je že prej združila skupna nesreča. Očeta sta se skupaj borila in bila skupaj pogrešana na solunski fronti. Bara se je potem poročila s Papičevim fantom. Eden od njenih sinov je isto leto kot Mihael umrl v internaciji na Rabu.

Mlin je po Mihaelovi smrti skoraj

popolnoma opustel. Doma je ostala le mati Ana, pogumna in odločna ženska, drugi otroci pa so odšli z nesrečnega kraja, eni k sorodnikom, drugi k partizanom. Polde je odšel z njimi že leta dvainštirideset, drugi potem, ko so videli, kaj se je zgodilo z očetom. Vsi se niso vrnili. Polde, ki je odšel k partizanom kot sedemnajstletnik, se je srečno prebil skoraj skozi vso vojno. Toda čisto na koncu, ko se je s Cankarjevo brigado prebijal proti Ljubljani, ga je na Igu zadela usodna krogla in ostal je tam za vedno.

Drugi so se vrnili domov. Tudi Tone, najstarejši Mihaelov sin. Prevzel je gospodarstvo in mlin je zopet zapel. Tone se je poročil z Ivanko iz Krizevske vasi. Rodili so se jima trije otroci: sin Tone, najstarejši, ter hčerki Marjanca in Martina. Ob koncu petdesetih let pa je mlinarstvo zahajalo v krizo. Tone je poskušal slediti razvoju in v začetku štiridesetih je nabavil valjni mlin, ki naj bi njegovemu gospodarstvu odprl novo perspektivo. Tako je pred pomladjo leta trinšestdesetega kazalo kar lepo, saj je bilo dela dovolj. Mudilo pa se je, kajti bližala se je velika noč, visoka voda pa je prej posel nekoliko zavirala. Zato je mlin spet pel dan in noč. Tone, ki mu je stregel, je bil že pošteno utrujen. To je bilo tudi krivo, da prvega pomladnega dne ni nikoli ugledal. Dvajsetega marca ob sedmih zvečer, ko je natikal jermen na jermenico, mu je ta zgrabila jopico in zdrobilo mu je prsni koš, da je bil na mestu mrtev. Tako je Žuničev mlin v Krivoglavicah zahteval zadnjo žrtev. Hkrati pa si sodil tudi sam, kajti od takrat je šlo z njim navzdol. Z mletjem se je poskusilo nekaj najemnikov, a so kolesa leta 1968 za vedno obstala.

Ob očetovi smrti je bilo sedanjemu gospodarju Tonetu šele štirinajst let. Sedaj ima z ženo Ivanko že toliko starega sina Andreja, ki obiskuje zadnji razred osnovne šole v Podzemlju, in hčerko Darjo, ki hodi v sedmi razred. Andrej namerava nadaljevati študij na šoli elektro smeri. Malo verjetno tudi z mislijo na Lahinjo, ki mimo nekdanjega mlina teče sedaj čisto neukročena. Morda pa bo imel Žuničev rod nekoč več sreče z malo elektrarno, kot pa z mlinom, s katerim je delil usodo od začetka tega stoletja? Reka odgovora ne pove. Skrivnostno šumi čez jez, le kadar njene vode narasejo, grozeče utihne. Pravijo, da se samo v tem razlikuje od drugih rek.

TONE JAKŠE

z vrha lahko zažgeš. V to kopo sem zložil okoli štirideset prostorninskih metrov drv, ki sem jih dobil z redčenjem domače hoste. Spodnja dva šosa drv pokrivamo s smrečjem, zgornji del, ki si mu reče glava kope, pa pokrijemo z listjem. Ko je to narejeno, celo kopo zamečemo z zemljo. Najboljša je zažgana, taka, ki je že bila uporabljena za črnenje kope, kot se temu opravi pravilno." Kopo je Žagar ob pomoči svojih sinov postavil v dveh dneh. Potem jo je treba zažgati. "Najprej drobna bukova drva na tenko našagam, mi pravimo, da jih našagamo 'na čike'. Teh čikov pripravimo do dva metra. Z vrha v kopo skozi svrž natresemo tri do pet lopat žerjavke, nanje pa na vsake tri ure čike, dokler ne pride ogenj do vrha kope. To pri taki kopi, kot je tale, traja dobra dva dneva. Ko pride ogenj do vrha kope, svrž zabijem in kopo odpiram od vrha navzdol, da v notranjosti enakomerno tli. Ta kopa bo gorela deset do dvanajst dni, odvisno od vremena; če je deževno, traja dlje."

Ves čas, odkar kopo zažgo in dokler je ne ugasnejo in poberejo oglja, mora biti oglar zraven, da lahko nadzoruje potek gorenja, da

FOTO: A. BARTEL

In kdo danes še potrebuje in kupi oglje?

"Pred leti skorajda ni bilo več moč prodati oglja, sedaj pa je spet nekaj več povpraševanja po njem," pravi Žagar. "Potrebujejo ga na železnici pa na Cestnem podjetju, nekaj Agroservis pa sem in tja se še najde kakšen kovač. Še največ ga porabi Zajc iz Mirne Peči, on je res še pravi kovač. Ampak če bi človek gledal kuhanje oglja skozi denar, se tega posla gotovo ne bi lotil. Dela je ogromno pa še težko in naporno je. Jaz sem kopo naredil zato, ker sem v pokoju, imam več časa, pa fantje mi pomagajo, ampak če bi svoje delo računali, bi se pokazalo, da ni nobenega zasluzka. Veseli me, ko vidim, da so tudi sinovi vneti za to delo. Najlepše pa je, ko vidiš, da si nekaj naredil."

A. BARTEL

NAGRADI NA RAKO IN V KOČEVJE

Žreb je izmed pravih rešitev 17. nagradne križanke izbral reševalca Nika Kačeta z Rake, ki bo prejel denarno nagrado 1.000 tolarjev, in Patra Brunerja iz Kočevja, ki bo prejel lepo knjižno nagrado. Nagrajencema čestitamo. Dobitnika denarne nagrade prosimo, da nam čimprej sporoči svojo enotno matično številko (EMŠO) in številko tekočega oziroma hranilne knjižnice, da mu bomo nagrado lahko kar najhitreje nakazali.

Rešite današnjo križanko in rešitev pošljite najkasneje do 25. maja na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 19.

REŠITEV 17. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 16. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: VZOR, RASA, RAPA, IVER, PADEC VLADE, BER, EKRAN, PETERLE, LD, ACETON, GOA, OPAT, KADILLO, PAPIŃ, OCUREK, AMONIT, MANIRA, SPRAVILO, ENJI, TAT, OTOR, KASA.

prgišče misli

Snov in duh sta v trenutku smrti za vedno ločena, in truplo kakega junaka ali velikega moža ni nič bolj sveto ko truplo cestnega razbojnika.

S. ANDRES

Vsaka filozofija in estetika duši umetnosti, če ji vsiljuje katerekoli ozke teze.

V. RUS

Če se združijo poštenje, znanje, pogum in načelnost, potlej ni sile, ki bi lahko zlomila to zavezništvo. Samo trenutno jih lahko poteptata umazana manipulacija in groba sila.

A. KIRN

nagradna križanka

19

DOLENSKI LIST	PODJETJE, KI NUDI GOSTINSKE STORITVE	NIKARAGOVSKI POLITIK (IDANIELI)	NAMEN	AVTOR J. UDIR	MESTO V NEMČIJI (OB DONAVI)	KEM SIMBOL ZA RADU	BELILNO SREDSTVO	POZITIVNA ELEKTRODA	SVETOPISEMSKI PREROK
DOMAČA PERNATA ŽIVAL				MOŠKO IME POGORJE V NEKDANJŠI SZ					
KEM SIMBOL ZA FLUOR								STARA UTEŽ RANJENA ŽENSKA	
NEM. KNJIŽEVNIK (19. STOL. THEODOR)									
UJNA SRBSKO MESTO					OKLJUK				
					PRELAZ ČEZ VELEBIT MESTO V SIRJI				
DOLENSKI LIST	FRANC. VOZNIK F1 (ALAIN)	KANJA OBRAZNA MASKA		DEL POSODE ZBOR				MAJAŠ	NACIONALNI MUZEJ V MADRIDU
VRSTA OBLAČILA			DEL OBALNE KI SEGA NAJDLJE V MORJE	MARIBORSKI TEDNIK FR. PISATELJ (ANDREJ)			MANU PROPRIA BAKHOVA PALICA		
NORD. BOGINJA MORJA			PRIPRAVA ZA MERJENJE DELA ORGANOV						
INDUSTR. MESTO POD URALOM			ZIVLJ. TEKOČINA						
			TRINOŠTVO OSIP SEST						
PAOBLA					KRAJ V GORSKEM KOTARJU (HRVATSKA)				
TEMPERATURA PREDHODA IZ TRDNEGA V TEKOČE STANJE					VRSTA ZAVAROVANJA				

K praktični KRIŽANKE

Cvetje, pike, karo

Vzorci letošnje pomladi in poletja so tako pestri, da se nobeni ne bo težko obleči po srcu in postavi primerno ter hkrati modno. Tu so spet pike, od najmanjših do tako velikih, da jih gre le nekaj na modno mini oblečko. Pikaste so lahko obleke, krila, hlače, majice in rute, pa tudi čevlji. Pike se lahko družijo z enobarvnimi oblačili, s črtami, pa celo s cvetličnimi vzorci. Cvetni vzorci v živih, toplih barvah so druga letošnja modna zapoved. Cvetovi so večji, družijo se tudi v šopke, vmes pa je natresena geometrija in domorodska ikonografija. K pikam gre posebno lepo vichy, drobnci karo, ki vnaša v modo svojo veselo preprostost in vedrino. Drobni karo je uporabljiv za vse kose obleke, tako za ozke hlače k enobarvni ali pikčasti bluzi kot za kratko poletno obleko ali blazer k enobarvnemu ali pikčastemu krilu ali hlačam.

Ko vas ni doma

Ko greste z doma, zlasti še, če greste za več dni, morate poskrbeti, da morebitni vlomilec ne more po ničemer ugotoviti, da ste zdoma. Nikakor ne smete puščati ključa na "skrivnih" mestih, kjer jih vlomilec kaj hitro lahko odkrije. Na vratih ne puščajte sporočil, s katerimi znancem sporočate, kdaj se boste vrnili. Soseba poprosite, da bo sproti pobiral časopise, saj je poln poštni nabiralnik dober znak za vašo odsotnost. Prav tako soseba poprosite, da nadzoruje vaš dom, zastira in odstira okna, še bolje pa je, če kdo od znancev med vašo odsotnostjo stanuje v vašem domu. Za dragocenosti pa je najbolje, da jih shranite v bančnem sefu.

Krompirjeva pizza

Če imate v družini jedce, ki obožujejo pizzo, jih presenetite z nekoliko drugačno, krompirjevo pizo. 75 dag krompirja olupimo in operemo, narežemo na tanke rezine in ga za nekaj časa položimo na papirnati prtič, da se posuši. 15 dag mesnate slanice narežemo na kocke in sevremo v ponvi, nato pa na maščobo stresemo krompir in ga med nenehnim mešanjem pražimo pet minut. Potem ga enakomerno porazdelimo po namaščenem pekaču, polijemo s paradiznikovo mezo ali poleti obložimo z narezanimi paradizniki, potresemo s čez origanom, strtim strokom česna, poprom, na koncu pa po pizzi naribamo še 25 dag sira. Pekač postavimo v vročo pečico, pečemo 25 minut. Pečeno razrežemo na kose in takoj ponudimo.

Lov na škodljivca

Če smo vrt obilno gnojili s svežim (nepreperehim) hlevskim gnojem, se nam prav lahko zgodi, da se nam bo pojavil mramor ali po domače medvedek. Da je že prišel v goste opazimo po luknjicah premera 1-1,5 cm, skozi katere prihaja ponoči na plano. Bramor dela škodo s spodjedanjem korenin in gomoljev. Zelo učinkovito ga uničimo s kemičnim pripravkom mesuro, ki dobro učinkuje tudi proti polžu. Za borbo proti bramorju pa obstaja tudi okolju bolj prijazna metoda, vendar zahteva malo več truda. V grede do roba zakopljemo litrske steklene kozarce. Na nočnem sprehodu bo bramor padel vanje, ven pa se zaradi gladkega roba ne bo mogel rešiti.

Odpovedale zavore

Pri vzrokih prometnih nesreč je vse prevečkrat slišati: vozniku so odpovedale zavore. To se poznavalcem ne zdi čudno, kajti vedo, kako malo pozornosti vozniki pa tudi servisi, ki bi morali za to skrbeti, posvečajo zavorni tekočini. Ni namreč dovolj, da je zavorne tekočine v posodici dovolj, biti mora neoporečna. Tekočina zelo rada hidrira, vpija vodo, ki se pri visokih temperaturah, te pa pri zavornem sistemu hitro narastejo na več sto stopinj, upari, kar lahko povzroči, da sistem v trenutku, ko ga najbolj potrebujemo, ne deluje. Neoporečna zavorna tekočina ima vrelišče nad 180 stopinj C, da pa bo zagotovo neoporečna, jo je treba vsaki dve leti menjati. Preverite to na svojem servisu!

zdravje

Vitamini stopajo v ospredje

V skrbi za zdravje, še posebno ko je resno ogroženo, ljudje vsepovsod iščejo rešitve in so podvrženi slepemu zaupanju v najrazličnejše »čudežne« zdravilne snovi, ki obljublajo hitro izboljšanje. V zadnjem času se pozornost vse bolj obrača k sicer že znanim čuvarjem zdravja, k vitaminom in mineralom, le da jim zdaj pripisujejo veliko večjo vrednost in učinkovitost kot doslej. Vitamini in minerali naj bi bili vsemogoči in naj bi zdravili in preprečevali najrazličnejše bolezni, od možganskih poškodb do raka, jemali pa naj bi jih lahko vsak dan v velikih odmerkih.

Stroka in tudi del javnosti pa sta ob tem razdeljeni. Medtem ko eni prisegajo na moč vitaminskih in mineralnih pripravkov, pa so drugi dvomljivi in bolj verjamejo tistim strokovnjakom, ki zatrjujejo, da lahko vse potrebne vitamine in minerale človek dobi s pravilno vsakdanjo prehrano, jemanje dodatnih vitaminskih pripravkov pa da je metanje denarja proč, saj z njimi »pridelamo« samo »drag« urin, presežek vitaminov v organizmu se namreč nekoristno izloči.

Vendar vera v moč vitaminov raste vse od sredine sedemdesetih let, ko je Nobelov nagradjenec Linus Pauling začel širiti nauk o zdravilni moči vitamina C. Sprva so se mu posmehovali, kasneje so se strokovnjaki lotevali vse več raziskav, dandanes pa so vitamini pod lupo mnogih raziskovalcev in iz laboratorijev prihajajo nova in nova odkritja o teh snoveh. Raziskave potrjujejo, da vitamini in minerali igrajo pomembno vlogo pri ohranjanju zdravja in vitalnosti, vsekakor večjo, kot jim jo priznava uradna medicina. Večji odmerki vitaminov naj bi varovali pred napadom najrazličnejših bolezni, od srčnih do raka, od očesne mrežnice do nadlog staranja. Trdnih dokazov za kaj takega sicer še ni, veliko analiz raziskav pa kaže prav na to.

Znanost pozna 13 organskih snovi, ki imajo značilnosti vitaminov. Potrjeno je, da te snovi igrajo pomembno vlogo v kemičnih procesih, ki potekajo v človekovem organizmu. Razen vitamina D, ki se tvori v koži pod vplivom sonca, moramo večino vitaminov ali vsaj snovi za njihovo tvorbo zaužiti. Če v vsakdanji prehrani resno primanjkuje nekaterih vitaminov, se kaj kmalu pojavijo značilne bolezni, kot so skorbut, rahitis, slabokrvnost ipd. Raziskovalci pa pravijo, da stalno pomanjkanje vitaminov povečuje tveganje za nastanek tudi drugih bolezni, ki jih doslej niso pripisovali temu. Če denimo nosečnice s hrano ne zaužijejo dovolj folinske kisline, ki je oblika vitamina B (sadje, zelenjava, jetra), se poveča tveganje, da se bo otrok rodil s smrtno nevarnimi poškodbami, pomanjkanje vitamin K (mlečni izdelki, soja, koruza, meso, sadje in zelenjava) pa povzroči slabljenje kosti, ker sicer vitamin K pomaga pri zadrževanju kalcija v kosteh.

Največ pozornosti zbujata skupina treh vitaminov - C, E in A oziroma beta karotin, iz katerega ga telo po potrebi tvori. Delujejo namreč kot antioksidanti in uničujejo strupene molekule prostih radikalov, ki se tvorijo v telesu pri presnovi in pod vplivom delovanja rentgenskih žarkov, tobačnega dima, avtomobilskih izpuhov in drugih onesnaževalcev okolja na človekovo telo. Strupi te vrste lahko poškodujejo dedno snov DNA, poškodbe teh »opek življenja« pa lahko povzročijo nastanek in razvoj mnogih bolezni: raka, bolezni srca in možganov, očesno mrežnico.

Nekateri strokovnjaki pričakujejo, da bodo antioksidanti pripeljali do revolucije v zdravstvu. Biokemik William Prior za univerze v Louisiani pravi, da bo v prihodnosti mogoče ljudi pregledovati s preprostimi testi seča in krvi in tako ugotoviti, koliko škodo so organizmu že povzročili prosti radikali; potem ne bo težko pravočasno ukrepati in ljudem pomagati z vitaminskimi pripravki, še predno se bo bolezen lahko razvila. »Ljudem bomo omogočili daljše življenje, kot si kdo zdaj lahko predstavlja,« pravi Prior.

Kaj torej? Naj se vsak dan bašemo z vitaminskimi kapsulami vseh barv in oblik? Zmerne glave pravijo, da tako ravnanje ni modro, dokler medicinska znanost zanesljivo ne ugotovi, kaj in kako je s tem. Zelena luč je prižgana za temeljito raziskovanje vitaminov in prej ko slej bo znanost imela točen odgovor. Dotlej pa naj nova odkritja vabijo k zdravi vsakdanji prehrani. Uživajmo dovolj sadja in zelenjave, mleka in mlečnih izdelkov, tudi primerno kruha in testenin, jajc, perutnine in rib, po vitaminskih dodatkih pa posezimo le v primeru strogih diet ali po hudih naporih. In ne pozabimo na gibanje v čistem okolju ter na tisto staro modrost: dobra volja je najboljša!

MIM

zanimivosti iz sveta

Elektronska potuha

Čas ni naklonjen ljubiteljem hitrih avtomobilov in sploh hitrosti na cestah, saj se mnoge države iz ekoloških in gospodarskih razlogov odločajo za omejevanje najvišje dovoljene hitrosti tudi na avtocestah, kjer sicer ni tehničnih ovir za hitro vožnjo. Policija je najprej lovila prehitre voznike z radarsko napravo, ko pa so si ljubitelji hitrosti vgradili elektronske naprave, ki jih pravočasno opozore, da je ob cesti radar, so policisti naredili tehnični skok naprej in si omislili laser za merjenje hitrosti. Z njim je mogoče v krajšem času in na krajši meritveni razdalji zanesljivo in točno izmeriti hitrost vozila, za nameček pa laserskega merilnika od protiradarskih naprav v avtomobilih ne more zaznati.

Toda vojna med policisti in hitrimi vozniki se ni končala. Elektronska industrija, ki pač išče dobiček, kjer je mogoče, je izdelala napravo, ki je kos policijskemu laserju. Naprava se imenuje Passport 2000, na trgu bo že letos poleti. Za 99 ameriških dolarjev, kolikor bo njena prodajna cena, si bodo ljubitelji hitrosti spet lahko privoščili svoje veselje. Napravo se v takne avtomobilski vžgalnik za cigarete. Če je ob cesti postavljena policijska zaseda z laserskim merilnikom hitrosti, se naprava pravočasno oglasi in opozori voznika, naj prilagodi hitrost predpisom.

Zgodovina drugače

»Bog ne more spremiti preteklosti, zgodovinarji pa jo lahko.« je zapisal modri Samuel Butler na začetku tega stoletja, ko je bilo očitno, kako preteklost na različnih koncih sveta različno vidijo in razlagajo. Tudi v Evropi je bilo skoraj toliko različnih zgodovinskih držav, v vsaki so dosežke svojega naroda poveljevali, dosežke drugih pa omalovaževali. Tako je bil denimo Napoleon za Francoze narodni junak in genij, za druge pa krvožejni tiran, ki je sejal ogenj in žveplo po tujih deželah. Takih, pogosto zelo nasprotnih pogledov na posamezne zgodovinske dogodke ali osebnosti je veliko.

V času, ko se Evropa združuje, so tudi zgodovinarji začeli iskati poenoten pogled na evropsko preteklost. Plod teh prizadevanj je knjiga »Zgodovina Evrope«, ki je že natisnjena in je pred kratkim izšla v več jezikih. Napisalo jo je 11 zgodovinarjev iz prav toliko držav držav Evropske skupnosti in eden iz Češko-Slovaške. Skupi-

na je imela težavno nalogo, saj so pri nekaterih temah porabili več ur za en sam stavek, na koncu pa so le našli takšne izraze, da je bilo vsem prav, objektivnosti zgodovinarja pa zadoščeno. To jesen se bodo iz nove zgodovine že začeli poskusno učiti v nekaterih šolah po Evropi.

Naravno okno v preteklost

Zlatokopi, ki so v preteklem stoletju v obdobju zlate mrzlice brskali za dragoceno kovino v odmaknjenih krajih ameriškega Zahoda, so našli na gmote blesteče se snovi, ki se je izkazala kot primerna za potešitev najhujše lakote. Po uživanju te snovi so bili sicer malo omotični in nekaterim je bilo slabo, a se zato niso dosti zmenili. Ko bi vedeli, kaj so lizali, bi jim bilo najbrž še bolj slabo. Bleščeče kepe so namreč nekakšna smetišča, ki jih delajo puščavski glodalci, pomešana in strjena z njihovim kristaliziranim urinom. Izkazalo se je, da so te svojevrstne kristalizirane »greznice« izredno dragocene, ne sicer za lačne avanturiste, marveč za znanost; strokovnjaki si lahko z njihovo pomočjo odprejo okno v davno preteklost in odkrivajo, kako se je v preteklih tisočletjih spreminjale vremenske in ekološke razmere.

Kristalizirane gmote so odkrili na suhih območjih Severne in Srednje Amerike. Ameriški puščavski glodalci, še najbolj podobni posušnikom, imajo namreč navado, da vse, kar najdejo, zvelčejo do svojih brlogov in spravljajo na kup, ki ga prepovijajo z urinom. Tako se sčasoma stvorijo gmote, obdane s trpežnim kristaliziranim urinom, ki ohranja vsebino nedotaknjeno tisočletja in tisočletja.

»To so za nas nekakšni dokumentarni posnetki drobnega rastlinja in živalstva, ki se je nahajalo v bližnji okolici brlogov,« pravi paleoekolog Peter Wigand iz Inštituta za raziskovanje puščav. Z radioaktivnim ogljikom lahko določijo starost vsebine posamezne gmote, s primerjanjem starosti in vsebine ostalih gmot na določenem območju pa si lahko izrišejo dokaj natančno sliko razmer skozi daljša časovna obdobja, tja do 40.000 let v preteklost.

Dosedanje analize so dale že precej spodbudnih rezultatov. Omenimo samo to, da so s pomočjo glodalških »greznic« ugotovili, zakaj so pred 800 leti Indijanci Anasazi zapustili svoja presenetljiva bivališča. Izsekali so gozdove v okolici za gradnjo hiš in kurjavo, za drevjem pa je šla kmalu rakom žvižgat tudi plodna zemlja. Anasazi so ostali brez življenjskih dobrin in njihova civilizacija je propadla.

V enem dnevu s kolesom na vrh Triglava

Novomeščan Sandi Bayer se pripravlja na podvig, ki ga načrtuje konec junija

NOVO MESTO — Zanimiv in nevsakdanji cilj je predse postavil Novomeščan Sandi Bayer, ki se je v novomeškem športu doslej poskušal že kot atlet, sedem let pa je pustil tudi Eranovim nogometšem. Sredi lanskega novembra se je pričel pripravljati na enkratni podvig, nekje koncem junija se namerava s kolesom odpraviti na 350 kilometrov dolgo pot in se povzpeti na vrh Triglava.

»S kolesom sem se spoprijateljil pred dvema letoma. V tem času pa sem se udeležil kar osemnajstih kolesarskih maratonov, treh duatonov in enega triatlona. Letos nameravam nastopiti na maratoni v Črnučah, na Vinski vigradi, Franji, Kapelskih kresovih, Mostah, zraven bom v jurišu na Vrščih, sodeloval v maratoni na Dončko goru in vzponu na Kurešček, nastopil na nekaj duatonih in triatloneh. Višek pa bo seveda pot iz Novega mesta do Vrata, vzpon na Triglav in

vrnitev domov. Vse to v enem dnevu. Za ta podvig se temeljito pripravim, pozimi sem vadil z utežmi, potem sem se posvetil teku, sedaj pa kolesu. Bolj ali manj treniram po lastni presoji, tu in tam mi z navesti priskoči na pomoč prijatelj Jože Smole, ki bo tudi serviser na tej moji poti. Predvidevam, da bo start točno opolnoči, pot pa bo vodila skozi Žužemberk, Krko, Grosuplje, Ljubljano, Lesce in Jesenice do Vrata, nakar bo sledil vzpon. Upam, da bi me ne bo spodletelo in da bo vse, z vremenom vred, na moji strani. Zase vem, da bom na ta dogodek povsem pripravljen.«

B. B.

Sandi Bayer: »Junija se bom s kolesom odpravil na Triglav.«

Pirančanom nasuli štiri zadetke

Še sedma zmagata nogometašev Studia D — Do konca še pet kol — Spodrsrlaj Avtobuma doma — Novomeščani v nedeljo doma proti Braniku

Še dolgo po zadnjem sodniškem živjuju na tribunah piranskega nogometnega igrišča premevali potek prvenstvenega srečanja med domačo enajsterico in novomeškim Studiem D. Enotni so si bili, da boljše enajsterice v Piranu še ni bilo, to navsezadnje kaže zmagata Novomeščan kar s 4:1 in podatek, da je bil to prvi letošnji poraz piranskih nogometašev na njihovem igrišču.

Prve minute nedeljske tekme so prinesle precej nervozno igro, kar je navsezadnje razumljivo, točki so potrebovali oboji: Novomeščani v boju za prvo mesto in Pirančani, ki so še v igri za enotno II. državno ligo. Vsega je bilo konec, ko je po grobi napaki domače obrambe Andrej Primc načel mrežo gostiteljev. Po tem zadetku so tudi radiji zaigrali kot prerogjeni, vrstile so se lepe in duhovite akcije, eno takih je po Glihovem prodoru uspešno zaključil Nino Primc. Drugi polčas je prinesel popolno premoč Novomeščanom, gostitelji si niso ustvarili niti ene priložnosti za zadetek, medtem ko so članovi še dvakrat zatresli mrežo: tretji zadetek je iz enajstmetrovke dosegel Gliha, četrtega pa po lepem prodoru Glihe Bracovič. Z nekaj več sreče in resnosti bi bil rezultat lahko še višji, lepe priložnosti za to so imeli Milanovič, Sen, Pavlin in Gliha. Zmagi na rob velja dodati še to, da ljubljanski sodnik Kandare v nedeljo ni pokazal niti enega rumenega kartona.

Za Novomeščane so igrali: Mohor, Pavlin, Kolenc, Milanovič, Petrovič, Kramar, A. Primc, N. Primc, Gliha, Mesojedec (Sen), Bracovič.

jo tako. Še zlasti ne, ker jih v nadaljevanju čakata dve teži preizkušnji: že v naslednjem kolu potujejo v Kranj k ekipi Triglava, takoj zatem pa v Novo mesto pride moštvo Ilirije. Sele po teh tekmah in ugodnem razpletu za radjice bo moč odpreti šampanjec in nazdraviti prvi državni ligi.

REZULTATI 22. KOLA: Piran—Studio D 1:4, Avtobum—Slavija SET 0:2, Branik Šmarje—Ilirija 1:2, Triglav—Brda 3:0, Alpina—Jesenice 0:2, Tabor Jadran—Vodice 3:0, Svoboda Kisovec—Bilje 0:1. LESTVICA: 1. Studio D 33 točk, 2. Ilirija 29, 3. Triglav 29, 4. Slavija SET 28, 5. Tabor Jadran 25, 6. Avtobum 25, 7. Svoboda Kisovec 23 itd.

V NEDELJO IGRAJO: Studio D—Branik Šmarje, Vodice—Avtobum, Ilirija—Triglav, Brda—Svoboda, Bilje—Tabor Jadran, Jesenice—Piran, Slavija SET—Alpina.

B. B.

ZMAGA NATALIJE REPEC

LJUBLJANA — Tradicionalni mednarodni plavalni miting, ki je bil minul vikend v bazenu Ilirije, je postregel z nekaj imenitnimi izidi, med drugim je bilo postavljenih kar 13 novih rekordov tekmovalca. Odlično so se odrezale tudi mlade plavalke krškega Celulozarja, saj je Natalija Repec v mladinski konkurenci zmagala na 800 metrov prosto z 9:51,25, njena klubska kolegica Kraševcova pa je bila druga z 9:53,83. V disciplini 100 metrov prosto je bila Kraševcova z rezultatom 1:05,10 tretja, na štirikrat daljši progi pa druga s 4:47,68, medtem ko je Anja Repec plavala 4:51,45 in bila tretja.

ZNOVA MED STRELCE — Primož Gliha (na posnetku z žogo) je bil v nedeljo v Piranu najnevarnejši napadalec novomeške enajsterice, po krajšem premoru se je znova vpisal med strelce, soigralcem pa je pripravil tudi dva zadetka. Bo enako razpoložen tudi v nedeljo, ko prihaja v Portovald ekipa Branika? Dobro formo Glihe je videl tudi selektor državne reprezentance Slovenije Prašnikar in ga uvrstil med izbrance za dres z državnim grbom. (Foto: B. B.)

Ajdovke so bile premočan nasprotnik

Poraz Novomeščank v osmini rokometnega pokala Slovenije

NOVO MESTO — Minuli vikend so bile odigrane tekme osmine finala slovenskega rokometnega pokala. Igralke IMV Renaulta so se v športni dvorani pod Marofom pomerile z ekipo Mlinosteta in po pričakovanju ostale praznih rok. Rezultat je bil 17:33 (8:15) za gostje.

Le prvih deset ali petnajst minut je prineslo dokaj izenačeno igro, nato pa so izkušene Ajdovke vzele stvari v svoje roke in prednost večale od minute do minute. Novomeščanke gostjam niso bile dorasle, še največ so v domači vrsti pokazale vratarka Drmaževa, Popadičeva in Turkova. IMV Renault: Drmaž, Popadič 3, Repinc, Zupan, Hvala, Derčar 3, Pavlenič, Turk 2, Pate 2, Tomas 8.

V NEDELJO KONJSKE DIRKE

SENTJERNEJ — Za ljubitelje konjeniškega športa vesela novica: sezona konjskih dirk je tu. Sentjernejski hipodrom bo oživel v nedeljo, 17. maja, ko bo tod velika konjeniška prireditev s pričetkom ob 14.30. Na sporedu bo sedem kasaških točk, v njih pa se bodo pomerilo okoli 80 konj iz Slovenije in Hrvaške. Med njimi bodo tudi domači kasači od Davidi-ja, Pevideje in Pelizone do Romina in drugih. Organizator obljublja mladini do petnajstih let starosti prost vstop, po dirkah pa bo zabava, na kateri bo igral ansambel Mak. Dodajmo še, da bo osrednja točka kasaške prireditve hitra dirka, na startu pa bodo zbrani skoraj vsi ta čas najhitrejši kasači Slovenije.

Orač najboljši Regijski turnir v katah za pionirje

SEVNICA — Sevnški karate klub je preteklo soboto vzorno pripravil regijski turnir v katah za pionirje in pionirke. Najbolje se je med Sevnčanmi odrezal 9-letni Denis Orač, ki je v kategoriji mlajših pionirjev osvojil naslov regijskega prvaka za leto 1992 in zlato kolajno. V tej kategoriji si je Danilo Lisec priboril bronasto medaljo, Rok Črepinšek pa je zasedel solidno 4. mesto. Orač, Lisec in Marko Stopar, trenutno tretja najboljša ekipa v Sloveniji, seveda ni dovolila presenečenja in je bila spet nepremagljiva. Starejši pionirji Iztok Busar, Dejan Uranjek in Robert Grubič so si z 2. mestom ustvarili dobro izhodišče za nastop na kvalifikacijah državne prvenstva, ki bo čez 14 dni v Bohinjski Bistrici. Med posamezniki pa je bil Busar tretji. Pri mlajših pionirkah so bile najboljše Brežičanke, posamično pa je zmagala Vesna Deržič (Dobova), pred Andrejo Deržič (Brežice).

V skupnem seštevku je bila najboljša ekipa Tika iz Trbovelj, pred Sevnčanji, Brežičani, Dobovčani in Krčani. Že prihodnjo soboto čaka najmlajše tekmovalce zahtevna preizkušnja v Murski Soboti, kjer se bodo v posamični in moštveni konkurenci pomerili mlajši pionirji in pionirke. Sevnške barve bodo zastopali Denis Orač, Danilo Lisec, Marko Stopar in Rok Črepinšek.

B. B.

Poplačanih pet let dela

Kočevski košarkarji postali novi člani II. državne lige

KOČEVJE — Petletno strokovno delo je vendarle obrodilo sadove: košarkarji Kočevja so se po treh kvalifikacijskih tekmah z novomeškim Novolesom uvrstili v II. državno ligo. Trener ekipe Dušan Henigman se z grenkobo spominja podobne priložnosti, ki se je pred leti ekipi za

las izmuznila, tokrat so bili bolj izkušeni prav za to spoznanje. Dve zmagi nad Novomeščani sta to le potrdili.

»Že leta je v Kočevju veliko zanimanja za košarko, nič čudnega potem, če nam je uspelo med številnimi navdušenci za ta šport najti pravo ekipo, ki veliko obeta. Pri tem nam je veliko pomagal nekdanji in tudi sedanjji igralec Tomaž Smola,« razlaga Dušan Henigman. Klubu je z rezultati uspelo pridobiti tudi nekaj pokroviteljev, najpomembnejši med njimi je zagotovo Bemoz, temu sta se priključila še Kora in Sport mist.

»Uspeh, ki smo ga dosegli, je vsekakor velik, toda časa za slavo ni. Potrebno je misliti na jutri, na II. državno ligo. Prvi cilj nam bo, da v njej obstanemo, zato smo sklenili ekipo nekoliko okrepiti. V prvi vrsti mislim na Tomaža Smolo, ki se vrača med igralce, v Kočevje se bo iz Črnuč vrnil tudi D. Deržek, medtem ko bo tretja okrepitev P. Šercer, ki trenutno igra med mladinci Smetla Olimpije. Slej ko prej pa bo največje breme na igralcih, ki so si igraje v II. državni ligi izborili.« Čeprav tega Henigman posebej ne omenja, ima v mislih Sašo Poloviča, Mira in Saša Štefanišina ter Tomaža Pogorelec, ki so bili že doslej stebri kočevske ekipe.

M. GLAVONJČ

TENIŠKI TEČAJI V VITI

TREBNJE — Danes, 14. maja, se v športnem centru Vita pričenjata dvanajsturna tečaja tenisa za začetnike in tiste, ki želijo teniško znanje še izpopolniti. Tečaj bo potekal ob ponedeljkih, četrkih in petkih, medtem ko bo v soboto in nedeljo, 16. in 17. maja, osemurni vikend tečaj, za katerega se lahko prijavite na telefonski številki 44—232 (dopolodne) in 44—990 (popoldne).

DOLENJSKI DERBI KRČANOM

KRŠKO — V 25. kolu prve republiške rokometne lige je bilo najzanimivejše v Krškem, kjer je bil na sporedu dolenski derbi. Gostitelji so bili s 24:20 (12:11) boljše od črnomaljskega Novolina, od ostalih izidov pa naj omenimo še prepričljivo zmago Dobove nad Emensom 40:15 s 27:21 (13:12). Lestvica: Eurodas 41, Dobova 40, Šešir 38, Krško 36, Grosuplje 28, Novoline 26 itd. Vse kaže, da bodo Dobovčani ostali na drugem mestu, to pa jim po koncu prvenstva zagotavlja tekmo z Inles Rikom za vstop oz. obstanek v državni superligi.

Odprto prvenstvo v gorskem kolesarjenju

V soboto med Gabrjem in Kravim kamnom, v nedeljo okoli Garni hotela na Otočcu

NOVO MESTO — Krkin hotel Grad Otočec prireja s pomočja Radia Glas Ljubljane in Kolesarskega društva Krka odprto prvenstvo v gorskem kolesarjenju. Letošnje tekmovanje bo trajalo dva dni, v soboto, 16. maja, po gozdni poti po Gorjancih in v nedeljo, 17. maja, ko bo krožni kros v okolici Garni hotela na Otočcu.

Prvenstva se bodo udeležili tekmovalci iz Slovenije, Avstrije in Italije, razdeljeni pa bodo v več kategorij, od mlajših in starejših mladincev do amaterjev, rekreativcev in dveh ženskih razredov. V soboto bo start tekme ob 14. uri v Gabrju, cilj pa po šestih kilometrih pri Kravim kamnu na Gorjancih. Start nedeljske krožne preizkušnje bo ob 9. uri na parkirišču pred Garni hotelom, dvodnevno kolesarsko dogajanje na Otočcu pa bo začel še kolesarski ples v motelski restavraciji v soboto zvečer.

MNOŽIČEN NASTOP TELOVADCEV

BREŽICE — Športna zveza in TVD Partizan Brežice sta 5. maja pripravila občinsko prvenstvo v športni gimnastici. Nastopilo je kar 113 fantov in deklet, to številko pa bi bila še večja, če bi bili zraven tudi tekmovalci z Bizeljskega, Globokega, Artič, Pišec, Velike Doline in Cerkelj. Med mlajšimi pionirji je zmagal Janez Šepc, pri starejših Miran Umek, med mlajšimi pionirkami Sandra Lipelj in med starejšimi Andreja Zidarič.

B. Ž.

KOSTANJEVIŠKI TEK PRELOŽEN

KOSTANJEVICA — Organizatorji teka v okviru akcije Brazde vzdržljivosti, ki bi moral biti to nedeljo, 17. maja, sporočajo, da je tek preložen na nedeljo, 24. maja.

Atletski naraščajniki obetajo

Dobri rezultati dolenskih atletov na prvem mladinskem državnem ekipnem prvenstvu — Zmage Plevnika, Šimuniča, Grubiča in Djuričeve

LJUBLJANA — Nedeljsko prvo državno mladinsko ekipno prvenstvo v atletiki je na stadion ŽSD Ljubljane v Šiški privabilo številne mlade atlete in atletinje; v ženski konkurenci je nastopilo osem, v moški pa sedem ekip. Dolensko zastopstvo je nekajkrat poseglo v vrh, v skupnem seštevku so atletinje Novega mesta zasedle peto mesto.

Med posamičnimi rezultati velja omeniti tretje mesto Brežičana Podvinskega na 110 m z ovirami s časom 15,14, medtem ko je bil na 400 m z ovirami drugi, progga pa je pretekel v 57,74 sekunde. Novomeščan Plevnik je zmagal v mladinskem skoku v višino, preskočil je 198 cm. Prvi pa je bil tudi Topličan Boštjan Šimunič v dresu IBL Olimpije v troskoku z rezultatom 14,25 metra. V skoku s palico je Brežičan Rovnan preskočil 420 cm in bil drugi, poskusil pa se je tudi v metu kopja in s 55,72 metra osvojil tretje mesto. Brežički atleti

so bili uspešni tudi v metu kladiva, kjer je z 52,24 metra zmagal Grubič, Podvinski pa je orodje zalučal na 51,18 metra in bil tretji.

ZMAGA FILIPA V ITALIJI

NOVO MESTO — Mladinska kolesarska vrsta Krke se je pod vodstvom trenerja Janeza Jagodica v nedeljo udeležila mednarodne dirke v Italiji za 22. pokal Diego Granzatto. Proga je bila dolga 100 kilometrov, na startu pa je bilo zbranih prek sto kolesarjev iz Italije in Slovenije. Prvi je ciljno črto prevozil Novomeščan Branko Filip, deset sekund za njim je bil na tretjem mestu Uroš Murn, z enakim zaostankom pa je bil Andrej Gimpelj peti. Razumljivo, da je ob takšnem razpletu Novomeščanom pripadla tudi ekipna zmaga. Filip, Murn in Gimpelj so z nastopom v Italiji dokazali, da niso zaman stalni člani slovenske državne reprezentance, katere poglaviti cilj letošnje sezone je nastop na svetovnem prvenstvu, ki bo od 9. do 20. oktobra v Atenah.

ODPRT PRVI DOLENJSKI LOKOSTRELSKI CENTER

OTOČEC — Minulo soboto in nedeljo je bilo na Otočcu izbirno tekmovanje najboljših slovenskih lokostrelcev za nastop na svetovnem prvenstvu, ki bo prihodnji mesec na Nizozemskem. Nastopilo je 48 tekmovalcev iz trinajstih slovenskih in dveh hrvaških klubov, prireditelja, Krkina Zdravilišča in Lokostrelski klub Novo mesto, pa sta turnir izkoristila še za otvoritev novega lokostrelskega centra na Otočcu. In še rezultati. Med člani je v instiktivnem streljanju zmagal Miha Kosce, pri članih pa Jelka Povše (oba Kamnik); v prostem streljanju je bil med člani prvi Cveto Florjančič (Tolmin) in med članicami Ksenija Podržaj (Senčur); pri mladincih je prvo najbolje streljal Tomislav Rataj (Zagreb), v disciplini compound pa je pri članih zmagal Franc Oblak (Spik) in med članicami Irena Rosa (Ankaran).

GORSKO KOLESARJENJE NA ČRNEM VRHU

ČRNI VRH — Mountain bike klub s Črnege Vrha nad Idrijo bo v nedeljo, 24. maja, organizator krožne dirke z gorskimi kolesi na 33 kilometrov dolgi progi. Udeleženci bodo razporejeni v več kategorij, od pionirjev do veteranov, prijavitelj pa se je moč do vključno 20. maja na naslov: Mountain bike klub Črni Vrh, Črni Vrh 108, ali na dan prireditve med 8. in 9. uro pred osnovno šolo. Startnina je 500 tolarjev.

NOVI ČLANI II. DRŽAVNE LIGE — Ekipa KK Kočevja, ki si je z uspehom nad Novomeščani priborila mesto v II. državni ligi. Stojijo (z leve proti desni): Gregorič (predsednik kluba), Henigman (trener), Grešak, Kozina, Lušin, M. Štefanišin, S. Štefanišin, Polovič, Bončina, Smole; čepijo: Blažič, Šercer, Selan, Pogorelec, Ličen, Petek.

Vzpon ženske odbojke

Igralke Pionirja jeseni v superligi — Novomeške gimnazijke prvakinje Slovenije

NOVO MESTO — V novomeški odbojki le ni vse tako črno, kot se zdi po bledem nastopu članske vrste Pionirja na letošnjem prvenstvu superlige. Z velikimi koraki namreč stopajo proti slovenskemu vrhu odbojkarice Pionirja. Že pred tedni se je končalo prvenstvo v I. slovenski ligi — zadnje kolo je bilo odigrano 25. aprila — kjer so dekleta osvojila peto mesto, to pa pomeni, da so si za prihodnjo sezono zagotovile nastop v superligi.

Da trdo in vztrajno delo pro. Janeza Mohorčiča daje vse več sadov, potrjuje tudi pred dnevi končano srednješolsko deklislo prvenstvo, ki je pod pokroviteljstvom zavarovalnice Tilia potekalo v novomeški športni dvorani pod Marofom. Rebeka Koncila, Barbara Hočevar, Katja Vernig, Petra Fabjan, Nadja in Ana Hlača, Martina Poreber, Tanja Blatnik, Barbara Baškovič, Anita Zagorc in Tina Cigler so osvojile prvo mesto in tako pokazale, da se za ženske odbojkarice jutri na Dolenjskem ni bati. Novomeške gimnazijke so igralce v skupini B in najprej ugnale jeseniški Center srednjih šol z 2:1, nato pa se ravensko gimnazijo z 2:1, izredno razburljiv in negotov je bil razplet v finalni skupini.

Novomeščanke so namreč z 1:2 izgubile proti gimnaziji Ledina, slednjo je nato premagala novogoriška Srednja družboslovna—ekonomska šola in pot k vrhu je bila znova odprta. Novomeške gimnazijke so v odločilni tekmi z 2:0 premagale Novogoričanke in zaradi boljše razlike v setih osvojile prvo mesto.

PROTI SLOVENSKEMU VRHU — Novomeške odbojkarice (temni dresi) so se s petim mestom v I. SOL uvrstile v državno superligo.

Brane Rokavec tretji v Nuernburgringu Velik uspeh trebanjskega motociklista

TREBNJE — Trebančan Branko Rokavec, član Racing Teama Color, je pred dnevi dosegel letošnji največji uspeh slovenskega motociklističnega športa. Udeležil se je namreč dirke v nemškem Nuernburgringu in v razredu do 80 kubikov zasedel imenitno tretje mesto. Da rezultat ni kar tako, pove podatek, da so v tem razredu vozili tekmovalci iz Nemčije in Velike Britanije, Rokavec pa je bil edini slovenski predstavnik.

Že ta vikend pa čaka Branka Rokavca nova mednarodna preizkušnja, v Mestec Kralovu (ČSFR) bo mednarodna FIM dirka, kjer bo Trebanjec prav tako nastopil v razredu do 80 ccm. Upati je le, da bo tudi rezultat enak.

Pravna varnost delavcev se je poslabšala

Stališča in predlogi sveta za varstvo človekovih pravic

Svet za varstvo človekovih pravic in temeljnih svobod je obravnaval gradiva sodišč združenega dela v Republiki Sloveniji, družbenih pravobranilcev samoupravljanja v Sloveniji ter delovnih teles skupščine Slovenije in vlade Slovenije o pravnem in socialnem položaju delavcev v Sloveniji.

Na podlagi omenjenih gradiv je z vidika spoštovanja človekovih pravic ugotovil, da se je v zadnjem času poslabšala pravna varnost delavcev v Sloveniji. To izhaja zlasti iz dejstva, da se je kadrovsko zmanjšalo število inštitucij in funkcionarjev pri družbenih pravobranilcih samoupravljanja, število sodnikov na sodiščih združenega dela, inšpekcije za delo pa že dalj časa niso usposobljene za nadzor in sanacijo nezakonitosti na področju varstva pravic iz dela.

Svet opozarja, da takšno stanje ogroža spoštovanje določil 8. člena Splošne deklaracije o človekovih pravicah, po katerem ima vsakdo pravico do učinkovitega pravnega sredstva pri pristojnih sodnih oblasteh proti dejanjem, ki kršijo njegove temeljne pravice, priznane z ustavo ali zakoni, ter 6. člena Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic, po katerem ima vsakdo pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih pravično in javno ter v primernem roku odloča neodvisno in nepristransko z zakonom ustanovljeni sodišči.

Svet je zato predlagal skupščini Republike Slovenije in vladi Republike Slovenije, naj s svojimi ukrepi zagotovita učinkovito pravno varstvo pravic na podlagi dela, in sicer:

- s čimprejšnjim sprejetjem zakonov, ki urejajo pravni položaj delavcev, pravico do soupravljanja in način njihovega predstavljanja do delodajalcev in države;
- z ureditvijo pravnega položaja sodišč za delovne spore in postopka pred temi sodišči, vključno z vsemi izrednimi pravnimi sredstvi ter njihovo usposobitvijo za hitro reševanje sporov;
- z ureditvijo statusa in kadrovske usposobitvijo inšpekcij za delo in drugih organov za preventivno odpravljanje nezakonitosti na področju delovnih razmerij.

Dr. LJUBO BAVCON

SOCIALDEMOKRATSKI STRANKI PODTIKAJO

Predsedstvo Socialdemokratske stranke Slovenije je ocenilo tudi poizkuse nekaterih strank bivšega Demosa, da se diskreditira delovanje Socialdemokratske stranke Slovenije v Demosu ter njena sedanja opredelitev do vladnih sprememb. Predsedstvo najodločneje zavrača razna podtikanja o namenih stranke, ideološke diskvalifikacije, širjenje neresnic ter neposredno klevetanje posameznih funkcionarjev stranke, kar po njegovem mnenju sodi v repertoar umazanih predvolilnih zvijač. SDSS se takšnih iger ne misli udeleževati, vendar bo ob primernem času ustrezno odgovorila ter prikazala tudi vlogo posameznih političnih osebnosti pri slabitvi in razpadu Demosa.

MARKO SELAN, član predsedstva SDSS

Pritisnite na ravnatelja!

Da živijo nekateri ljudje odmaknjeni od polnokrvnega življenja, ni sveža ugotovitev. Pretresljivejšje je to, da tavajo po oblakih oblake, ki bi morali stati v areni dogajanja. Pa ne. Tako se zgodi, da pedagoški svetovalec reče učitelju, ko ta jadikuje, da nima na razpolago vseh učnih pripomočkov, tale stavek: »Pritisnite na ravnatelja!« Koi da bi bil ravnatelj ročica za plin ali če hočete: kot da bi bil ravnatelj cokla v razvoju posamezne šole. Pa ni. Ravnatelja lahko pritisnete, kolikor hočete, lahko ga ožemate kot limono, a iz njega ne bodo pricurili tolarji, ki so tudi v šolstvu potrebni za nakup tega in onega. O denarju za šolstvo ne odločajo ravnatelji, četudi je res, da se plazijo po občinah in moledujejo za vsak tolarček posebej. Zdej že bivši gospod minister za šolstvo in šport je obljubljal gradove v oblakih, celo preko televizijskih ekrana.

T. GAŠPERIČ

Zavestna politična manipulacija

Stališča socialdemokratov o zlorabi političnih strank in koalicij

1. V dinamiki prvih dni slovenske politične pomladi je na političnem prizorišču nastala vrsta novih političnih strank, stare pa so se prilagajale novim političnim razmeram. Večina teh strank si je šele takrat oblikovala svoj program, zato so bile površne politične oznake in poimenovanja do neke mere razumljive in opravičljive. Že takrat pa je SDSS opozarjala, da je tudi zaščita imen in oznak političnih organizacij sestavni del pravnega reda, pluralne demokracije in poslovnega bontona.

POSOJILO ZA OBRTRNIKE

KOČEVJE — Za samostojne obrtnike, podjetnike z do 50 zaposlenimi in vse tiste, ki imajo šele namen odpreti obrt ali podjetje, sta kočevski izvršni svet in Ljubljanska banka v teh dneh razpisala natečaj za dodelitev posojil za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v občini v višini 34 milijonov tolarjev. Posojilo bodo dodelili z 8-odst. obrestno stopnjo z dobo vračanja do 5 let in z devizno klavzulo, vezano na tečaj marke, ki ga objavi Banka Slovenije v tečajni listi na dan dodelitve posojila. Tudi to posojilo se dodeljuje v sklopu prizadevanj občine, da bi zagotovila nova delovna mesta, obrtniki in podjetniki pa ga lahko dobe za nakup, gradnjo ali preureditev poslovnih prostorov, nakup strojev in opreme ali ekološko sanacijo obstoječe dejavnosti.

KAKŠNA PRAVILA BODO VELJALA ZA KOLPO?

METLIKA, ČRNOMELJ — Oglasa se vse več ljudi, ki bi želeli poleti kempirati ob Kolpi. Zato v obeh belokranjskih občinah od ministrstev za notranje in zunanje zadeve pričakujejo, da bodo čim prej določili pravila, po katerih bodo lahko uporabljali Kolpo za turistične in rekreativne namene. Kakšna bodo ta pravila, pa bo tudi eno od vprašanih, na katerega bodo morali odgovoriti slovenski in hrvaški ministri na svojem srečanju, ki bo danes, 14. maja, v Vinici.

Mrtev se ne more braniti!

Kaj pa semaforji in snemalne naprave?

Po mučnih tednih, ki so minili od prometne nesreče, ta se je pripetila 2. aprila v križišču Ceste krških žrtev in Leskovačke ceste, pri stadionu Matije Gubca v Krškem, razmišljam o tem, kaj je pisalo v Delu 3. aprila in v Črni karti Nedeljskega dnevnika 19. aprila: »V križišču voznik ni upošteval znaka 'ustavi' in je izsilil prednost,« navaja dopisnik J.S.

V nesreči poškodovani Stane Hribar, in po desetih dneh te nesreče umrl voznik, je dva dni pred smrtjo pri polni zavesti svojem povedal, da je pred križiščem ustavil, ker so peljala po prednostni cesti tri vozila, četrti je zavijal desno, na Leskovačko cesto, nakar je pogledal na levo ter desno in spjel v levo, v smeri proti Krškemu. Soudeleženca v kasnejši nesreči v tem trenutku ni videl. Domneval je, da je voznik, ki je pripeljal iz smeri Krškega, vozil s precej prekoračeno dovoljeno hitrostjo (omejitev 60 km/h), kar se da tudi laično ugotoviti po posledicah nesreče: ena oseba je zgubila življenje, en avtomobil je bil popolnoma uničen, pa tudi drugi je bil precej poškodovan.

Pri dovoljeni hitrosti 60 km/h ni možno, da bi bile posledice nesreče tako tragične. Tako pa...! Res je, da je umrl

2. Danes, po več ko dveh letih formalno delujočega večstrankarskega sistema, take prakse ni več mogoče opravičevati, temveč jo je treba imenovati s pravim imenom. Gre za zavestno politično manipulacijo, za prevaro volilcev, kar je v demokratičnem sistemu, milo rečeno, skrajno nekorektno od tistih, ki to počno.

3. SDSS opozarja slovensko javnost na vsaj dva taka primera. Splošno je znano, da je bila koalicija Demos, ki je nastopala na prvih slovenskih volitvah 8. aprila 1989 in je potem tvorila prvo slovensko vlado, formalno razpuščena 30. decembra 1991 v Dolskem. Pravnoveljavni sklep o tem so podpisali v imenu vseh sodelujočih strank njihovi predsedniki. Torej od tega datuma dalje koalicije Demos uradno ni več. Če se je ohranila koordinacija nekaterih strank v slovenski skupščini, naj si za svojo povezavo izbere drug naziv, saj tudi stranke, ki smo bile zelo pomembni člani Demosa, a v tej koordinaciji ne sodelujemo več, ne uporabljamo več naziva Demos. Če obstoje v posameznih občinah razne koalicijske povezave, ki so delno ali v celoti izpeljane iz kroga bivšega Demosa, prav tako ne bi smele uporabljati tega naziva.

Kot Socialdemokratska stranka Slovenije — ta naziv nosimo že od svoje ustanovitve 16. februarja 1989 dalje — moramo prav tako odločno protestirati proti nenehnemu trmestemu zlorabljanju naziva »socialdemokratski«, ki ga uporabljata danes še kar dve politični stranki — SDP in SDU. Ne glede na to, kaj si volilci sami mislijo o strankah, ki pogosto spreminjajo svoje nazive in prevzemajo nazive drugih, menimo, da tako spreminjanje »prenoviteljev« in »unionistov« vsebuje tudi žaljiv in lažen namig, češ da naša stranka ni socialdemokratska. Tega si seveda ne pustimo reči, še posebno ne pri programu naše stranke, ki je slovenski javnosti dobro poznan. Če bi gospod iz navedenih dveh strank res šlo za socialdemokracijo, bi si ta naziv lahko omislili že veliko pred našo ustanovitvijo, saj so bili takrat sami na političnem prizorišču. Odkar pa je bila ustanovljena Socialdemokratska stranka Slovenije, to je

naša stranka, se lahko prenovijo v socialdemokracijo samo tako, da v celoti tudi javno prevzamemo naš program. To pa seveda terja, da se najprej odredijo tisti premisi, ki jih vlečejo s seboj še iz prejšnjega političnega delovanja, in da se nehajo polasčati firm, v katere niso prav ničesar vložili.

Predsedstvo SDSS

BO SEJEM ZOPET NA »PLACU«?

METLIKA — Tukajšnji izvršni svet na svoji zadnji seji pretekli teden ni mogel mimo pisma nezadovoljnih občanov, ki je bilo pred časom objavljeno v Dolenjskem listu. V njem namreč prebivalci metliške občine izražajo ogorčenje nad — kot sami navajajo — »odločitvijo metliških veljakov, ker so prestrelili sejem iz starega dela mesta v nov poslovni center«. Na izvršnem svetu so se zanikali, da so sejem preselili zaradi kakšnih koli višjih interesov, ampak po sili razmer, ker so urejali staro mestno jedro. Zato tudi ne nasprotujejo, da se živilski sejem po ureditvi mesta vrne na »plac«, vendar pa ne bodo dovolili, da bi bil takšen nered kot nekdanji. Urediti bo potrebno tako prometni režim kot tudi stojnice.

PREKINJENO SODELOVANJE S KRAMBERGERJEM

Zbor domovinske narodne stranke je kot najvišji upravni in politični organ stranke na osnovi dejstev in ugotovitev sklenil ustaviti nadaljnje sodelovanje z Ivanom Krambergerjem. Vzroki, ki so narekovali tako odločitev, so naslednji: politika Ivana Krambergerjeva ni skladna s politiko in programom stranke, njegovo delovanje ni koordinirano s stranko in, kot tretje, njegov odnos do stranke je nekorektn. V pojasnilo pa še to: Domovinska narodna stranka je bila ustanovljena 19. maja 1991, Ivan Kramberger pa je postal njen član 20. novembra istega leta.

Predsednik DONS: DRAGO OMAHEN

Čez tisoč podpisov na peticiji

Zahteve glede meje

Ker je slovensko-hrvaška meja postala državna meja, so se za tu živeče prebivalce pojavili mnogi novi problemi. Zato člani Kluba ljubiteljev Kolpe, ustanovljenega aprila letos v Beli krajini, zahtevamo:

- območje Kolpe mora postati območje svobodnega gibanja, kopanja, čolnarjenja, ribarjenja in taborjenja;
- Bela krajina mora postati v celoti območje maloobmejnega pasu;
- omogočiti se mora hiter pretok ljudi in blaga;
- urediti se mora maloobmejni promet;
- opustiti se morajo vsi načrti v zvezi z gradnjo velikih HE na reki Kolpi;
- nasprotujemo gradnji novih nepotrebnih cest na eni in drugi strani reke (primer povezave Brod na Kupi — Osilnica);
- interese, pobude in zahteve prebivalcev ob celotni slovensko-hrvaški meji se morajo upoštevati in takoj urediti z meddržavnimi sporazumi.

V podporo navedenim zahtevam je doslej v Klub ljubiteljev Kolpe pristopilo 1022 ljudi (priloga).

Za Klub ljubiteljev Kolpe: ANTON BEZENSEK, RUDOLF VLAŠIČ, BOŽIDAR FLAJSMAN

- *Govorniki niso dobri delavci.* (Shakespeare)
- *Izkušnja je vsota naših razočaranj.* (Auguez)
- *V ravnini je celo grič gora.* (Afriski pregovor)
- *Umetniki so kot grški bogovi, prikazujejo se samo drug drugemu.* (Wilde)

S smetmi — le do praga Evrope...

Po dnevu Zemlje

Skrb za Zemljo, to naše edino domovanje v neskončnem vesolju, je že dve desetletji v ospredju številnih ekoloških gibanj razvitih dežel po svetu. Skrb za okolje, to naše vsakodnevno bivanje, je na katerikoli ravni, svetovni ali krajevni, obveznost od mednarodnih ustanov do posameznikov.

To in še precej drugega je bilo zapisano ob 22. aprilu ob letošnjem Mednarodnem dnevu Zemlje. Na zanimivem posvetovanju v Mariboru so opozorili na prenaseljenost našega planeta in na zasuk, ki bi ga morala Slovenija narediti prav zdaj. Ukvarjati bi se morala predvsem s turizmom, financami in podobnimi dejavnostmi, pri čemer nam je uspešna Avstrija dober zgled pametnega gospodarjenja. Zakon o varstvu okolja prinaša pomoč pa tudi jamstva, da bomo lahko odpravili dosedanje napake, nakopičene v zadnjih desetletjih, a tudi preprečevali nova nasilja nad naravo.

Pa mi? V sredo, 22. aprila, sem opazoval pometaća novomeške Komunale. Skrbno je pometal eno stran Glavnega trga, čistil pločnike in del cestišča, kolikor mu je slednje dovoljeval promet. Z lopato in metlo je nakladal zbrano nesnago v samokolnico in počasi »prodiral« proti kandidskemu mostu. Na vsakih 15 ali 20 metrov je polnil samokolnico. Vsakič je imel na lopati za več pesti cigaretnih čikov pa seveda še drugih smeti, ki jih brezobzirni kadilci in drugi ljudje mečejo na tla. V samokolnici je rasel kup odvrgnenih škatic, ostankov zavojnih papirjev in papirkov od čokolade ter bonbonov. Koliko nesnag v enem samem dopoldnevu — naš, novomeški pozdrav dnevu Zemlje!

Kruto, brez srca in omike, brez privzgojenih navad lepega vedenja in poštenja do okolice hodimo po tem našem starodavnem mestu in vpijemo, da hočemo v Evropo.

V noči od 18. na 19. april je skupina neznanih barab izpred hiše v Cesarjevi ulici potrgala gospodinjzi z gredic deset prekrasnih razraščanih tulipanov. Pijano rjoveč, so nasilniki nadaljevali pot proti blokom ob Cesti Slavka Gruma, vmes pa razmetali nekaj potrganih tulipanov po vrtovih okoliških hiš. Kradli so tudi drugje, cvetovi odtrganih forzij so izdajali njihovo nasilno nočno pot.

Solze matere, ki je že lani v jeseni potaknila čebulice tulipanov v zemljo, so se posušile. Razočaranje nad nočnimi vandali je ostalo. Boli in peče.

In taki bi radi med razviti, kulturni svet? Z našimi smetmi in barabinskim vedenjem vred nas bodo pustili samo do evropskih vrat. Za njimi ni prostora za balkanske manire. V. K.

OB KOLPI ČISTIJO OKOLJE

VAS-FARA, OSILNICA — Na območju KS Kostel poteka akcija za čisto okolje, ki jo organizirata domače Turistično društvo. Čiščenje poteka v okviru akcije Turistične zveze Slovenije »Očistimo Slovenijo«. Trajala bo skozi vse leto, posebno pa še spomladi, pred turistično sezono. Komunala Kočevje bo sploh prvič odpeljala letos z območja KS Kostel tudi večje dotrajane predmete. Začeli pa so tudi odvažati odpadke, ki so jih ljudje navozili na Komposovo zemljišče. Vozijo jih na osrednje smetišče za občino Kočevje. Podobno akcijo organizira že več let na območju KS Osilnica tamkajšnja krajevna skupnost. Za območje Osilnice in okolice so uredili začasno odlagališče smeti in odpadkov nad vasjo Sela. Po vseh vaških skupnostih so posamezniki izbrani za varstvo okolja in očiščevalne akcije.

Med nedavnim turistično-rekreativnim spustom po Kolpi od Osilnice do Fare so udeleženci ugotovili, da obrežje Kolpe ni pretirano onesnažena s polvilnilom in drugimi odpadki. Vendar so le sklenili, da bodo v kratkem organizirali čiščenje bregov Kolpe. J. P.

Še zadnja pomoč iz Ulma

Organizacija »Pro Slovenia« je prenehala obstajati

Organizacija »Pro Slovenia« je bila ustanovljena v Ulmu 27. junija 1991 kot krizni štab za pomoč okupirani Sloveniji. Zamisel zanjo se je porodila Dr. Marku Dvoraku. Ugotovil je, da so bili Slovenci v južni Nemčiji popolnoma zmeđeni in obupani. Treba je bilo nekaj storiti za ogroženo Slovenijo in za slovenske razseljence z dostopnega področja. Treba jim je bilo spraviti v zavest prepričanje, ki je prevečevalo tudi Primoža Trubarja pred več kot štirimi stoletji, da je namreč upor zoper spoznano zlo edino sredstvo, da se naše drevo življenja ne posuši.

Krizni štab »Pro Slovenia«, ki je v dneh zadnje vojne zdruzeval domala vse Slovence s širokega ulmskega področja pa tudi mnoge neslovenske simpatizerje in je nastopal pod geslom: »Iz Slovenije, o Sloveniji, za Slovenijo«, si je zadal nalogo seznanjati razseljene Slovence z aktualnimi dogodki v Sloveniji, jih pomirjati in kreptiti med njimi solidarnost z ogroženimi prebivalci slovenske države, vsestransko informirati čim širše okolje o resničnem dogajanju v Sloveniji in o upravičenih težnjah Slovenije po demokraciji in neodvisnosti ter moralno in po potrebi tudi materialno pomagati prizadetim rojakom v Sloveniji.

Ker so vse naloge, ki so si jih zadali, organizacije »Pro Slovenia« opravile, so v Ulmu 9. aprila sklenili, da organizacijo razpustijo. Nekaj denarja, ki se ga je še nabralo na njihovem računu, pa so sklenili podariti novomeški Karitas za nakup zdravil, ki so najbolj potrebna na njenem območju. A. S.

OD 12. DO 23. MAJA

AKCIJSKA PRODAJA

OKEN TERMOTON

20% GOTOVINSKI POPUST

JELOVICA

NOVO MESTO, Ob potoku 5, tel.: (068) 22-772.

KRŠKO, ČK 21 tel.: (0608) 21-236.

METLIKA, Vinogradniška 41, tel.: (068) 58-716

Nekaj vprašani za poslanko Hribarjevo

Ali je to res sprava?

Na okrogli mizi dne 29. aprila sem na slovenski televiziji imela čast spet poslušati vas, ga. Spomenka Hribar, poslanka iz našega parlamenta. Spriča tega ne morem drugače, kakor da vam javno zastavim nekaj vprašanih:

1. Kam hodite v cerkev in k maši, ko ste tako dobro obveščeni o duhovnikovo političnem udejstvanju? Drugič ne govorite v množini, ampak povejte, kdo in kje se je pregrešil!

2. Kaj ste imeli od sprave? S kom? Ali mogoče z mrtvimi? Ali so mogoče nagomiljene kosti ubogih ujetnikov vam prinesle spravo? Ali niste samo odkrili grobišče, imena pa niti enemu družinu vrnil? Ali ste mogoče samo eno tako družino vprašali, kaj vse je preživela, kako so se šolali otroci takega očeta, če se seveda ta otrok ni spremenil v janičarja? Kako je na stara leta bila preskrbljena žena mrtvega moža? Koliko imen je z njimi izgubilo za vselej iz naše zemlje in koliko nevest je ostalo za vselej neporočenih? Ali je to sprava?

Večkrat imamo čast poslušati vaše pripombe o desnici. Ne vem, za kaj se zaletavate v duhovnike. Nobeden vam ne vsiljuje svojega mišljenja, zato, prosim, ne vsiljujte ga v drugim! V zgodovini je vera preživela — tudi pri nas. Povem vam pa tudi, da na kmetih cenimo človeka takega, kot je. Tudi slovenski pregovor, da volk dlako menja — narave nikoli, drži.

Ali veste, da se je v nedeljo, ko smo gledali Petanovo Kavarno, v marsikateri družini in tako zavajajo ljubljanski pokrajini obudil živ spomin na čase, ko se je vse to dogajalo v veliko družinah, le da še s strašnejšimi posledicami, kot je bilo prikazano v Kavarni? Zato vedite, da je slovenski človek zelo občutljiv, in ne prilivajte ognja na žerjavico! Lepo bi bilo, če bi tudi v skupščini našli skupen jezik.

Veliko ste si prizadevali, da ste vrgli gospoda Peterleta. Kakšno jamstvo imamo, da bo njegov naslednik boljši, da bo lažje delal? Poslanci, ki prehajajo iz ene stranke v drugo, tega jamstva gotovo ne dajejo.

M. K. Šentrupert

V tekstilni trgovini tudi kmetijski stroji

Beti poravnali dolg s
svojimi izdelki

METLIKA — V industrijski prodajalni Beti se skoraj ne zgodi, da ne bi bilo kupcev, včasih pa jih je toliko, da jim je devet zaposlenih komaj kos. Še zlasti takrat, ko jih obiščejo izletniki, ki imajo ob ogledu Bele krajine v svoj program vključen tudi obisk Betine trgovine. Poleg izdelkov Beti in Kometa, pa katerih stranke rade posegajo, pa je že nekaj časa v trgovini na voljo veliko različnih izdelkov drugih proizvajalcev, zlasti iz bivših jugoslovanskih republik.

Gre za izdelke, s katerimi so dolžniki Beti poplačali svoj dolg. Sedaj imamo na zalogi še čevlje, pralni prašek, brisače, posteljnino, nogavice, različno konfekcijo pa celo kmetijske stroje, kot so na primer motokultivatorji, pove izmenovodja v prodajalni, Sonja Jonke. «Zanimanje kupcev za te izdelke je veliko, zlasti še, ker so poceni. Dobili smo jih namreč naravnost iz tovarn, tako da v ceni ni vstet nikakršen zaslužek posrednikov, sami pa smo zaračunali le tolikšno maržo, da smo krili stroške. Poleg tega so Betini delavci blago lahko kupili na štirimesečno posojilo.»

Sonja pove, da kupci iz nekaterih republik nekdanje Jugoslavije še vedno kličejo po telefonu, ker želi-

Sonja Jonke

jo, da bi jim Betine izdelke poslali po pošti. Takšna prodaja je bila nekaj v trgovini lepo utečena, sedaj pa zaradi novih razmer prodaja po pošti ni urejena. Izjema je seveda naša republika, kamor še vedno veliko blaga prodajo po pošti.

M. B.-J.

Cilj je bil le zrušiti Peterleta

Politika ni ruleta, predstavitev kandidatov za ministre pa je pokazala, da dr. Janez Drnovšek ni šel resno v ta projekt — Glasoval proti eksperimentu

Na zadnji seji parlamenta je bila izglasovana «konstruktivna» nezaupnica Peterletovi vladi. S tem se je zaključil proces, ki so ga začeli politiki levih strank z obilno podporo mnogih novinarjev. Neverjetno, vendar resnično: s padcem vlade so časopisni komentariji dobili popolnoma drugačne vsebine. Zdi se, kot da so se novinarji ustrašili dejstva, da prihaja v vlado »preverjena« in »strokovna« garnitura — spomin na Trade Case očitno še živi. Dogajanje v parlamentu ima tudi svojo značilnost: predsednik dr. Bučar se je od blokade zakona o lastnini pa do hitenja pri obravnavi vsake na novo vlozene nezaupnice vidno prizadeval, da bi pripomogel k padcu vlade. S samovoljno razlago ustavnih določil, s sprotnim prilaganjem poslovniku je pri mnogih poslancih povzročil upravičeno ogorčenje.

Kljub temu da so predlagatelji konstruktivnih nezaupnic svoje predloge utemeljevali s potrebo po vladi strokovnjakov (Marko Voljč in neodvisni), nadstrankarstvu (Jože Školjč), se je na zadnje izkazalo, da so vsi imeli samo en cilj: zrušiti krščanskega demokrata Lojzeta Peterleta, in to za vsako ceno. To dejstvo se kaže iz dneva v dan jasneje tako z odkritim sovraštvom do vsega krščanskega, kar je posebej bil predsednik vlade, kot z nemočjo, ki se izraža pri oblikovanju nove vladne ekipe. Ker sem bil prisoten pri mnogih predstavitev kandidatov za ministre, sem si lahko ustvaril dovolj jasno podobo o tem, kaj nas čaka. Za ponazoritev bom našel le nekaj izrazitih primerov.

Pri predstavitvi so vsi skoraj brez izjeme predložili dolgoročni načrt in vizijo, ki bi jo bilo mogoče uresničiti šele v več štiriletnih mandatih. S tem so nehoti povedali, da niso pripravljeni na kratkoročno ukrepanje in predvsem to, da nimajo namena prizadevati se za čimprejšnje volitve. To je bil tudi prvi hladen tuš, saj sem bil prepričan, da je javno večkrat izražena zahteva teh strank po čimprejšnjih volitvah iskrena. Zdaj pa se mi ob zahtevi dr. Drnovške po posebnih pooblastilih (oblika diktature) krepi dvom v politično poštenost teh ljudi.

Drugo in največje presenečenje pa je bila ugotovitev, da so posamezni programi in razlage kandidatov za ministre v medsebojnem nasprotju. Tako je g. Avberšek, ki kandidira na mesto ministra za energetiko, zastopal stališče energije kot tržnega blaga in iz tega izpeljal zahtevo po podražitvi elektrike; Dušan Šešok, ki naj bi vodil ministrstvo za industrijo in gradbeništvo, pa je postavil zahtevo po še cenejši energiji. Minister za energetiko je zagovarjal politiko rudnikov premoga, čeprav je to v nasprotju s stališči, ki jih bo v vladi zagovarjala stranka Zelenih. Dušan Šešok je zahteval tudi takojšnje znižanje prispevne stopnje za zdravstvo, čeprav sedanjí minister dr. Božidar Voljč načrtuje dejavnost in pristojnost v večjem obsegu. Nekateri kandidati, kot vsi predstavniki LDS in Marjan Krajnc, so v razp: avah o proračunu države in sedaj

- Železo se brusi z železom, človek brusi svojega bližnjega. (Sv. pismo)
- Vse ima svoj čas in vsak opravke ima svojo uro pod nebom. (Pridigar)
- Zlat obroček svinje na rilcu je lepa, a bedasta ženska. (Salomon)

Turistični konji na njivah

Pritožba, ker delajo škodo — Zdaj jezdijo po novih stezah in po poljih še policisti, ki varujejo mejo

OSILNICA — »Ti si naš predsednik, zato nas reši turističnih konj, ki nam delajo škodo po njivah.« Tako protestirajo krajanji pri predsedniku vaške skupnosti Osilnica-Sela Jožetu Gašparcu.

«Jaz tega ne morem rešiti,» pravi predsednik Jože in dodaja, da je zaprosil za pomoč že krajevno skupnost, kjer pa so mu dejali, da gre za zasebne zadeve, ki naj jih prizadeti urejajo preko sodišča.

Zadevo s konji je predsednik Jože obrazložil tako: Včasih so imeli tu konje le kmetje, uporabljali pa so jih za delo na polju. Zdaj pa imajo nekateri konje, ki jih posojajo turistom za jahanje. S konji jahajo ob Kolpi in Čabranki, kjer je ribiška steza. Jezdci se izogibajo drevja in delajo nove steze ali pa ovinke, in to celo po njivah. To ljudi razburja, saj je danes vse drago, zaslužek skromen, posebno še za tiste, ki delajo na Hrvaškem, zato se zanašajo, da jih bodo prehranile njive. Potem pa pridejo turistični konji in delajo škodo... Po novih konjskih stezah ob Kolpi in Čabranki, kjer je zdaj meja, pa grede vsak dan še policijski konji, saj tu patrolirajo miličniki na konjih, ki varujejo mejo in

ob predstavitev zahtevali, da so nekateri viri proračuna namenski in izvzeti, ob tem pa predvsem Dušan Šešok zahteva še večjo integritetnost in popoln nadzor nad sredstvi. Minister za varstvo okolja Miha Jazbinšek se je tako kot g. Avberšek izrekel proti gradnji hidroelektrarn na Savi, čeprav so ravno politiki levih strank ves čas ta projekt postavljali kot prednostno nalogo Slovenije.

Predstavitve kandidata za ministra za malo gospodarstvo je izvenela kot akademsko predavanje o tehnoloških parkih, davčni politiki in načelnih opredelitvah. Konkretno probleme pa bo bodoči minister sproti odkrival in nanje reagiral — po naše: pripravljen se je učiti. Dobre volje mu res ne manjka. Pa je to dovolj?

Že ti primeri jasno kažejo, da dr. Drnovšek ni šel resno v ta projekt. Za posamezne resorje nima konkretnih programov, zato kandidatom ni mogel ponuditi niti okvirnih skupnih izhodišč. Improvizacije posameznih kandidatov pa kažejo tudi veliko stopno hazarda v tej politični igri. Predno se bo ta ekipa dogovorila, kakšna bo njena politika, ne bo minilo samo šest mesecev, kot nam jih ostane do volitev, če te sploh bodo. Ta izredna raznolikost in neuklajenost mi porajajo dvom v zmožnost t.i. politike kompromisov, ki naj bi bila glavna odlika dr. Drnovške. V vladi je potrebno odločati, ne iskati kompromisov, če je bil namen rušenja Peterletove vlade res poseg v gospodarski sektor. Ob tem pa ni odveč omeniti mnenje Dušana Šešoka: »Dosedanji minister

ŠOLA QI GONGA

V maju poteka v kinu Šiška šola qi gonga. Vodi jo kitajski Wang Aiping. Učenci so njeni pacienti, ki so se po njeni metodi zdravili po več mesecev. Solo obiskuje okrog 1.400 učencev. Predavanja so v zgodnjih jutranjih in poznih večernih urah. Gospa razlaga zgodovino qi gonga, govori o vrstah energije, o učinkih energije na telo, možgane in mišljenje človeka. Z energijo se človek pozdravi, povečuje se njegove delovne sposobnosti, doseže pozitiven odnos do sebe in družbe. Energijo širi v svoje okolje. Popoljšajo se odnosi v družini in na delovnem mestu. Pri treniranju qi gonga posvečajo pacienti in učenci posebno pozornost visoki morali. Moralo morajo negovati, doseči morajo visoko stopnjo širokoglednosti in kulturnosti. Tisti učenci, ki bodo dosegli visoko moralo, imeli veliko pozitivne energije v sebi in veliko znanja o treniranju qi gonga, bodo nadaljevali delo g. Aiping v Sloveniji in v Evropi. Učenci so doma iz vseh koncev Slovenije in tudi iz zamejstva. Če bo samo 10% učencev uspešnih, bo imela Slovenija dovolj novih terapevtov. Kitajska metoda zdravljenja brez zdravil in s pozitivnim mišljenjem se bo bliskovito razširila. Gospa Wang bo o svojem delu v Ljubljani izdala šest video kaset. V prednoročilo stanejo 200 nemških mark. Na kasetah bodo zabeležena pričevanja pacientov o ozdravljenih, prikazane bodo tehnike sproščanja, prikazana bodo tudi predavanja v šoli qi gonga. Kaseto bo izdalo podjetje Cultura Europaea iz Ljubljane.

A. J.-M.

Jože Gašparc, predsednik VS Osilnica-Sela.

tako hkrati s turisti delajo kmetom škodo. Predsednik Jože dodaja, da v Dragi, kjer zasebnik izposoja konje za jahanje, ni sporov s kmeti, ker ima izposojevalec urejeno posebno stezo za jahanje. Nekaj takega naj bi uredili lastniki konj tudi na tem območju, da ne bo škode in hude krvi. Po zadržilu predstavnika KS pa delajo konji škodo še na asfaltiranih cestah, ker jih podkujejo z vidija žebli. J. PRIMC

Kristus trpi, ko gleda mlačne Slovence

Ob »metanju« vlade

»Kdor bo vztrajal do konca, ta bo zveličan,« piše v Svetem pismu. Slovenski verni poslanci, kako ste se odrezali pri zadnjem metanju vlade? Mar Slovenci res ne zaslužimo nekomunistične vlade? Ob zadnjem ljudskem štetju je večina Slovencev izrazila svojo versko pripadnost. Kako pa se verniki obnašajo v javnosti? Smo pripravljeni prevzeti bremena? Kako trujemo s talenti, ki so nam bili podarjeni? Se ne obnašamo kot pastirji, ki mečejo bisere svinjam? So nam vbiili v glavo, da je izpoved vere le za zaprte cerkve in domove? Smo prestrašeni ob stalnem »usmerjanju«, kot apostoli po zadnji večerji? Tista mala peščica nam še kar naprej gospoduje. Ljudje jih nismo izvolili, pa nam kar naprej vladajo! Vstopajo pri stranskih vratih, pa smo kar tiho.

Tako radi uporabljamo besedi »izpostaviti in vlagati napore«. Ali se res znamo potruditi? Kakšni smo pri delu, damo vse od sebe? Smo le v »službi«? Sistem, ki je toliko let vlagal v »šolanje« mlajših in starejših otrok, ne more čez noč roditi drugačnih sadov. Tisk in TV s stare usmerjenostjo ne bosta dvignila kulture.

Smo še sposobni ljubiti? Na kakšne temelje smo postavili naše vrednote? Če smo kristjani, v kaj verujemo? Smo res tako nezahtevni? Nam je vikend, dober kos kruha in Tofov humor že dovolj? Smo res samo kup materije? Kaj pa duh? Če smo taki, si res ne zaslužimo krščanske vlade! Naj nam vladajo takšni in drugačni »neodvisni«, pa bomo »srečni« med »neuvrščeni« v nebesih na tem svetu. Uboga demokracija in humanizem! Kako trpi Kristus, ko gleda mlačne Slovence!

PETER REPOVŽ
Šmarjeta

Terezija Travnik

V 79. letu življenja je prejšnji teden umrla Terezija Travnik z Baragovega trga v Trebnjem. Rodila se je v Jezeru na mali kmetiji. Z možem Jožetom sta imela pet otrok. Težko je bilo za preživetje pet lačnih ust, zato so morali delati pri kmetih. Otroke sta zakonca vzgojila v pridne in poštene, morali pa so že v zgodnji mladosti po svetu. Terezija je kasneje dobila redno zaposlitev in stanovanje v kmetijski zadruzi v Trebnjem, kjer je delala vse do upokojitve. Kot članica društva upokojencev je, dokler ji je zdravje dopuščalo, rada hodila na izlete in družabna srečanja.

Pred nekaj leti pa je po težki boleznici morala v bolnico. Hčerke so prihajale in skrbele zanjo, predvsem hčerka Milena, ki živi v bližini doma. Da je bila dobra in priljubljena tudi pri drugih ljudeh, je pokazala pogrebna svečanost, ko jo je k zadnjemu počitku spremenilo veliko število ljudi. Ohranili jo bomo v lepem spominu.

R. M.

Še: V ilegali?

Odmev na Trebanjske iveri (Dol. list 7. maja)

Želim, da se javno razjasnijo stvari, napisane pod tem naslovom. Na OO RK v Trebnjem zasedam delovno mesto sekretarja, poleg tega delam še kot tajnica, administratorka, računovodkinja in večkrat tudi kot skladiščnik. Moj delovni čas traja uradno 40 ur tedensko, kljub temu delam veliko več.

Predstavlja bom »usodni« ponedeljkov delovni dan. Ob 6. uri zjutraj sem prišla v pisarno, vzela ves potreben material in ob 6.40 je bila v KD Mokronog, kjer smo začeli s krvodajalsko akcijo v občini. Po končani akciji sem odšla v pisarno v Trebnjem, spotoma sem se oglasila še pri predsednici na Mirni. V pisarni me je že čakala prošnja Studia D za poročilo o beguncih v občini. To poročilo sem pripravila in ga poslala skupaj z obvestilom oz. novim vabilom za sejo skupščine OORK, to je bilo približno ob 13.45. V času od 13.45 do 15. ure ter od približno 16.30 do 18.30 sem napisala in poslala pet opravičil s poročilom o datumu in uri, vsem ostalim pa sem se po telefonu opravičila za nastalo napako in jim sporočila potrebne podatke. Od 15. ure do 16.30 sem sodelovala na delovnem pogovoru, ki ga je sklical sekretar Sekretariata za družbene dejavnosti občine Trebnje, od 20. do 21. ure pa sva z aktivistko M. Kovač pripravljali prostore v ZD v Trebnjem za akcijo, ki smo jo speljali naslednji dan. V času od 6. do 21. ure sem bila prosta le uro in pol, tako da je moj delovni čas trajal več kot 13 ur, zato, prosim, presodite o moji ilegali. Pa še to: kdor dela, lahko naredi tudi napake in tisto, ki sem jo naredila, je nisem zavestno, temveč zaradi preobilnega dela. Vsem sem se osebno opravičila.

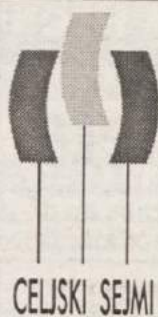
MAJDA MIKLIČ
sekretarka OO RK Trebnje

BRALNA ZNAČKA

METLIKA — Na metliški osnovni šoli so pretekli ponedeljek pripravili dve priložnostni prireditvi ob podelitvi Župančičevih bralnih značk in priznanj. Obiskala jih je tudi pesnica Neža Maurer, ki se je z učenci zapletla v prijeten pogovor. Učenci, ki so za bralno značko tekmovali vseh osem let, bodo ob koncu šolskega leta obiskali Kotlje, rojstni kraj Prežihovega Vrance.

OD 12. DO 23. MAJA
AKCIJSKA PRODAJA
OKEN TERMOTON
20% GOTOVINSKI POPUST
JELOVICA
NOVO MESTO, Ob potoku 5, tel.: (068) 22-772.
KRŠKO, CK2 21 tel.: (0608) 21-236.
METLIKA, Vinogradniška 41, tel.: (068) 58-716

AVTOHIŠA d.d. organizira
v sodelovanju z zavarovalnico
TILIA Novo mesto VELIKO NAGRADNO IGRO
v kateri lahko sodelujete vsi, ki boste v času
od 23. aprila do 24. junija:
• postali lastniki novega ali starega avtomobila, kupljenega v Avtohiši Pionir • kupci blaga v trgovini z rezervnimi deli • in tisti, ki boste opravili servisiranje ali popravilo svojega avtomobila v servisno prodajnem centru Pionir Avtohiša, Ločna 48 v Novem mestu!
Vrednost kupljenega blaga ali storitve, za sodelovanje v nagradni igri, mora znašati nad 5.000,00 SLT.
Nekdo od vas, cenjeni obiskovalci, bo na velikem žrebanju dne 24. junija v Avtohiši Pionir v Novem mestu, prejel avto večno privlačne tradicije.
RENAULT 4!
Delovni čas prodaje vozil je vsak dan od 7. do 16. ure, servis in trgovina z rezervnimi deli pa od 7. do 13. ure.
Izkoristite priložnost in sodelujte z nami!

10. POMLADNO OBRATNI SEJEM

od 16. - 23. maja

SEDEM SEJMOV V ENEMI
- VSE ZA OTROKA, BIO SEJEM, NOVOSTI
ZA TRGOVINO, SEJEM KERAMIKE,
STEKLA IN PORCELANA,
ČLOVEK IN PROSTI ČAS, SEJEM IDEJA,
SEJEM BLAGA ŠIROKE POTROŠNJE
- BOGAT ZABAVNI PROGRAM

!! DNEVNO ŽREBANJE VSTOPNIC !!
Sejem najugodnejših nakupov

KUPON

S tem oglasom
imate 20% popusta
pri vstopnini

zavarovalnica triglav d.d.

NOVO NOVO NOVO

Zavarovalnica Triglav, d.d., nudi obrtnikom — podjetnikom in kmetom kooperantom v Posavju, zavarovanjem pri Območni enoti Krško, in tistim, ki to še bodo, **нове ugodnosti**. Skupaj s Schöllerbank iz Avstrije Vam nudimo **možnost najema deviznega kredita pod ugodnimi pogoji**.

GZS — Območna zbornica Posavja ter Obrtna zbornica Krško Vas vabita, da izkoristite možnost kredita pri omenjeni banki za hitrejši gospodarski razvoj območja Posavja. Vse potrebne informacije dobite pri pooblaščenem podjetju ORION, d.o.o., Ljubljana, Poslovalnica Krško, Dalmatinova 3, p. Krško, tel. (faks) 0608/33-029, in Zavarovalnici Triglav, d.d., Območna enota Krško, Trg Matije Gubca 3, tel. 21-385, od 8. — 12. ure, vsak delavnik.

Pričakujemo vas! Z Zavarovalnico Triglav, d.d., boste hitreje dosegli svoj cilj.

ZAVAROVALNICA TILIA, d.d. Novo mesto, Cesta herojev 1

vabi

k sodelovanju sodelavca:

1. Likvidator in cenilec transportnih in kreditnih škod

Od sodelavca pričakujemo, da ima končano:
— visoko šolo ekonomske ali pravne smeri in najmanj 3 leta delovnih izkušenj ter aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika.

Če izpolnjujete pogoje, vas prosimo, da pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljete v roku 8 dni na naslov: Zavarovalnica Tilia, d.d., Novo mesto, Cesta herojev 1. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po sprejemu.

Turistična agencija

ME—DO

Celovška 25 (hala Tivoli), Ljubljana

Pripravlja:

3. junija 12-dnevno potovanje po Evropi in Skandinaviji

(Nemčija, Danska, Švedska, Norveška, Finska).

Končni cilj je TROMSO na NORVEŠKEM, kjer bomo pripravili več prireditev: slovenski večer, skandinavski večer, ribarjenje po Atlantiku, ogled polarnega sonca... Za dobro jedačo in pijačo bo poskrbel najsevernejši slovenski gostilničar Branko v Tromsoju.

Tudi za ples in zabavo bo poskrbljeno.

Vse informacije: **ME-DO, Celovška 25 (hala Tivoli), Ljubljana, tel. 061/115-155, int. 223.**

ANSA d.o.o., Glavni trg 19/c,

zaposli 10 animatorjev, trgovskih potnikov za področje Dolenjske. Pogoj srednja šola in lasten prevoz. Pismene prošnje pošljite na naslov ANSA d.o.o., Glavni trg 19/c, v roku 8 dni po objavi oglasa.

KZ "KRKA" BRAZDA

AGROSERVIS

POT NA GORJANCE 8 NOVO MESTO

objavlja

JAVNO LICITACIJO

za prodajo poškodovanega vozila
opel kadet 1,4 S karavan, letnik 1991

Izključna cena je 335.000,00 tolarjev. Licitacija bo v soboto, 16. maja, ob 8. uri v Agroservisu, Pot na Gorjance 8, Novo mesto.

IN

Osební avtomobil JUGO KORAL 45, letnik 1990.

Izključna cena 100.000,00 SLT

NOVOTEKS Konfekcija, izdelovanje konfekcije

Novo mesto d.o.o., Foersterjeva 10

objavlja po sklepu upravnega odbora z dne 5. 5. 1992

LICITACIJO

za več vrst rabljenih konfekcijskih strojev in naprav. Podroben seznam opreme in izključna cena bo objavljena na oglasni deski na dan licitacije.

Licitacija bo v soboto, 23. 5. 1992, ob 9. uri v obratu Novoteks, Konfekcija Vinica, na Vinici.

Ogled strojev bo možen istega dne od 7. do 9. ure. Stroje bo treba plačati in prevzeti v treh dneh po končani licitaciji. Prometni davek plača kupec.

Vsa potrebna pojasnila dobite po telefonu (068) 23-030 int. 345.

WOLFCOMMERCE d.o.o., Ljubljana

— Sklad vzajemne pomoči občanov in podjetij iz Slovenije

nudi brezobrestne kredite

Zastopstvo za Dolenjsko »ZARJA« d.o.o.

Prešernov trg 3 — Novo mesto
Odprto: vsak delovni dan od 15.30 do 19.00 ure
Tel.: (068) 25-646

terme čatež

NAŠA PRIHODNOST JE LAHKO V VAŠIH ROKAH

Smo uspešen in ambiciozen kolektiv. Zastavljena strategija in cilji družbe terjajo od nas dobre rezultate, zato iščemo mlade, dinamične in ambiciozne strokovne delavce za dinamično delo v zdraviliško-turistični dejavnosti:

ANIMATORJA in PRIPRAVNIKE

z aktivnim znanjem najmanj dveh tujih jezikov (angleščina, nemščina ali italijanščina) in visoko izobrazbo filozofske, ekonomske ali druge ustrezne smeri.

Nudimo stimulative osebne dohodke in pripravnikom po uspešno zaključenem pripravništvu redno zaposlitev.

Kandidate prosimo, da pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: TERME ČATEŽ, d.d., Topliška cesta 35, 68250 BREŽICE.

OSMRTNICA

V 91. letu nas je zapustil

JOSIP BUČAR

odvetnik v pokoju

Od njega smo se poslovili v ožjem družinskem krogu 12. maja 1992 na pokopališču v Ločni.

Žalujoči: žena Milena in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 45. letu starosti nas je zapustila naša draga

ANKA GREBENAR

iz Koprivnika 27 pri Kočevju

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sodelavkam, vaščanom in znanecem, ki so nam pomagali, izrekli so žalje, darovali cvetje in pokojno pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala sosedu Miri in Mari za vso pomoč, ki sta ji jo nudili. Zahvala dr. Kosovi in osebju Bolnišnice Petra Držaja, ZD Kočevje, gospodu župniku za lepo opravljen obred, govorniku Ivanu za poslovilne besede in hvala za zapete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalijoči: vsi njeni

ZAHVALA

Delo, trud, trpljenje — tvoje je bilo življenje

V 59. letu nas je po težki bolezni zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

JOŽE ŠTUKELJ

iz Dobljč

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znanecem, ki so nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali, izrekli so žalje, darovali cvetje in ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Hvala Rudniku Kanižarica, Mercator-m.i., sodelavcem Novoteksa Vinica, sodelavkam Knjižarne Črnomelj, GD Dobljč, govornikom za poslovilne besede, pevcem za lepo petje in gospodoma za lepo opravljen obred. Zahvaljujemo se tudi osebju Onkološkega inštituta Ljubljana, posebej g. dr. Klevišarjevi in Zdravstvenemu domu Črnomelj za lajšanje bolečin. Vsem še enkrat hvala!

Vsi njegovi

Kopitarna Sevnica

odkupi bukovo hlodovino po cenah:

kvaliteta I 6.000 SLT/m³
kvaliteta II 5.000 SLT/m³
kvaliteta III 4.000 SLT/m³
kvaliteta IV 3.000 SLT/m³

V odkupnih cenah je vključen prometni davek. Podrobnejše informacije dobite osebno ali po tel. (0608) 81-160 komercialni sektor.

Vse, ki imate dostavno vozilo ali kombi ter hkrati nekaj komercialnih sposobnosti, in se želite vključiti v uspešno podjetje z živili, vabimo k sodelovanju. Pisne ponudbe sprejemamo na naslov: p.p. 138, 61001 Ljubljana.

KRKA, tovarna zdravil, p.o. Novo mesto
Komisija za cenitev in odprodajo razpisuje

javno licitacijo

na kateri želi odprodati:

— specialno vozilo LADA
— rabljene elektromotorje, reduktorje, baterijski viličar, pomivalni stroj, termoakumulacijske peči, usmernik, stropne svetilke, pisarniško, laboratorijsko opremo in drugo.

Licitacija bo v ponedeljek, 18. maja, ob 14.30 uri v KRKI v Ločni.

ANSA d.o.o., Glavni trg 19/c,

vam nudi po zelo ugodnih cenah avdio in video opremo svetovno znanih proizvajalcev znamk YOKO, DUAL, PHILIPS, SAMSUNG. Prodajamo tudi na konsignacijo. Telefon (062) 221-027

PORJAVITE!
BREZ SONCA—
BREZ OPEKLIN!
Z NOVO UVOZNO KREMO ZA
PIGMENTACIJO

- = idealna podlaga pred prvimi žarki,
- + efekt že v nekaj urah,
- = medicinsko preizkušena,
- = brez belih lis

CENJENA NAROČILA NA TELEFON:
068-26-009 26-042
26-101 26-389

DELOVNI ČAS:
od 9. — 17. ure

GASTING d.o.o., Dilančeva 7
68000 Novo mesto

**SCP PROIZVODNJA
STEKLOCEMENTNIH IZDELKOV**
Kanižarica 43 pri Črnomlju
68340 ČRNOMELJ

objavlja prosto delovno mesto

SAMOSTOJNEGA KOMERCIALISTA

Pogoji:
— visoka ali višja šola ekonomske, komercialne ali gradbene smeri
— 3 leta delovnih izkušenj

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas in s poskusno dobo 3 mesecev. Prednost imajo kandidati z delovnimi izkušnjami na podobnih področjih. Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v roku 8 dni po objavi.

**Srednja ekonomska šola Novo mesto,
Ulica talcev 3a,**

objavlja prosta delovna mesta:

- 1 učitelja slovenskega jezika — določen čas
- 1 učitelja angleškega jezika
- 2 učiteljev nemškega jezika
- 3 učiteljev matematike
- 1 učitelja naravoslovja s poznavanjem blaga
- 1 učitelja računalništva
- 2 učiteljev strokovno teoretičnih predmetov, dipl. ekonomist
- 1 učitelja športne vzgoje
- 1 učitelja psihologije — polovična učna obveznost
- 1 knjižničarja — bibliotekarja
- 1 organizatorja delovne prakse — polovična delovna obveznost

Za učitelja matematike je možnost reševanja stanovanjskega vprašanja.
Kandidati naj pošljejo prijave z ustreznimi dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Srednja ekonomska šola, Novo mesto, Ulica talcev 3a.

ALAN
21 - 745
22 - 000

**PROGRAMSKI
PAKETI**

**MATERIALNO
POSLOVANJE**
**SKLADIŠČNO
POSLOVANJE**
**TRGOVSKO
POSLOVANJE**
**OBRAČUN
PROM. DAVKA**
**POTNI NALOGI
IN VIRMANI**

**VSKLAJENO Z
NOVIMI
ZAKONSKIMI
PREDPISI!**

**NA VOLJO
SO TUDI
DEMO
VERZIE**

TPM

TOVARNA
POSEBNIH
VOZIL
NOVO MESTO d.d.

V Tovarni posebnih vozil Novo mesto želimo posodobiti prehrano med delom in zagotoviti druge gostinske storitve. Prostore imamo zagotovljene, prehrana bo obsegala cca 300 in več obrokov dnevno (dopoldanske in popoldanske malice, kosila in posebna naročila), organizirano pa bo tudi točenje brezalkoholnih pijač in napitkov.
Zato Tovarna posebnih vozil Novo mesto, d.d., objavlja

razpis
za zbiranje ponudb in sodelovanje pri pripravi, sofinanciranju in izvedbi posodobitve razdelilnice obrokov, na tej podlagi pa za prevzem in izvajanje celotne prehrane in drugih gostinskih storitev v tovarni.
Na razpis se lahko prijavijo fizične in pravne osebe z registrirano gostinsko dejavnostjo.
Pisne ponudbe pošljite na naslov: Tovarna posebnih vozil Novo mesto, 68000 Novo mesto, Zagrebška c. 20, do vključno 15. 6. 1992.

Podrobnejše informacije lahko dobite na tel. (068) 23-311 ali 22-511, int. 142, ali osebno v kadrovsko-spolni službi tovarne, po poteku roka za zbiranje ponudb pa bomo ponudnike zaprosili za podrobnejše razgovore z medsebojno predstavitvijo.

BANKA

**NOVE MESEČNE
OBRETNOSTNE MERE**

OBRETNOSTNE MERE VELJAJO OD 01.5.1992

VLOGE, NA VPOGLED	
HIRANILNE VLOGE	3,08 %
TEKOČI RAČUNI OBČANOV	3,08 %
ZIRO RAČUNI OBČANOV	3,08 %
VARČEVALNA KNJIŽICA	5,10 %
VLOGE, VEZANE NAD 1 MESEČ	
od 2.000 do 10.000	5,44 %
od 10.000 do 50.000	5,54 %
nad 50.000	5,63 %
VLOGE, VEZANE NAD 3 MESEČE	
od 2.000 do 10.000	5,54 %
od 10.000 do 50.000	5,63 %
nad 50.000	5,73 %

DOVOLJENA PREKORAČITEV NA TEKOČEM RAČUNU 6,74 %

ABANKA, BANKA PRIJAZNIH IN PODJETNIH LJUDI!

**Industrija otroške konfekcije
»JUTRANJKA«, SEVNICA, p.o.**

JUTRANJKA

razpisuje

v skladu s pravilnikom o štipendiranju za šolsko leto 1992/93 naslednje

ŠTIPENDIJE:

- v SEVNICI:
 - dipl. inž. tekstilno-konfekcijske tehnologije VII. st. — 2 štip.
 - dipl. ekonomist VII. st. — 1 štip.
 - konfekcijski modelar V. st. — 1 štip.
 - tekstilno-konfekcijski tehnik V. st. — 2 štip.
 - tekstilni konfekcionar II IV. st. — 6 štip.
- v PE »Orlici«, BREŽICE:
 - tekstilni konfekcionar II IV. st. — 3 štip.
- v PE »Dol«, DOL PRI HRASTNIKU:
 - tekstilni konfekcionar II IV. st. — 3 štip.

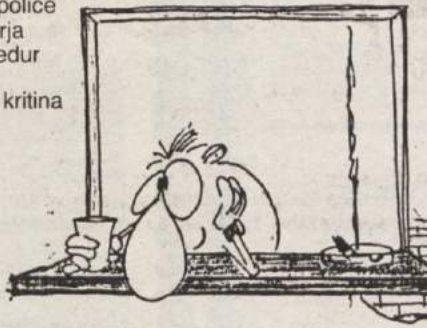
Kandidati morajo predložiti:
— prošnjo za štipendijo
— vlogo za uveljavitev socialnovarstvenih pravic (SPN —1)
— zadnje šolsko spričevalo

Rok prijave je 15 dni po dnevu objave.
Prijave sprejema Kadrovska služba Industrije otroške konfekcije »Jutranjka« Sevnica, Radna 3, 68290 Sevnica.

**CENTER®
LJUBLJANA**

**UŽIVAJTE V ŠIROKI PONUDBI GRADBENIH
MATERIALOV:**

- okenske police iz marmorja
- lepila nivedur
- izolacije
- salonitna kritina

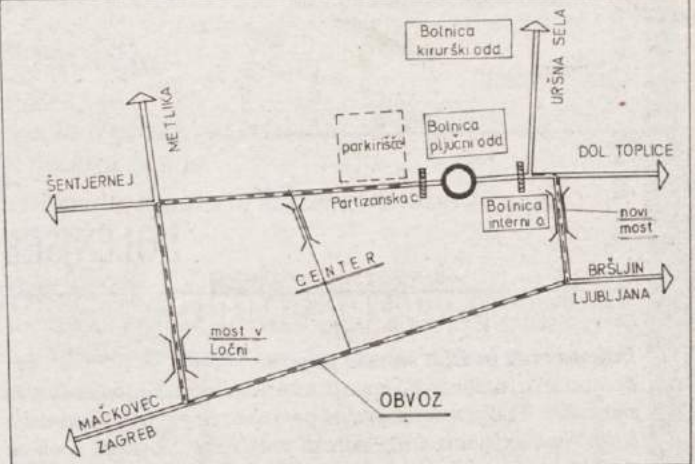
POSLOVALNICA NOVO MESTO, BRŠLJIN 2

GRADI, IZOLIRAJ, OGREJ!

**SLOVENSKI ŠPORTNI ČASOPIS
EKIPA**

VSAKO SREDO PRINAŠA OBILICO
ZANIMIVEGA ŠPORTNEGA BRANJA

**HOKEJ, NOGOMET, KOŠARKA,
ROKOMET, ODBOJKA, SMUČANJE,
MEDNARODNI ŠPORT, REKREACIJA...**

GIP PIONIR Novo mesto objavlja popolno zaporo Partizanske ceste v Novem mestu na odseku ob pljučnem oddelku novomeške bolnišnice. Cesta bo zaprta za ves promet od 15. 5. (od 16.00) do 17. 5. 1992 (do 24.00). Obvoz je preko Žabje vasi, Ločne in novega mostu

Na podlagi 3., 4. in 8. člena Odloka ter 4. člena Pravilnika o podeljevanju priznanj občine Trebnje objavlja komisija za odlikovanja in priznanja Skupščine občine Trebnje

**RAZPIS
O PODELITVI PRIZNANJA OBČINE TREBNJE**

Priznanje se podeljuje za izredno uspešno družbeno pomembno ali življenjsko delo, ki je prispevalo k napredku ter ugledu občine na gospodarskem, pedagoškem, znanstvenem ter drugih področjih.
Priznanje je enkratno in se podeljuje vsako leto za občinski praznik občanom, delovnim in drugim organizacijam ter društvom.
Predloge za podelitev priznanja dajejo krajevne skupnosti, podjetja, politične stranke in ostale skupnosti ter društva.
Komisija za odlikovanja in priznanja Skupščine občine Trebnje bo sprejemala predloge na predpisanih obrazcih do vključno 15. 6. 1992.

KOMISIJA ZA ODLIKOVANJA IN PRIZNANJA
SKUPŠČINE OBČINE TREBNJE

TOM
TOVARNA OPREME d.d. MIRNA

VABI NOVE SODELAVCE

- **POMOČNIKA DIREKTORJA ZA KOMERCIALO IN FINANCE**

POGOJI:
— visoka izobrazba ekonomske ali druge ustrezne smeri,
— znanje vsaj enega svetovnega jezika,
— ustrezne delovne izkušnje.

- **VODJA ŠPLOŠNO-KADROVSKEGA PODROČJA**

POGOJI:
— visoka izobrazba pravne ali ustrezne druge smeri,
— ustrezne delovne izkušnje.

- **SAMOSTOJNEGA RAČUNOVODSKEGA DELAVCA**

POGOJI:
— višja izobrazba ekonomske smeri,
— ustrezne delovne izkušnje.

Prijave kandidatov oz. pisne ponudbe oddajte v 15-ih dneh na naš naslov.

NUDI PROSTO DELOVNO MESTO

- **VODJE PROJEKTA**

za nadzor in koordinacijo aktivnosti pri izvajanju tehnične asistencije tujega partnerja zaradi izboljšanja produktivnosti in zagotovitve kakovosti v proizvodnji avtosedežnih prevlek.
POGOJI:
— starost do 28 let,
— najmanj višja izobrazba ustrezne smeri,
— znanje slovenskega in francoskega jezika.
ZAPOSLITEV: pri partnerju iz Francije,
— delo bo potekalo na sedežu družbe TOM, občasno na sedežu partnerjeve firme v Franciji.

Pričakujemo ponudbe dinamičnih in samoiniciativnih mladih kandidatov v 15-ih dneh na naš naslov.

VABI K SODELOVANJU

- **MLADE SODELAVCE** z najmanj srednjo izobrazbo tehnične smeri (elektro, strojna, konfekcijska), za upravljanje računalniško vodenih strojev in vodenja proizvodnega procesa, podprtega z računalniško tehniko, v predelavi termoplastov in konfekciji.

POGOJI:
— starost do 25 let,
— znanje vsaj enega svetovnega jezika (nemškega ali angleškega),
— poznavanje računalništva.

Izbranim sodelavcem bo omogočeno izobraževanje za opravljanje dela pri tujih dobaviteljih opreme.

Prijave pošljite na naš naslov: **TOM**
Tovarna opreme, d.d.
Tel.: (068) 47-031
68233 MIRNA

Bolezni srca in žilja so zelo pogoste

Bolezni srca in žilja so v Sloveniji na prvem mestu po zbolevnosti in smrtnosti. V večji meri se prično pojavljati že v zgodnjih odraslih letih. Najmanj vsak drugi odrasli prebivalec Slovenije zboli za njimi in pri večini ljudi te bolezni tudi odločajo o kvaliteti in dolgotrajnosti njihovega življenja. Vsakomur so znane diagnoze, kot so angina pectoris, srčni infarkti, popuščanje srca (srčna vodenica), gangrena udov, ateroskleroza, tromboza itd.

Kateri so glavni simptomi in znaki srčnih ali žilnih bolezni
Naštetimo le nekatere: utrudljivost in zadihanost ob vsakdanjem naporu, neredno bitje srca, bolečine za prsnico med naporom, bolečine v mečih med hojo, otekanje nog itd. Vsi ti simptomi in znaki ne pomenijo nujno srčne ali žilne bolezni, zahtevajo pa pregled in posvet pri zdravniku.

Prav tako zahteva posvet, če je posameznik podvržen enemu ali več od naslednjih dejavnikov tveganja za ateroskleroza: zvišanemu krvnemu tlaku, debelosti, sladkorni bolezni, kajenju, zvečanemu krvnemu holesterolu, telesni neaktivnosti, duševnemu stresu in dednosti (srčni bolniki med bližnjimi krvnimi sorodniki).

Ali pravočasen pregled izboljša prognozo bolezni?

Strokovnjaki so si edini, da bosta prav pravočasno odkrivanje dejavnikov tveganja za srčne bolezni in čim zgodnejši začetek zdravljenja, če je bolezen že nastopila, v največji meri podaljšala dolgotrajnost in kvaliteto življenja prebivalcem razvitih držav, med katere po teh kriterijih spada tudi Slovenija. Številne srčne bolezni prizadenejo tudi druge organe, zato tak bolnik potrebuje celostno obdelavo, natančno oceno ogroženosti in kompleksno zdravljenje, ki vključuje tudi izčrpen pogovor in nasvet. Četudi je ob nastopu bolezenskih težav bolezen že močno napredovala, lahko s pravnim pristopom zavremo razvoj bolezenskega procesa (n.pr. odložimo ali preprečimo srčni infarkt ali amputacijo uda).

Kakšne so možnosti javnega sistema zdravstvenega varstva
Posameznik, ki želi ugotoviti, kakšno je njegovo zdravstveno stanje, se mora v javnem sistemu zdravstvenega varstva najprej zateči k svojemu splošnemu zdravniku. Ker so bolezni srca in ožilja izredno razširjene, je razumljivo, da splošni zdravnik lahko napoti k specialistu kardiologu ali angiologu le majhen del vseh tistih, ki se zatečejo k njemu. Specialist bo dobršen del preiskovancev, čeprav

**AMBULANTA ZA
PREVENCIJO BOLEZNI
SRCA IN OŽILJA
V
ŠMARJEŠKIH TOPLICAH**

bo pri njih odkril določeno bolezen, z nasvetom napolil v trajno obravnavo splošnega zdravnika. Praviloma le težji srčni bolniki ostajajo v nadzoru specialistov, pa še to le v obliki občasnih pregledov 1-krat do 2-krat letno. To je tisti obseg zdravstvenega varstva, ki si ga v javnem sistemu za zbrani denar lahko privoščimo.

Kakšne so prednosti samoplačniške ambulante

V javnem sistemu je svobodna izbira zdravnika načeloma omogočena, vendar je do vrhunskih strokovnjakov težko priti zaradi dolgih čakalnih dob. Številni bolniki, še zlasti, če gre za težje bolezni in za odločitve o tveganih načinih zdravljenja, si želijo, da bi za mnenje o svoji bolezni povprašali še zdravnika, za katerega vedo sami ali so izvedeli od drugih, da predstavlja vrhunskega strokovnjaka na tem področju. Spet drugi si želijo, da ne bi v javnem sistemu izgubljali preveč časa pri iskanju zanesljivega pojasnila za svoje težave, zato si želijo celoviti pregled in posvet že ob prvem obisku in to takrat, ko imajo sami dovolj časa zanj. Tretji se sicer počutijo zdrave, vendar bi se obdobje radi podvrgli celovitemu pregledu zdravstvenega stanja, kar pa običajno ni mogoče v prenatrpani ambulanti splošnega zdravnika.

Glavna slaba stran samoplačniške ambulante je plačilo za zdravstvene usluge, ki jih je preiskovanec deležen. Vendar pa se preiskovanec lahko odloča, katerim preiskavam se bo poleg osnovnega pregleda še podvrgel. Pregled v samoplačniški ambulanti je lahko enkratni dogodek ali pa preiskovanec ostane v trajni kontroli. Če se pri enkratnem pregledu odkrijejo bolezni, ki bi potrebovale trajno spremljanje in zdravljenje, bo bolnik prejel navodilo, kam naj se po pomoč zateče v javni sistem. Kdo so strokovnjaki za srce in žile, s katerimi se lahko posvetujete v zdravilišču Šmarješke Toplice?

prof. dr. Dušan Keber, specialist internist, profesor interne medicine, mednarodno priznani strokovnjak na področju srčnih in žilnih bolezni, ateroskleroze in tromboze, učitelj in mentor številnih študentov in diplomantov ljubljanske medicinske fakultete.

doc. dr. Pavel Poredoš, specialist internist, eden od vodilnih strokovnjakov s področja zdravljenja žilnih bolezni, predsednik Angiološke sekcije pri Slovenskem zdravniškem društvu

doc. dr. Irena Keber, specialistka internistka s posebno usmeritvijo na področje srčnih bolezni in njihove rehabilitacije, ustanoviteljica in mentorica kluba bolnikov s prebolelim srčnim infarktom z več kot 300 člani.

Kako priti do specialista za bolezni srca in žilja?

Za pregled se lahko naroči vsakdo in za to ne potrebuje nepotnice. Čakalne dobe ni, zdravnik bo bolnika sprejel ob točno napovedani uri. Ambulanta deluje ob sobotah od 9. do 12. v zdravilišču Šmarješke Toplice. Na ta način preiskovancu ne bo potrebno jemati dopusta in izgubljati delovnega časa. Naroči se lahko pri glavni sestri zdravilišča na telefon 068/73-230, int. št. 330. Po telefonu se tudi dogovori, pri katerem od naštetih zdravnikov želi opraviti pregled.

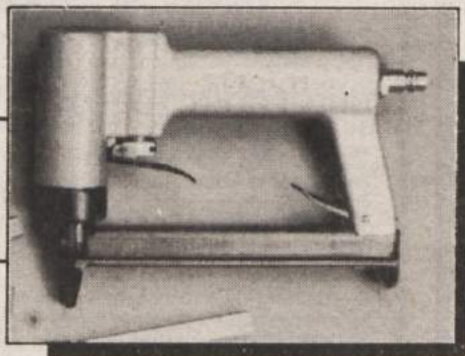
Druge možnosti v Šmarjeških Toplicah

Dejstvo, da so pregledi ob sobotah, omogoča vsakomur, da koristno združi s prijetnim in poveže svoj zdravstveni pregled s številnimi rekreativnimi možnostmi, ki jih nudijo Šmarješke Toplice.

HITRO KVALITETNO ZANESLJIVO HITRO KVALITETNO ZAN

pnevmatski

ZABIJALNI APARATI

SPENJALNI APARATI

KRIVILNE PRIPRAVE

ZA

spenjanje tankih materialov, tapetniška in dekorativna dela, izdelavo lesenih okvirjev in ograj, izolacijsko oblaganje sten in stropov, izdelavo zabojev in palet, kartonske embalaže ...

niko
KOVINARSKO PODJETJE
ŽELEZNIKI

TEL.: (064) 66 221, 66 617

Dolenjci, Belokranjci, Posavci...

NOVA OPREMA

vam je s svojo **NOVO** industrijsko prodajalno v Novem mestu prihranila pot v Slovenj Gradec, kjer vam nudi **najnižje cene za kvalitetno oblazinjeno pohištvo in vzmetnice**

V mesecu maju vam nudimo: **15% popust pri nakupu z gotovino za vse naše izdelke**

INFORMACIJE IN PRODAJA NA SEDEŽU:
OZ HRAST, Adamičeva 2
(pri osnovni šoli Grm), NOVO MESTO
tel.: 068/22-802 in 28-135

Delovni čas: vsak delovni dan od 11. — 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

VI NAM — MI VAM

Objavo oglasov v rubriki VI NAM — MI VAM lahko naročite po tel. (068) 23-610 ali po telefaksu: (068) 24-898 do torka do 10. ure.

BETONAL TREBNJE

proizvodnja, prevoz in strojno vgrajevanje betona

Cenjene kupce obveščamo, da lahko pri nas naročijo kvalitetne betone in storitve betoniranja po konkurenčnih cenah. Za takojšnja plačila nudimo 5% popusta!

TREBNJE, Kolodvorska 1,
Tel. (068) 44-003

VRTNARSTVO IN CVETLIČARSTVO ZUPANČIČ

Birčna vas 17 a, Novo mesto
tel. (068) 43-522

vam po konkurenčnih cenah nudi:

- sadike paradižnika in paprik
- sadike za grobove in vrtove
- trajnice za rezanje
- lončnice in rezano cvetje
- izdelava vencev, šopkov in ikeban

Avto-hit Novo mesto d.o.o.

Telefon/Telefax: 068/43-502

Uživajte v vožnji sodobnih vozil zahodnoevropskih in japonskih proizvajalcev. S takojšnjo dobavo po zelo ugodnih cenah vam nudimo:

Ford escort 1,6 CLX 24.600 DEM
Fiat tipo 1,4 AGT i 21.400 DEM
Opel astra 1,7 D 26.600 DEM
Suzuki alto 13.400 DEM

Cene so do registracije
Odkupujemo rabljena vozila
Možnost kreditiranja

Do 15. junija nudimo poseben 2% popust na tovarniške cene!

LogiCom Računalniški inženiring

Ilke Vašte 15, Novo mesto
Tel.: (068) 22-552

- prodaja računalnikov Arche, programov in opreme
- računalniško izobraževanje
- načrtovanje in izvedba informacijskih sistemov za obrtnike
- marketing s celotno propagando za mala podjetja in obrtnike

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Oklešen Leopold
K Roku 77
Novo mesto
tel. (068) 26-193
delovni čas: non stop

- prevozi pokojnikov — tudi iz tujine
- prodaja pogrebne opreme
- ureditev pokojnikov — tudi na domu
- urejanje dokumentov v zvezi s pokojniki
- kompletne storitve pri pogrebi
- storitve v zvezi z upepelitvijo
- posredovanje vencev in cvetja
- izredno konkurenčne cene
- brezplačen prevoz do 20 km

TRGOVINA BUTLER

sposojanje poročnik oblek in prodaja jeans izdelkov vseh barv po izredno ugodnih cenah

Delovni čas: od 10. do 12. ure
in od 14. do 19. ure
sobota: od 10. do 12. ure

Pod Trško goro 49, tel. (068) 22-815

Trgovina ZYNO d.o.o.

Gmajna 6, Raka Tel. (0608) 75-541

vam v svoji trgovini na RANČU nudi vse za kmetijstvo in gospodinjstvo po ugodnih cenah • rezervne dele za traktorje in kmetijske stroje • kmetijsko mehanizacijo • orodja • umetna gnojila: urea po 946,00 SLT, kan po 720,00 SLT, NPK 2x18x18 po 1.150,00 SLT NPK 0x10x24 po 1.150,00 SLT, NPK 15x15x15 po 1.022,00 SLT • škropiva, semena • radensko • pivo • sokove • sladkor • olje • sol

KLIMAHIT INŽENIRING d.o.o.

Okenski klimatizerji
Hladilni sistemi
v split-izvedbi...

PRIPRAVITE SE ZA VROČE POLETNE DNI! Nudimo Vam ugoden nakup hladilnih sistemov za gostinske lokale, trgovine, poslovne prostore in nenazadnje tudi za dom. Pokličite nas, pomagali Vam bomo pri izbiri. KLIMAHIT d.o.o., Alešovčeva 74, Lj., tel. 061/341-061, faks 061/341-090.

HERBALIFE

Preizkušena zdrava hrana, ki vam pomaga izgubiti odvečno težo, organizmu daje energijo, naravno čisti telo in odstranjuje celulitis

Inf. (068) 23-943 ali Blažičeva 26,
Ljubljana (061) 50-726

EVI d.o.o.

elektroservis in trgovina

- pooblaščen servis gostinske opreme (kavni aparati, pomivalni stroji, ledomati, kuhinje)
- prodaja novih in rabljenih aparatov, čistil za gostinstvo ter kave

Inf. EVI, d.o.o., Železničarska 18, Črnomelj
tel. (068) 51-616

SERVISNO PRODAJNI CENTER

SERVISNO PRODAJNI CENTER

SERVISNO PRODAJNI CENTER

Janez Molek

Delovni čas.

Avtoservis in trgovina v Gradacu: od 7. do 17. ure, sobota in nedelja zaprto

Trgovini v Novem mestu in Metliki: od 7. do 20. ure, ob sobotah od 7. do 13. ure

68332 GRADAC 131 AVTOSERVIS, AVTOVLEKA, AVTODELI, AVTODELI, AVTODELI, AVTODELI
Telefon (068) 57-207 RENT A CAR IN TRGOVINA, trgovina METLIKA, trgovina NOVO MESTO
Telefax (068) 57-207 Gradac, tel./fax: (068) 57-207 tel./fax: (068) 58-666 tel./fax: (068) 27-729

OPUS

računalniški engineering, d.o.o. Kranj

PE Novo mesto, Cesta Herojev 1, 68000 Novo mesto

OTROCI IN STARŠI, EDINA ZANESLJIVA POT DO ZNANJA RAČUNALNIŠTVA JE RAČUNALNIŠKO IZOBRAŽEVANJE OPUS!

Pri nas smo po srečni. Velika časa smo potrebovali, da smo uredili prostor in ga spremenili v sodobno računalniško učilnico. Nič posebnega ni, ker so v učilnico vgrajeni najmodernejši materiali. Nič posebnega ni, ker so v učilnici najsodobnejši računalniki. Prav tako ni nenavadno, ker bomo v učilnici na papir tiskali z laserskim tiskalnikom.

Novo, drugačno in nenavadno je to, da smo prazen prostor spremenili v prijazno učilnico, kjer se ne bodo srečevali predavatelji in slušatelji. Vedno bodo prisotni samo prijatelji. Prijatelji z močno izraženo željo — obvladati računalništvo do te mere, da nam bo postalo v veselje in korist. Našo srečo želimo deliti tudi z vami, zato vas vladno vabimo na

KLEPET IN OGLED

NAŠE RAČUNALNIŠKE UČILNICE na Cesti Herojev 1
(stavba OŠ Center, vhod s strani zavarovalnice)

v petek 15.05.1992 med 16.00 in 19.00 uro in
v soboto 16.05.1992 med 9.00 in 14.00 uro.

V tem času vam bodo v naši učilnici na voljo naši strokovnjaki. Na predstavitvi bo možen tudi vpis v izobraževalne programe.

DEL NAŠE PONUDBE:

- profesionalna celoletna šola za otroke in mladino
- računalniške delavnice
- računalniško usposabljanje za podjetja
- celotna ponudba računalniške opreme, tudi najem in lizing

Informacije in vpis tudi v agenciji KOMPAS, Novi trg 6, vsak dan med 8.00 in 16.00 uro na tel. 21-333.

PIONIR

MIKI Novo mesto, d.d.

Montaža, kovinarstvo instalacije

Vas vabi, da jih obiščete v Novem mestu, na Mali Cikavi 25

V družbi s strokovnimi in izkušenimi kadri izvajamo naslednja dela:

- elektroinstalacije vseh vrst
- vodovod
- ogrevanje
- plinske instalacije
- prezračevanje
- kleparska dela

V trgovini, ki se nahaja v poslovnih prostorih družbe in je odprta vsak dan od 8. — 18. ure, in ob sobotah do 12. ure, prodajamo ves material za zgoraj naštetih dejavnosti ter belo tehniko, drobne gospodinske aparate in ostalo tehnično blago. Po dogovoru s kupcem blago tudi dostavimo.

Poleg prodaje ali izvedbe izdelamo s kupci tehnološke popise, predlagamo najbolj racionalne izvedbe, izdelamo projekte izvedenih del, nudimo strokovno-tehnični nadzor ter ostalo strokovno pomoč iz naših dejavnosti, pri čemer naj posebej poudarimo meritve izvedenih del.

Smo pooblaščen servis za električne ročne stroje »Iskra«, popravljamo pa tudi ostala električna ročna orodja.

Poleg dejavnosti, vezanih na izvedbo in popravilo instalacij v objektih, izdelujemo sestavljive moderne, večnamenske kioske »PIKI«, ki jih uspešno prodajamo v domovini, v zadnjem času pa prodajamo tudi ne evropski trg.

Za vse informacije nas lahko pokličete po telefonu h.c. (068) 23-118
trgovina (068) 23-187
marketing (068) 21-147 ali zahtevate informacije po telefaksu (068) 22-204.

OBIŠČITE NAS!

POLETNA ŠOLA ITALIJANŠČINE
Bohinj, 27. 6. — 4. 7. in 5. 7. — 12. 7.
cena 390 DEM, ugodni plačilni pogoji

Partizanska 7
Novo mesto
tel. (068) 28-136

MALI LOŠINJ apartmaji — ugodno
ROVINJ v hotelih A in B kat. — 7 dni že od 100 DEM dalje

SLOVENSKO PRIMORJE — ugodno

Prepričajte se!

VI NAM — MI VAM

tedenski koledar

Četrtek, 14. maja — Bonifacij Petek, 15. maja — Zofka Sobota, 16. maja — Janez Nedelja, 17. maja — Mojca Ponedeljek, 18. maja — Erika Torek, 19. maja — Peter Sreda, 20. maja — Bernard

LUNINE MENE

16. maja ob 17.03 — ščip

kino

BREŽICE: 14. in 15. 5. (ob 20. uri) ameriški triler Ko jagenjčki obmolnejo.
CRNOMELJ: 15. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška romantična komedija Moja punca. 17. 5. (ob 18. uri) ameriška risanka Snežuljica in sedem pal-

čkov. 17. 5. (ob 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge.
KRŠKO: 17. 5. (ob 18. uri) ameriška komedija Nočni skok. 21. 5. (ob 19. uri) ameriška zgodovinska drama J. F. K.
KRMELJ: 16. 5. ameriški grozljivi film Smrtne misli.
METLIKA: 15. 5. (ob 19. in 21. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 17. 5. (ob 19. in 21. uri) ameriška romantična komedija Moja punca.
NOVO MESTO: 14. 5. (ob 16., 18. in 20. uri) ameriška romantična komedija Moja punca. Od 15. do 18. 5. (ob 16., 18. in 20. uri) ameriška »odtrgana« komedija Družina Adams.
TREBNJE: 15. in 17. 5. ameriška melodrama Barfly.
SEVNICA: 15. in 17. 5. ameriški grozljivi film Smrtne misli. 18. in 20. 5. ameriški erotični film Sluge strasti.

čestitke

V KLOŠTRU v Beli krajini bo praznovan 17. maja svoj 50. rojstni dan MIROSLAV PAVLIHA. Iskrene čestitke, zdravja, medsebojnega razumevanja in vse, kar si sam želi, mu želi tudi mama. 2193

Dragi Metki Stroj in želimo skorajšnje okrevanje.

Sodelavci

kmetijski stroji

TRAKTORSKI obračalnik sental prodam. Ivan Kastelic, Muhaber 5 a, Novo mesto, 2112
TRACNE grablje za traktor TV prodam. Janez Sintič, Kočarija 16, Kostanjevica na Krki, 2117
SAMONAKLADALCO SIP za seno prodam. Podgora 42, Straža, 84-628. 2121
MALO RABLJENO samohodno motorno kosilnico (škarje) prodam za 400 DEM protivrednosti. 23-947. 2128
KOMBAJN fahr M66S in M66, za pšenico, odlično ohranjen, prodam. 0608/67-529. 2165
ROTACIJSKO kosilnico Panonija, prodam. 25-226. 2190
TRAKTORSKI obračalnik, rotacijsko kosilnico 165 in pakja prodam. Pavle Zajc, Zbure 44, Šmarješke Toplice. 2190
NOVO 17 m3 nakladalco, brejo kobiljo in voziček za BCS prodam. 56-612. Sifra: 2224

KMETOVALCI! Največja zasebna trgovina vas vabi k nakupu rezervnih delov za traktorje Tomo Vinkovič, Zetor, Univerzal, Ursus, Fiat, BCS, gum in akumulatorjev. Primer: 12V97 - 100 Ah 6.300 SLT, 12V135 Ah 9.950 SLT. Se priporoča Slavko Prosen, Agroizbirna Kranj, 064/324-802. 2227
KOSILNICO BCS 127 in traktor IMT 542, vse dobro ohranjeno, ugodno prodam. 063/746-187. 2236

kupim

KUPIM 5 m3 bukovih drv. 23-408. 2141
PARCELO za gradnjo gostinskega lokala v okolici Novega mesta ali Dolenjskih Toplic kupim. 068/22-282. 2163
R 4 GTL, letnik 1989, ali YUGO, letnik 1990, kupim. 068/23-585, zvečer. 2104

motorna vozila

ZASTAVO 101, letnik 1987, prodam. 22-035. 2111
LADO KARAVAN, november 1985, prodam. 65-431. 2118
R 5 KAMPUS, 5 vrat, prva registracija 1990, prodam za 10.200 DEM. Zoran Loška vas 5 a, Dolenjske Toplice. 2120
GOLF 1,3 CL, letnik 1990, metalik (14500 DEM), R 4, letnik 1987/10

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o. UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Zdenka Lindič-Dragaš, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge), Pavel Perc in Ivan Zoran.

IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 50 SLT, naročnina za 2. trimesečje 590 SLT; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 1.180 SLT; za tujino 40 ameriških dolarjev ali 70 DM (ali druga tuja valuta v tej vrednosti) na leto.

OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 850 SLT, na prvi ali zadnji strani 1.700 SLT; za razpise, licitacije ipd. 1.000 SLT. Mali oglasi do deset besed 600 SLT, vsaka nadaljnja beseda 60 SLT.

ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB — Dolenjska banka d.d. Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068) 23-606, 24-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 23-610; mali oglasi in zahvale 24-006; telefaks: 24-898. Nenarocnih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) ministrstva za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst. Časopisni stavek, preložen v filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

JUGO 45, letnik 1989, prodam. 23-809. 2229
FIAT 126 PGL, letnik 1987, prodam. 28-567. 2233
R 4, letnik 1988, 43.000 km, registriran do 9/92, prodam. Držaj, Rumanja vas 45, Straža. 2234
GOLF DIESEL, star eno leto, prodam ali zamenjam za starejšega. Franc Tomše, Dobelno 4, Brežice. 2235
GOLF, letnik 1981, dobro ohranjen, registracija celo leto, prodam. 28-915.

obvestila

MONTAŽA klasičnih in satelitskih anten. 44-129. 2119
KOZMETIČNI SALON Zdenka Poljšak, Kosova 2, Novo mesto, obveščam cenjene stranke, da sem razširila dejavnost kozmetične nege tudi v pedikuro in nego nog. 23-549. 2122
PURANE, bele, težke pasme, stare 5 tednov, dobava 6.junija ob 11. uri. Sprejemamo naročila na 068/45-622 ali 061/783-382. 2143
VSE ZA POROKE ali večji družinski praznik, od orehovich in rozinovich potic z domačo smetano, drobnega peciva, biskvitov, rolad in še česa, lahko naročite na 068/73-083. 2170
PETUNJE po 30 SLT, sadike paradiznika, paprike, zelja, karfiola in ohrovtu ter velik izbor enoletnic lahko kupite pri Ivanki Urajnar, Stari trg 28, Trebnje. 068/44-815. 2176
NA ZALOGI IMAM vse vrste nerjavečih vijakov za sode. Če dostavite vratca, jih tudi zamenjam. 0608/81-096. 2196
POZOR! Hujšanje brez diet s shujšalnim pasom do lepše linije. Informacije in naročila na 061/218-941. 2197

POZORI!

Prodajamo traktorje LINDNER in ZETOR na posojilo na 3 leta in kabine za UNIVERZALE, ZETOR in URSUS ter rabljenje traktorje TORPEDO, SAME, IMT, ZETOR in FENDT. Gabrielj d.o.o. Zgornje Pirniče 124 a Medvode tel: 061/576-447 (099) 610-579

RENAULT, FORD

Vozila, kompletan program Vozila, kompletan program (vključno s 16V modeli). Omogočamo zelo ugoden uvoz. Posebna ponudba: R 5 Five (1390 ccm). Takojšnja dobava. GRAMI LTD. Tel. (061) 153-244, fax (061) 224-943, med 9. in 13. uro.

MOTEL KOLINSKA TREBNJE

vam nudi:
● ohceti v restavraciji ali na terasi (aperitiv, 3 obroke — 5 vrst mesa, kavo za 780 SLT), možnost točenja lastnega vina
● kosila in večerje za skupine in posameznike za 260 SLT
● pizze, sadne kupe, sladolede
Inf. (068) 44-018

preklci

FRANC OSTERMAN, Jelše 8, Otočec, prepovedujem hojo in vožnjo po mojem travniku v Razborah, parc. št. 853, 852, 848 k.o. Črešnjice. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal. 2114

posest

10 a vinograda na Rihpovcu pri Trebnjem, kuhinjo Gorenje, Tomosov avtomatik A 3L, vitrino LTH prodam. 068/44-656. 2115
STAREJŠO HIŠO z dvoriščem, gospodarskim poslopjem in vrtom (1300 m2) v Gregovcih (Bizeljsko) prodam. 0608/34-981 ali (041)797-069, zvečer. 2116
HIŠO na Rezlovem bregu 17, Čatež pri Brezicah, prodam. 041/321-342. 2124
VINOGRAD, 15 arov, z zidanico in elektriko, na Vrhovski vasi pri Cerkljah in Z 101, letnik 1981, registrirana celo leto, prodam. 068/42-650. 2131
ZIDANICO, vinograd in gozd (1600 m2), na Cirknu pri Mirni, prodam. 068/44-823, zvečer. 2142
GRADBENO parcelo z vso urejeno dokumentacijo, možnost obročnega odplačevanja, prodam. 068/50-123. 2152
HIŠO z gospodarskim poslopjem, garažo, 28 a zemlje, vodovodom in telefonom v Artičah, poceni prodam. 0608/65-531. 2156
NJIVO 3,133 m2, tretji razred, k.o. Straža nad Šentrupertom, prodam. 061/612-256. 2171

Comland & NR
RAČUNALNIŠKA OPREMA
Novo mesto, Ločna 1, tel. (068) 20-437
Ljubljana, Velnarjeva 8, tel. (061) 571-122

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING
Celje, tel.: 063/27-217

PARCELO 730 m2 v okolici Šentjerneja, tik ob glavni cesti, prodam. 068/73-663. 2182
PARCELO 25 a v Jurni vasi ali 37 a prodam. Franc Kmet, Zagrebška 15, Novo mesto, popoldne v tem tednu. 2183
NJIVO z gozdom (50 arov), pri Bučni vasi, prodam. 27-907. 2194
VIKEND HIŠICO, primerno tudi za bivanje, v bližini Trebnjega, prodam. 068/28-706, po 16. uri. 2201
ZAZIDLJIVO PARCELO v Kostanjevici na Krki prodam. 061/315-031. 2226

prodam

ŠIVALNI industrijski stroj Pfaff, dvoigleko Durkop, entlarico in likalno mizo prodam. 069/56-010. 2113
PRODAJ, po pošti, učinkovita in uspešna sredstva za zatiranje voluharja, krta, miši, podgan, hrčka, poljev, bromorjev, komarjev, muh, moljev, uši. 068/41-199, od 7. do 15. ure. 2125
MLADO kravo prodam. Alojzija Cimermančič, Šentjošt pri Stopičah 5. 2126
ČISTOKRVNE nemške ovčarje in kozo z mladiči prodam. 52-518. 2127
INTELEKTA MIRNA, Rojč 11, vam nudi po ugodnih cenah SONČNICE TROPINE. Dostava tudi na dom. 47-158 ali 40-090. 2129
KORUZO v storžih ugodno prodam. Grden. 068/44-433, zvečer. 2132
SINGER overlog, nov, 4 niti, prodam za 1.450 DEM. Garancija in rezervni deli. 061/448-475. 2133
KRAVO mlekarico prodam. 23-562. 2134
SENO, koruzo in oves prodam. Darko Kegljevič, Ostrog 26, Šentjernej. 2135
55 TRIMETRSKIH betonskih rešetk prodam. Franci Mrgole, Teiče 21, Tržišče. 2140
BRAKO PRIKOLICO, Treska, novo, prodam za 1.500 DEM. 0608/81-073, od 7. do 13. ure. 2144
DVE otroški posteljici z jogiji (135 x 65) prodam. 0608/75-620. 2145
KOZE in ovce prodam. Ogled v nedeljo, 17.5., dopoldne. Cvetkovič, Budganja vas 32, Žužemberk. 2147

OVERLOCK PFAFF entlarico, 4 nito, novo, nerabljeno, z enoletno garancijo, ugodno prodam. 064/215-650. 2149
KOMPRESOR-traktorski, prenosni, 4 zračna kladiiva in 10 svetrov za kamen prodam. 068/56-536. 2150
MLADO brejo kravo, 2 krat telila, prodam. 061/801-563. 2153
DIATONIČNO HARMONIKO Zelenjak, c.f.b, dobro ohranjeno, prodam. Robert Zupančič, Dol. Kamence 45 B, Novo mesto. 2167
RDEČE VINO prodam. 25-414, ali 27-848. 2172
KOZE, stare in mladiče, prodam. 26-107. 2174
ITALJANSKI kombiniran otroški voziček PEG ter avto sedež prodam. 068/24-449. 2175
NERABLJENO KONFEKCIJO za novorojenčka, novo in rabljeno obutev za otroka v starosti od enega do dveh let ugodno prodam. 45-377, zvečer. 2198
2 m3 suhih hrastovih plohov prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 2200
PRIKOLICO za osebni avto prodam ali menjam za les. 068/47-319. 2203
MIZARSKI stroj debeleinka, poravnalka in napravo za opaž, podne prodam. 45-541. 2208
STROJ za kemijsko čiščenje in opremo za trgovino (tekstil, obutev) ugodno prodam. 64-007 ali 64-235. 2209
TELEVIZOR Toshiba s teletekstom, stereo, prodam. 25-226. 2210
BREJO telico friziko in kravo za zakol prodam. 76-528. 2219
IZKOPALEC KROMPIRJA, kuhilostaro 4 leta, težko 600 kg, in dvoredni pletilni stroj Brother prodam. 40-781. 2220
HARMONIKO HOHNER ATLAN-TIK 4 in otroško posteljico prodam. 26-612. 2221

razno

MLADO DRUŽINO iščem za pomoč na kmetiji. Naslov v oglasnem oddelku.
OTROŠKI VOZIČEK, italijanski, dobro ohranjen, ugodno prodam. 22-361. 2139
V BRUSNICAH oddamo v najem prostore, primerne za opravljanje naslednjih dejavnosti: gostinstvo, trgovina, poslovnne prostore, skladiščenje, obrt. 068/85-650. 2148
PROSTOR, 45 m2, oddam v najem. 27-134. 2151
V NOVEM MESTU iščem prijazno gospo za občasnno pomoč pri varstvu dveh predšolskih otrok. 22-988, popoldne. 2160
V NAJEM ODDAM prostor (150 m2), s predplačilom. 068/43-797, po 20. uri. 2161

FRIZERSKI SALON oddam v najem. Prodaj večjo avtomobilsko prikolico. 26-665. 2169
ODDAM opremljen boutique v Sevnici in prodam registrsko blagajno. 25-259. 2173

službo dobi

AMBICIOZNA, urejena, komunikativna, so pogoji, ki jih potrebujete, da vas sprejemamo za honorarnega sodelavca. 063/21-153, Nenad, samo v petek od 7. do 13. ure. 2130
IŠČEMO DEKLE za honorarno delo v trgovini, v popoldanskem času. 068/43-765, po 20. uri. 2158
Zaposlim natakario za delo za šankom. 068/25-325.
KAVA BAR »Pri slonu« nujno potrebuje čistilko za enkrat tedensko čiščenje. 25-901. 2159
REDNO ali honorarno zaposlim samostojno šiviljo s prakso. 21-559, od 14. ure dalje. 2162
TAVERNA v Krškem zaposli dekle. 0608/31-888 ali 0608/32-224. 2177
TAKOJ ZAPOSIM dekle, ki ima veselje do střežbe v gostilni. Nedeleje in prazniki prosti, urejen delovni čas. Informacije na 44-121, do 12. do 15. ure. Gostilna Springer, Trebnje. 2178
POTREBUJEMO AGENTE za prezentiranje popolnoma novega stroja na tržišču na področju Dolenjske in bližnje okolice. Zaželeno izkušnje, možnost za služko od 5.000 do 10.000 DEM. Dobimo se v soboto, 16.5.1992, v hotelu Metropol, modra restavracija, ob 20.30 = D-2000. Ne zamudite priložnosti. 2185
ZAPOSILIMO kuharsko pomočnico, čistilko in natakario. Gostišče Kolednik na Veselici v Metliki, 24-765, po 20. uri. 2191
ODLIČNO PLAČANO honorarno delo, pogoj osebni avto. Informacije: Godzna pot 10, Leskovec pri Krškem. 2205
ŽELITE NOV IZZIV? Nudimo vam dinamično delo na področju trženja, socialnih programov in finančnih naložb. Pričakujemo komunikativno osebnost, sposobno za samostojno delo. Pokličite nas v petek, 15.5., ali v ponedeljek, 18.5., od 8. do 10. ure na 061/372-934. 2213
HONORARNO ZAPOSILIMO soferja za določen čas. Pogoji: soferski izpit vsaj B kategorije, nekajmesečna praksa pri vožnji z Zastavnim kamionom. V poštev pridejo kandidati iz Trebnjega in bližnje okolice. Pisne prijave sprejemamo JAPI, Paradiž 4, Trebnje, 44-257. 2215
V KRATKEM ČASU do dobrega za služka. Dobimo se 15.5. ob 18. uri na vrtu restavracije Pri vodnjaku v Novem mestu. 2223
IŠČEM POTNIKE za prodajo na terenu. Nudimo najboljše pogoje. 85-325. 2225
STE PRIPRAVLJENI za dober honorar prodajati na terenu dobro prodajni artikel. 23-977. 2230
S POŠTENIM DELOM do dobrega zaslužka. Če imate proste vikende, osebni avto, pokličite na 24-781, dopoldne. 2231
NAJBOLJŠI POGOJI! Če hočete z dobrim delom dobro zaslužiti, pridite v ponedeljek ob 20. uri v gostilno Pod smreko. 2232

ZAHVALA
Lovci so se poklonili ti z zeleno vejico, lovski rog pa je zatrobil večno nam slovo.
Utrujen od bolečine in trpljenja se je v 64. letu starosti poslovil od nas dragi mož, tata, brat, stari tata in stric
MIKO VESELIČ — GAJANOV MIKE
iz Gorenjcev 11
Množica tvojih lovskih in gasilskih tovarišev, znancev, sosedov in prijateljev se je poslednjič poslovila od tebe 7.5.92 in te pospremila k tvojemu preranemu grobu. Beseda hvala, čeprav vemo, da je premalo, naj velja vsem, ki ste našemu tati prinesli cvetje in vence ter nam izrekli sožalje, in vsem trem govornikom, ki so orisali tvojo življenjsko pot sosedu, lovca in člana ZB. Enako hvala vaščanom vasi Gorenjci za pomoč ob smrti našega tate. Tata, žalostni smo, ker smo te izgubili, vendar ponosni, da smo te imeli. Mirno naj počiva tvoje bolno telo v domači zemlji, ki si jo imel tako rad.
Za teboj žalujejo: žena Anka, hčerke Marija, Ivanka in Stanka z družinami, sin Marko, sestre in brat
Gorenjci, 7.5.1992

ZAHVALA
V 42. letu starosti nas je nenadoma zapustila naša draga žena, mamica, sestra in botrica
SLAVKA VIDMAR
roj. Murn
iz Vavte vasi 41/A
Ob nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam ob teh težkih trenutkih pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje in pokojnico v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Priscrna hvala gospodu dr. Kokalju in medicinski sestri Jelki za njun trud. Zahvaljujemo se godbi Novoles ter pevskemu zboru iz Birčne vasi. Hvala tudi njenim nekdanjim sodelavcem iz Novolesa za poslovilne besede in darovano cvetje, delavcem KZ Krke ter delavcem Laboda. Vsem še enkrat iskrena hvala.
Žalujoci: vsi, ki smo jo imeli radi

službo išče

POKLICNI VOZNIK in inštruktor išče delo. ☎ 27-433. 2188

stanovanja

ENOSOBNO stanovanje v Trebnjem, 47 m² in klet, prodam najboljšemu ponudniku. ☎ 23-311 int. 391, samo v petek od 13. do 16. ure. 2123

Garsonjero 26 m² s centralno kurjavo in KATV, 126 P, nov, prodam. ☎ 26-517 po 15. uri.

GARSONJERO ali enosobno stanovanje v Novem mestu kupim. Ponudbe pod šifro: »20 - 30 m²«. 2154

SAMSKI, urejen in redno zaposlen moški želi najeti garsonjero v Novem mestu. ☎ (068)73-111, po 15. uri. 2166

TRISOBNO stanovanje oddam za določen čas. ☎ 26-858. 2184

ENOSOBNO lastniško stanovanje (45 m²) v Novem mestu zamenjam za večjega z možnostjo odkupa. ☎ 27-208. 2206

V SPOMIN

*Nihče ne ve, kako boli,
ko tebe, dragi mož in oče,
več v našem domu ni.
A spomin na tebe vsak dan bolj živi,
čeprav te več med nami ni.*

15. maja mineva 5 žalostnih let, odkar nas je zapustil naš dragi mož in oče

IVAN KAMBIČ

iz Semiča 7/A

Hvala vsem, ki se ga spominjate!

Žaluoja: žena Rozika in sin Dušan

ZAHVALA

*Utihnil je tvoj glas,
obstalo je tvoje srce,
ostali so sledovi tvojih pridnih rok
in kruto spoznanje,
da se ne vrneš več.*

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta

LUDVIKA ZORETA

iz Herinje vasi pri Otočcu

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in prijateljem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, poklonili cvetje ter nam ustno in pisno izrazili sožalje. Posebna zahvala za poslovilne besede g. Alojžu Jožefu, g. Andreju Rapetu in g. župniku za opravljen obred.

Žena Štefka, sin Zdravko in hčerka Darinka z družinama

ZAHVALA

V 57. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek, brat in tast

VINKO RABZELJ

iz Vel. Brusnic

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter vsem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih, izrekli sožalje, darovali cvetje ter pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju pljučnega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, družinam Franko, Hudoklin in Srebrnjak, GD Brusnice za organizacijo pogreba, pevcem za zapete žalostinke ter župniku za lepo opravljen obred.

Žaluoja: vsi njegovi

ZAHVALA

*Ni več bolečin, ni več trpljenja,
vse to je vzela večna zemlja.
V domu ostala je praznina,
a v naših srcih bolečina.*

Z žalostjo v srcu smo se za vedno poslovili od naše mame, babice, prababice in tete

TEREZIJE STRAJNAR

iz Ždinje vasi

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so darovali vence, cvetje in sveče, nam izrekli sožalje ter našo mamo pospremili do njenega zadnjega doma. Zahvaljujemo se tudi podjetju ZG-Promet in CP Gradnje za podarjene vence. Hvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred.

Žaluoja: vsi njeni

ZAHVALA

*Ne jokajte ob grobu mojem,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite*

V 82. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče tast in svak

LEOPOLD FLORJANČIČ

kovaški mojster v pokoju
z Malega Slatnika 13

Ob boleči izgubi našega dragega ata se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem, znancem, pevcem za zapete žalostinke, sodelavcem Tovarne zdravil Krka, Kremen, DSO Novo mesto, zastavonošam, Obrtnemu združenju Novo mesto za padarjeno cvetje in izrečena sožalja in vsem, ki so našega ata pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni gospodu patru Luki za vse obiske pokojnika med njegovo boleznijo in lepo opravljen obred. Hvala govorniku Vinku Mikcu. Vsem iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, brat in stric

ANTON KOS

iz Črmošnjic 18 pri Stopičah

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrazili sožalje, darovali cvetje in pokojnika pospremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo Golobovim, Štanglavim in Mikčevim. Zahvaljujemo se trgovskemu podjetju Dolenjka, Tovarni zdravil Krka — oddelek za proizvodnjo zdravil, Labodu, Papir servisu Ljubljana in vaščanom ter župniku za tako lep obred.

Žaluoja: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubljenega moža in očeta

RUDIJA MIRTA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, izrekli sožalje in podarili cvetje. Posebna hvala g. dr. Janžekoviču za vsakodnevne obiske na domu, g. Murnu za govor, pevskemu zboru in g. duhovniku za opravljeno pogrebno svečanost. Iskrena hvala tudi vsem, ki ste ga imeli radi.

Žaluoja: žena Milena, hči Majda in sin Bruno z družinama

Novo mesto, 9. maja 1992

V SPOMIN

*Jaz sem le za en čas
in ti si le za en čas,
na, sprovedi nas srečno.
A ljudstvo, ki ima svež obraz,
le njemu ni merjen čas,
živelo bo večno.
(Rudolf Ramuta)*

RUDOLFU RAMUTA

Minilo je leto dni, kar nas je zapustil, spomini pa so ostali živi in sveži.

Vsi njegovi!

ZAHVALA

V 63. letu starosti je nenadoma umrl

JOŽE ZUPANČIČ

iz Dolenjskih Toplic

Vsem, ki ste ga imeli radi ali mu kakorkoli pomagali, se iskreno zahvaljujemo.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Na svoj 78. rojstni dan nas je za vedno zapustila nam vsem draga

ALOJZIJA NOVINA

iz Novega mesta

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani v dneh žalosti. Dežurni ekipi Zdravstvenega doma ter kolektivu nevrološkega oddelka Splošne bolnišnice v Novem mestu, sosedom, kolektivu in upokojencem Krke, tovarne zdravil Novo mesto, Društvu invalidov Novo mesto, g. patru Petru, pevkam ljudskega cerkvenega petja ter vsem, ki ste jo spremlili v tako lepem številu na njeni zadnji poti.

Žaluoja: sin Marjan z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, ate, stari ate in pradedek

ANTON JAKŠA

Hrast 8

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste našega pokojnega očeta pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, gospodu župniku za opravljen obred, govorniku za poslovilne besede ter pevcem iz Novega mesta.

Žaluoja: vsi, ki so ga imeli radi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

ANE PETRIC

posestnice iz Radovice pri Metliki

se iskreno zahvaljujemo za vso zdravniško pomoč in izredno nego vsemu zdravstvenemu osebju infektivnega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto. Prav lepa hvala tudi vsem zdravstvenim delavcem Zdravstvenega doma Metlika, posebej pa še zdravnikoma dr. Mlačku in dr. Videtiču. Hvala g. župniku s Suhorja in iz Vivodine za opravljen cerkveni obred in poslovilne besede ob odprtem grobu. Hvala tudi vsem sorodnikom, vaščanom in znancem za izrečeno sožalje in sočustvanje.

Vsi njeni najdražji

ZAHVALA

*V pomladnem cvetju
zapustil si nas,
sosede in znance ter
svojo rodno vas.*

V 78. letu nas je po težki in kratki bolezni zapustil dragi mož, oče in stari oče

JOŽE FABJANČIČ

Radovlja 34 pri Šmarjeti

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in vaščanom: Novakovim, Blažičevim, Lundrovim, Medjevim, Papir servisu in Emoni iz Ljubljane ter gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat hvala!

Žaluoja: žena Neža, sinovi: Jože, Franci in Tone z družinami

Ernest Ferk

Točno ob dogovorjenem času pride v hotel, pristopi odločno, a z dopadljivo uglajenostjo, in med nenarajenim krepkim stiskom roke razložno pove, da mu je ime Ernest Ferk. Lahko bi šlo vse tudi dosti bolj zasanjano, kajti Ernest Ferk je z dobršnim delom življenja umetnik, nepoklicni zborovski pevec. Zavoljo pevstva in zategadelj, ker je predsednik Zveze kulturnih organizacij z bogato organizatorsko domišljijo, ki soustvarja brežiško amatersko kulturno sceno, mu je Zveza kulturnih organizacij Slovenije pred nedavnim podelila odličje Svoboda.

Kot predsednik krovnega občinskega organa za kulturo Ferk išče možnosti za obstoj kar največ kulturnih vrst. Pri tem na svoje veliko veselje opaža v Brežicah ugodno sozvočje kulturnega in dnevnopolitičnega. K taki ubranosti prispevajo z obnašanjem in delovanjem ljudje iz zdajšnjega najvišjega vodstva občine in iz sedanjega brežiške občinske uprave, ki so opazno naklonjeni kulturi.

Kot član zbora poje in, kakor se zdi, to počne z izjemnim zadovoljstvom. »Posebej rad imam ko-roško pesem,« pravi Ferk in tu morda postane za hipce malce odmaknjen. Kakor da bi se v mislih »usedel na en lep akord,« kot se to reče med pevci, in odplaval

nmav čez izaro, nmav čez gmajnico, kjer je dragi dom, kjer je zibelka. Ferk se je namreč pred 49 leti rodil v delavski družini v Crnečah pri Dravogradu. Rodil se je tako rekoč v pesem. Pred kakega pol stoletja so tam gori še peli ob večerih fantje na vasi. Toliko mu je bilo to dogajanje vseč, da je po-joče fante zalezoval, če se je le da-lo, pobiral njihovo melodijo in be-sedo in se jim ob prvi priložnosti tudi pridružil. »V zboru sem začel prepevati v drugem razredu osnov-ne šole. Od takrat pojem ves čas. Pel sem v gimnaziji, v vojaški šoli in prenehal po tistem samo za krajši čas. Prvega avgusta 1965 sem prišel v Brežice. Osmega sep-tembra sem že bil na vajah tukajš-njega pevskega zbora bratov Mi-lavcev, kjer sem potem pel 23 let. Zdej štiri leta pojem v krškem me-šanem pevskem zboru Viktor Parma. Pesem mi pomeni veliko,« se baritonist Ernest Ferk kot ljubitelj petja predstavi sam. Ampak tudi tedaj, ko se malce omehčano izpoveduje, ohrani vso potrebno stvarnost v pripovedovanju. Tudi tedaj govori zbrano in natančno, nekako tako kot človek, ki se ve-liko ukvarja z računalništvom ali maematiko. To mu je verjetno ostalo, ker je bil vojaški letalski častnik, izurjen za delo v komandi letenja. Zdej je upokojen. Kot upokojenec očitno ni »obsojen« na lik dobrega — v vojaškem smislu dobrega — oficirja in ne-mara tudi nikoli prej ni bil, kar pa za svobodomiselnega pevca sploh ni slabo.

Ernest Ferk je sedaj predsednik Zveze že z drugim mandatom. Dostojne bi tudi predsednik zbora in Prosvetnega društva bratov Mi-lavcev Brežice. Nekako je opažen, saj so mu pred odličjem Svoboda do sedaj že izročili občinsko pri-znanje Osvobodilne fronte, Gal-lusov zlati znak, plaketo brežiške občine in občinsko Prešernovo plaketo.

M. LUZAR

Kralj cvičkov bo imel prvo besedo

Danes pričetek 20. Tedna cvička na vrtu restavracije Kandija

NOVO MESTO — Danes se pod kostanji vrta restavracije Kandija pri-čenja jubilejni, 20. Teden cvička z 2. sejmom vinogradniško-kletarske opre-me. Prireditve bo takšna, kot smo je va-jeni iz prejšnjih let.

Vinogradniki so letos zaradi odpora nekaterih mešanov razmišljali tudi o tem, da bi to prireditve za vedno odpe-ljali iz Novega mesta v kraje, kjer si je

željo. Pa je zmagal jubilej društva ter prijaznost Krke in njene enote Gostin-stvo, ki se je ponudila za generalnega pokrovitelja in za izvajanje gostinskega dela te zagotovo največje in najbolj obiskane dolenske prireditve. Danes se tako začne »najbolj nori teden na Do-lenjskem«, ki se bo že konec naslednje-ga tedna nadaljeval onstran Gorjancev, na belokranjski Vignedi. Pri pripravi prireditve so se letos vinogradniki še po-sebej potrudili, saj jim je ostalo nekaj idej še od lani, ko so prireditve tik pred zdejaci odpovedali. Vzrok je bil v nespre-jemljivih pogojih, ki so jih za prireditve na trgu postavili nekateri stanovalci in novomeški izvršni svet.

Tako se bodo v dneh do nedelje pod kostanjevo senco zadrževali ljubitelji dobrih dolenskih vin, med katerimi bo še posebej mamljiva ponudba kralja cvička. Med dolenskimi pokuševalci najboljših vin bodo letos tudi vinograd-niki iz drugih slovenskih vinorodnih območij, saj so že najavili obisk. Slav-nostni del prireditve bo v nedeljo s skupščino dolenskih vinogradnikov in srečanjem delegatov Zveze društev vi-nogradnikov Slovenije.

Minuli teden je strokovna komisija, ki jo je vodil dr. Dušan Terčelj, ocenila vseh 157 vzorcev vin, ki so jih vino-gradniki poslali v oceno. Letos je bilo,

po dolgih letih, več kot polovica vseh vzorcev cvička in po ocenah, ki jih je to vino dobilo letos, lahko pričakujemo, da se bo cviček že v naslednjih letih na Dolenjskem prebil v vrh. Dr. Terčelj je v svoje poročilo zapisal: »Če bi takšne cvičke točili naši gostinci v svojih obra-tih, ne bi manjkalo gostov. Cviček je po-leg kraškega terana edinstveno sloven-sko vino. Pa še zdravo je, ker ima prijetno kislino in nizko alkoholno stopnjo«. Za bela dolenska vina dr. Terčelj meni, da so bila letos nekoliko slabše ocenjena, veliko vzorcev pa je bi-lo tudi izločenih. Vzroki so v nečistem vonju. »Vseeno velja pohvaliti dolenj-skega vinogradnika in društvo vino-gradnikov, ki mu je v dvajsetih letih uspelo iz slabega kletarja narediti že vzornega«.

J. PAVLIN

Lovci bodo lisicam položili 36 tisoč vab

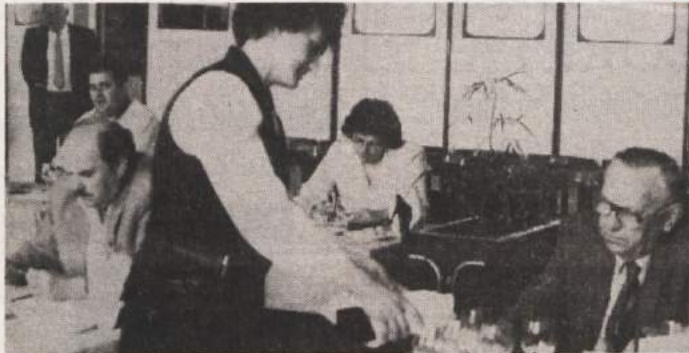
V boju s steklino

DOLENJSKA, POSAVJE — V soboto, 16. maja, bodo gozdovi po Dolenjski, Posavju, Beli krajini, Kočevskem in Ribniškem znova oživel, kakih 2320 lovcev bo tega dne položilo natanko 35.930 vab, v katerih bo cepivo lisicam proti steklino.

Če je soditi po rezultatih lanske prve tovrstne akcije, se tudi za uspeh letošnje ni bati. Lovci bodo vabe polagali v lovišča, na njive, travnike, pašnike, skratka povsod, le po naseljih, cestah, industrijskih objektih ne, kot tudi ne v vodotoke. Prav zato velja biti v teh dneh pose-bej previden, ljudje naj se vab ne dotikajo. Vaba je v obliki 5 krat 5 centimetrov velikega kvadrata, de-bela poldrugi centimeter, je rjavos-ive barve in za človeka neprijetne-ga vonja po ribah. Vaba je kužna 14 dni, zato jo je v tem času strogo pre-povedano prijemati z roko, če kdo to stori, naj si roke takoj dobro umi-je. Ako je prišlo celo do razlitja ce-pilne tekočine, ki je roza barve, je potrebno o tem takoj obvestiti zdravstveno ali veterinarsko službo, ki bo nepredvidneža napolnila v anti-rabično ambulanto Zavoda za so-cialno medicino in higieno Novo mesto, telefon 21—253. Posebno opozorilo velja tudi lastnikom psom, ker morajo biti psi v teh dneh privezani, lovci imajo namreč nalo-go, da slehernega psa, ki se prosto giblje na območjih, koder so vabe položene, pokončajo.

CITRARJI, HARMONIKARJI!

NOVO MESTO — V okviru glas-benega programa v Tednu dolenskega cvička na vrtu hotela Kandija v Novem mestu bosta tudi srečanja ljudskih god-cev — harmonikarjev in citrarjev. Harmonikarji bodo svoje znanje lahko pokazali v soboto, 16. maja, citrarji pa v nedeljo, 17. maja, obakrat od 17. ure naprej. Zainteresirani se lahko prijavi-jo na samem prizorišču pred pričetkom nsatopa pri voditelju prireditve, pod-robnejše informacije pa lahko muzikan-ti prejmejo po telefonu (068) 23-174. (dv)

POKUŠALI SO DVA DNI — Devet degustatorjev, ki jih je vodil predsednik dr. Dušan Terčelj, je bilo nad lanskim vinskim letnikom prijetno presenečenih. Kr 17 vzorcev cvička so podelili zlate medalje in jih z ocenami uvrstili v kako-vostni razred. (Foto: J. Pavlin)

Slaščičarka je pridelala »kralja cvička«

Uspeh Anice Kos

ŠENTJERNEJ — Na letošnji glavni pokušnji dolenskih vin je imel po dolgih letih spet prvo besedo cviček. V oceno je bilo prineseno 71 vzorcev cvička, 16 med njimi pa je bilo uvrščenih v kakovostni raz-red in lastniki bodo zanje prejeli pr-ve zlate medalje. Prvi med cvički je bil last slaščičarke iz Šentjerneja Anice Kos in je z oceno 16,59 prejel laskav naslov Kralj cvička.

Anica Kos je med vinogradniki že poznana, saj je že pred dvema le-toma imela najboljši cviček. Vino-gradu na Tolstem vrhu je zapisala ves svoj prosti čas. Sama reže, veže, kolje, le kopače rada pokliče na pomoč. »Lani ni bilo pezebe, zato sem imela rekorden pridelek. V je-seni sem precej časa potegnila s tr-gatvijo in splačalo se je. S cvičkom ni enostavno kletariti, saj je zaradi majhne stopnje alkohola zelo ob-čutljivo vino in ima najraje poln sod,« pravi Anica.

LOKOSTRELCI ZA SVETOVNO PRVENSTVO

OTOČEC — Prelepi tereni okoli gradu Otočec so preteklo soboto in ne-deljo gostili najboljšje slovenske lokostrelce. Ti so se pomerili na izbirnem turnirju za svetovno prvenstvo, ki bo junija na Nizozemskem. Pomerilo se je 48 tekmovalcev iz 13 slovenskih in dveh hrvaških klubov. Organizator tekme je bil Lokostrelski klub Novo mesto, ki je ob tej priložnosti odprl Lo-kostrelski center Otočec, kjer se bodo tudi v bodoče pod okriljem Krke-Zdravilišča odvijale lokostrelske tekme.

• Najboljša definicija človeka se glasi: nevhvalni dvožonček. (Dostojevski)

Halo, tukaj je bralec »Dolenjca«!

Plačaj, sicer adijo AudioTeks — Brez sreče ni nagrade — Novinar bo prišel — Velika krivica — Zakaj so ga iskali? — Je kustodinja in so luknje

Biti dežurni novinar, je pogosto na moč naporno: klicev je toliko, da, reče-no v prisposodi, slušalka kar žari, za-tem pa ni enostavno vse, o čemer je te-kla beseda, spraviti v zapis, ki po urednikovem mnenju ne bi bil predolg. Tokrat se slušalka ni »topila«, o razlo-gih ne kaže razglabljati, uredniki pa ne bi bili, kar so, če ne bi nergali.

Belokranjka je v zadnjem »Dolenj-cu« pozorno prebrala reklamo, s katero je Dolenjska banka svoje varčevalce opozorila na možnost uporabe t.i. AudioTeka. Gospe se zdi ta informacij-ski servis zelo prikladen, zato se je v črnomaljski banki pozanimala, na kak način bi se ga lahko posluževala. Nepri-jetno je bila presenečena, ko je izvedela, da bi za vse potrebno morala odšteti 500 tolarjev. O kakem denarju v re-klamah namreč ni bilo niti besede, sploh pa se ji ne zdi prav, da bo banka zaraču-navala telefonsko posredovanje podat-kov, medtem ko varčevalci dobijo za-stojnj knjižice in druge bančne dokume-nte za poslovanje prek žiro in tekočih računov.

Iz nemskega Mainza je prišel klic bralke, ki je prizadeta, ker še ni dobila nagrade, čeprav je dolgoletna naročnica in ima naročnino plačano za celo leto in ne samo za tekoče trimesečje... Ni edi-na, že mnogim smo pojasnili, da v akciji ne nagrujemo zvestobe, do nagrade

pa kajpak ne morejo priti vsi, ki pravo-časno poravnajo dolg do časopisa. Od-ločilna je sreča pri žrebanju!

Bralec Kocjančič s Sel pri Šumber-ku 36 se je najprej opravičil, da dežur-nemu ne bo »težil«, četudi ima toliko povodati, da bi bilo za pol časopisa; zato je po njegovem že skrajni čas, da se v vasi oglasi kak novinar. Kaj naj bi bilo tolikanj zanimivega, ni hotel izdati, de-jal je le, da se nevsučnosti, bodisi med sosedali ali med vasjo in krajevno skup-nostjo, vlečejo že poldrugo desetletje, do konca pa jim ne pride nihče, ne so-cialno ne policija. Dima toraj je nekaj, kolikšen pa je ogenj, bomo še videli, kajti novinar Dolenjskega lista se Se-lom ne bo ognil.

P. Z. iz okolice Trebnjega pozna ve-liko brezposelnih, študiranih, kakor je rekel, in delavoljnih, živeti pa nimajo tako rekoč od ničesar. Po drugi strani je precej premožnih kmetij, kjer so starejši že upokojeni, dediči pa v službah. Prvi za delo ne morejo več prav poprijeti, drugi pa ob zaposlitvi nimajo časa ali pa ne znajo. Zato je dokaj zemlje neobde-lane in dela se, po bračlevem mnenju, velika krivica — zemlji in brezposlenim.

Zakaj so črnomaljski policisti iskali občana B. V., tega nam slednji ni hotel zaupati, imel pa je razlog, da se je prito-žil nad ravnanjem mož postave. Četudi so vedeli, kje stanuje, so po njem najprej spraševali po vseh gostilnah, zatem so ga iskali še pri njegovem dekletu, na-zadnje pa so se le spomnili, da je možak nekje doma, in tamkaj so ga tudi našli. Da občan ni bilo prijetno, ko so ga znanci potem spraševali, zakaj so ga ta-ko iskali, se razume.

Ko je neka bralka dežurnega novi-narja pobarala, ali pri »Dolenjcu« ve-mo, kako se s tujko reče varuhu muzej-ske zbirke, je bila deležna vprašanja, ali morebiti rešuje križanko. Da ne, je re-kla, in ko je izvedela, da gre za kustosa ali kustodinjo, se je izkazalo, kam pes taco moli. Bralka očitno meni, da beseda kustodinja ni pravilna, v časopisu pa jo pogosto uporabljamo namesto kus-tosinje. Na 534. strani druge knjige

KLIC V SILI

NOVO MESTO — Ta četrtek bo med 19. in 21. uro na vaš klic pri telefonu 23-304 čakala psihologi-nja Irena Mohorovič.

Slovjarja slovenskega knjižnega jezika je črno na belem dokaz, da Dolenjski list ne dela sile varuhinji muzejske zbirke!

Bralec iz Dolenjcev pri Adlešičih se ne vozi pogosto prek Gorjancev na no-vomeško stran, zadnjič pa je spet moral na pot. Blizu Vahte se mu je avto dobe-sedno zasmilil, kajti cesta je mestoma neznanško razdrapana, luknje so to-likšne, da zgolj po čudežu ne pride do kake nesreče. In kdo bo kaznovan, ko čudeža ne bo več, se sprašujemo skupaj z bralcem!

Če želi, bralcu, ki kliče dežurnega novinarja, jamčimo anonimnost, kaj-pak pod pogojem, da vemo za njegovo ime in naslov. S tem se nazadnje ni stri-njal Željko iz Novega mesta. Gotovo se ni oglašil tja v tri dni, ko pa je izvedel, da brez predstavitve ne bo šlo, se je opravičil, ker je motil, in odložil slušal-ko. Nič ni motil! D. R.

VLAK SMRTI

RIBNICA, KOČEVJE — V za-četku minulega tedna je bilo v dnevnem časopisju večkrat objavl-jeno opozorilo, naj se ljudje ne vznemirjajo zaradi helikopterjev, ki bodo v naslednjih štirinajstih dneh v zraku nad železniško progo v smeri Grosupljega, Ribnice in Ko-čevja. Pretekli torek so namreč v okolici Grosupljega pričeli s sne-manjem akcijskega filma »Vlak smrti«, s snemanjem pa bodo nade-ljevali v okolici Ribnice in Kočevja. Film nastaja v sodelovanju ameri-škega in hrvaškega producenta, Yorkshire International Film Limi-ted in Jadran filma Zagreb, sodeluje pa tudi Kompas Hertz iz Ljubljane. Zgodba filma je postavljena v da-našnji čas, odvija pa se na vlaku, v katerem je atomska bomba.

Discoleka kosov hram Gornje Hrpolje 74

V petek, 15. maja ob 20. uri

PETER LOVŠIN IN SOKOLI

Vabljeni!

Nagrade za pravočasne plačnike

Četrta vrtna garnitura v Krško

NOVO MESTO — Zadnje na-grado ob izterjavi naročnine za 2. trimesečje je žreb v torek dopoldne dodelil Stanku Kučiču, Sp. Dule 6, Krško. Na Dolenjski list je naročen od leta 1966 in tudi reden plačnik. Srečni nagrajenec lahko nagrado s tem odrezkom dvigne v predstavnis-tvu Jelovice, Ob potoku 5, Novo me-sto, tel. 22—772.

Vsaka od osmih nagrad (štiri smo s iokratno že podelili rednim plačnikom v 2. trimesečju, ostale štiri pa bomo razdelili julija) je upo-rabna in lepa zložljiva vrtna gar-nitura; kupili smo pri Jelovici v Škofji Loki. Vsem srečnim izžrebancem iskreno čestitamo!

STUDIO D Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado Petru Brunerju iz Kočevja. Nagrajencu Čestitamo!

Lestvica je ta teden takšna:

- (2) Dolenjska — MODRA KRONIKA
- (1) S frajtonarico po svetu — P. FINK
- (5) Lovska stava — SPOMIN
- (3) Moji pravoslavski — ANS. T. ISKRE
- (8) Moja pipa — ANS. L. SLAKA
- (4) Dolina se budi — SLOVENSKI KVINTET
- (6) Bodi v mano — ANS. NAGELJ
- (—) Temna noč — ANS. T. VERDERBERJA
- (7) Praznik je pri nas — ANS. F. FLERETA
- (9) Ljubezni v slovo — ANS. I. PUGLJA

Predlog za prihodnji teden: Pri pravolasi Katrici — TRIO SVETLIN

KUPON št. 20

Glasujem za:

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

AMERIKA NAS UČI DEMOKRACIJE

— Amerikanci pa so, kajne?
— KAPO dol.
— Svetovni vodilneži, ti pravim.
— Pri njih cenim kapital.
— Jaz pa predvsem demokracijo.
— Izvažajo jo po celem svetu.
— Tako je prav. Nekdo mora povedati kršilec človekovih prav-ic, kar jim gre.
— Predvsem Afričanom.
— Pa Azijcem tudi.
— Zadnje čase Balkan ni izjema.
— Predvsem Srbi.
— Osebnost tudi Hrvatov ne bi izvezl.
— Armada ni nedolžna, ne.
— Človek ne ve, komu naj ver-

jame. Srbom? Hrvatom? Šiptarjem?
— Amerikancem gotovo lahko. Njihova demokracija ima tradicijo.
— Menim, da jo upravičeno širi-jo po svetu.
— Nekdo mora biti za zgled. Mor-alne norme so izgubile že vsakršno vrednost.
— Denar je sveta vladar.
— Materialne dobrine so bolj cenjene od duhovnih.
— O tem ne bi razpravljaj.
— Pa so.
— Morda tu, pri nas, ne pa v Ameriki!
— Strel v prazno, Jožič.
— Kar koli že misliš, Amerikan-

ci štiti človekove pravice. Tudi jugovški republikam postavljajo pogoje za priznanje. Kdor ne upo-števa njihovih pravil, se lahko obriše pod nosom.
— Pa črnici?
— Na kaj namiguješ?
— Pred kratkim so napravili po ameriških mestih za 750 milijonov dolarjev škodo.
— Što je za rasno diskriminacijo.
— Ja.
— To je nekaj drugega.
— Ne bi soglašal.
— Pa je. Nikoli ne smeš gledati, kaj kdo dela, ampak kaj kdo govori!
TONI GAŠPERIČ